

༡༡། གྲུང་རུ་མ་ཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེའི་རྣམ་ཐར་དང་།

དཔལ་འོད་ཡུལ་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས།

མཛད་པ་བོ། རཀ་ར་བཟུས་མཐོང་བྱབ་བསྟན་ཆོས་དང་།

དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

Paldan Drepung Gomang Library

དོ་ལ་འབྲུག་ལྷ་ཡུལ་ལྷ་གཤེས་པ།

[039]

མཚན་བྱང་།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་གྲང་བ་མཁན་བྱང་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་བཞུན་པ་
བཞུན་འཛིན་མཚན་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་བཞུན་
འགྲོའི་ཐུན་མེལ་འོད་སྣང་འབྲོ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།

མཛད་པ་ལོ། ར་ག་ར་བཟུས་མཐོང་ཐུབ་བཞུན་ཆོས་དར།

འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་སྒོ་ག་རུལ་གཙུག་ལག་ཏུ་མཛོད་ནས་འབྲེམས་སྒྲེལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོའི་ཟླ་ལྷ་བར།

ཕབ་ལེན་ཏུ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་བྱས་པ། འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

འབྲུལ་དྲུག་བརྗོད་པ། སྤེས་ཚད་རྒྱ་ལྷ་ག

དེབ་འདིའི་དཔར་གཞི་འདུག་དབང་འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས་ཆོག་མཚན་

མེད་པར་གང་ལྟར་དཔར་སྤྲད་ཐུག་ཀྱང་མཚན་

དཀར་ཆག

༡༡། །དེས་དོན་བསྟན་པའི་འོད་སྤང་གསོ་བའི་སྒྲོན་མེ་མཆོག་གྲུར་འབྲས་སྒོ་མང་
གྲང་རུ་བ་མཁན་བྱུང་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པ་
ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་བསྟན་འགྲོའི་སྒྲོན་མེའ་འོད་སྤང་འཕྲོ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྲ་བ། 1

༡༢། །དཔའ་ཤོད་ཡུལ་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན། 51

༡༣། །ཞལ་སྤྱོད་ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་དང་། ཀྱི་རིན་པོ་ཆེ་
དག་དབང་དཔལ་ལྷན་རྣམས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཅུང་བསྟུས་སྤྱོད་པ་བཞུགས་
སོ། ། 65

བར་བྱང་སྒྲོན་ཆེན་ 81

༢༡། །རེས་དོན་བསྟན་པའི་འོད་སྤང་གསེབ་པའི་སྒྲོན་མེ་མཆོག་གྱུར་
འབྲས་སྒོ་མང་གྱུར་ཅུ་བ་མཁན་བྱུང་ཆེད་ཡིན་པའི་ཆེད་བསྟན་པ་བསྟན་
འདིན་མཆོག་གི་རྒྱུ་ཕར་ཐང་པ་ཅུང་ཟད་བརྗོད་པ་བསྟན་འགྲུའི་
ཐུན་མེལ་འོད་སྤང་འཕྲོ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།

༢༢། །དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཐུག་འཆལ་ལོ། །

དོན་ཀུན་གྲུབ་པ་ལྷ་ཡི་ལྷ་མཆོག་བདེན་གསུང་རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཞེས། །གང་ལ་མིག་སྤོང་ལྡན་དང་ཉེ་མེད་བདག་སོགས་ལྷ་མི་
ཆེད་གྲུ་ཡིས། །སྤྱི་བོས་འདུད་པའི་ཅོད་པའི་གནས་འཁོར་ལོས་མཆོན་
པའི་ཞབས་བྱུང་ལ། །མགོ་བོས་རེག་པའི་སྐལ་བཟང་ལས་ཐོབ་ལེགས་
ཆོགས་ཆར་ཆེན་འདིར་ཐོབས་ཤིག། །གང་གི་སྦྱན་བྱུང་འོད་ཀྱིས་རེག་
པའི་ཞིང་གུར་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་རྒྱུས་ཀྱི། །འདེན་པ་བསྐྱེད་སྦྱོར་ལྡན་
བད་དཀར་འདིན་པའི་ཐུག་མཆོན་ལས་འཕོས་པའི། །གེ་སར་རྩལ་མཛེས་
གང་དག་སྐལ་བཟང་གདུལ་བྱའི་ཆོགས་ཀྱི་དེད་དཔོན་མཆོག། །གངས་
ཅན་མགོན་པོའི་ཐུགས་རྗེའི་འོད་ཞགས་ནམ་ཡང་སྟོད་པར་མ་གྱུར་
ཅིག། །བྱད་པར་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་གསལ་བྱེད་ལུང་དང་རྟོགས་པའི་ཉི་
ཟླའི་འོད། །ཚེངས་པའི་སྦྱོར་སྦྱུག་བྱུངས་ནས་འབྲིན་ལ་གཡོ་མེད་ཐུགས་
བསྐྱེད་གོ་ཆར་བཅས། །བསྟན་ལ་དད་པའི་སྤྲིང་གི་གསོས་སྤྱི་མདོ་ཐུགས་
དམ་ཆོས་སྒྲོན་མེ་མཆོག། །འདིན་ལ་མི་འདིགས་སེང་གེའི་ངར་རོ་སྒྲོགས་

མཛད་གང་དེར་གྱས་པས་འདུད། །ཅེས་གིས་པ་བཟོད་ཅིང་ཕྱག་བྱ་བ་
སྟོན་དུ་བཏང་ནས་གང་སྐྱེང་བ་ནི། །ལྟུངས་རྩེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་བྱང་
རྩོམ་ཆེ་འཆང་ཆེན་པོའི་གསུང་ལས། བཞུན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོན་པ་ཡོངས་
དག་པའི། །སྤང་བས་ཡོངས་བསུས་རྒྱལ་བཞུན་ནོར་བུའི་སྟོན། །བསོད་
ནམས་མཁའ་ལ་དུས་རིང་འཛིན་པའི་གཉེན། །མཚན་ལྡན་སྒྲ་མ་མཚོག་
ལ་གསོལ་བ་འདེབས། །ཞེས་ཆད་དུ་བྱང་བའི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པའི་
བསྟོད་ཆོག་བྱང་སྟོང་གི་བདེན་ཆོག་གིས་མངོན་པར་བསྟགས་པ་འབྲས་
སྤངས་མཁན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་རྩེ་བཅུན་བཞུན་པ་བཞུན་འཛིན་མཚོག་ནི།
ཡབ་འབུམ་ཐར་དང་ཡུམ་དོན་གྲུབ་སྟོལ་མ་གཉིས་ཀྱི་རིགས་སུ་བོད་རབ་
བྱུང་བཅོ་ལྔ་བའི་མེ་སྒྲུལ་བྱི་ལོ་༡༧༡༧ ལོར་མདོ་སྟོད་ཆ་བ་སྤང་སྟོད་སྒྱུ་
ལྷ་ངང་ཡག་ཅེས་བདེ་མཚོག་གི་གནས་རི་བྱང་འཕགས་གིག་ཡོད་པའི་
མདུན་དུ་ཆ་བའི་རེ་མཚོ་ཕྱག་མོ་ཞེས་གྲགས་པའི་མཚོ་འགོར་རྒྱ་ཡག་མ་
ཞེས་གྲགས་པའི་གྲོང་སྟོད། ས་མ་གཉིས་ཀ་རིགས་རུས་མཐོན་པོ་ཞིག་ལ་
དཔལ་འབྱོར་ཐ་ཞན་ཞིག་ཏུ་སྒྱུའི་སྒྱེ་བ་བབྱང་འདུག་ཅིང་། དགུང་ལོ་ལྔ་
ནས་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་ལ་སྦྱངས། སྟོན་གྱི་བག་ཆགས་ལྟ་བུས་པན་སེམས་
དང་དབུ་མའི་ལྟ་བ་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཤེས་འདོད་ཆེ་བ་ཡོད་གསུངས། ཡང་
ཞལ་ནས། འཁྲུངས་པའི་རྩབ་མོ་ལ་ཨ་མའི་ཁྱི་ལམ་དུ་སྤུལ་བ་དཀར་པོ་
གིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཞིག་མ་ཡི་བྱང་དུ་འབྱར་བ་མིས་པ་ལྟར་ན་ལྟ་ཆེ་འཕོས་
པ་ཞིག་གམ་སྟམ། ཡང་བྲན་པ་སོས་དུས་ཁང་བཟང་ཞིག་ནས་རྩྱུར་འོང་
བའི་ཁྱི་ལམ་ཡང་ཡང་ཡོང་གིན་འདུག་པའི་བག་ཆགས་ལ་བཞུས་ན་མི་

ནས་མིར་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནམ་འོན་ཀྱང་ཆ་མ་རྟོགས། དེ་ནས་བྱིས་པའི་
རོལ་ཅེད་ལ་གཡེང་ཞིང་རང་ལོ་བདུན་བརྒྱད་ཅམ་ནས་འབྲོག་པ་དཔེ་
རུ་མ་བཀའ་ཤིས་ཆོས་དགོན་དུ་པ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འགྱུར་རིན་
པོ་ཆེའི་ལུང་ཁྱུ་བྱིན་ནས། བྱིར་ལོག་ཡོང་དུས་ཆ་བའི་རེ་མཆོ་ཕྱག་
མོའི་མཆོ་འབྲམ་ནས་བྱ་ཁྲུང་ཁྲུང་གསུམ་རྒྱུར་འོངས་ནས་བྱོ་འབྲལ་ཅིང་
རྒྱན་སྒྲོགས་ཀྱིན་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་མ་ཤེས་གསུངས། དེ་ནས་རིང་པོར་
མ་སོང་བར་རབ་དུ་འབྱུང་རྒྱུར་གཏན་འཁེལ། དེ་རྗེས་དགྲུང་གངས་བཅུ་
གཉིས་ཐོག་ཆ་བ་དཔའ་ཤོད་བསམ་འབྱུབ་བདེ་ཆེན་སྤིང་གི་སྒྲིག་ཁོངས་
སུ་ཁྱེད་ཀྱིས། སྒྲིག་ཁྱེད་ཀྱི་ཉིན་དང་པོར་ཡབ་ཀྱི་ཉེ་འབྲེལ་ཞིག་ནས་རྗེ་
སྐྱེ་ཞིག་སྤུལ་བ་དེའི་མདུན་རྩྭ་ཀོང་རྒྱུང་དུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ནང་མཆོད་
མེས་བཀའ་སྟེ་སྤུལ་བ་དེའི་སང་ཉིན་ཉི་མ་ཤར་སྐབས་ཀྱང་མཆོད་མེ་མ་
རྩྭ་གས་པར་ཁྲ་ལམ་མེར་ཡོད་པ་དེར་ཡོད་ཀྱུན་གྱིས་རྟགས་རྟེན་ཆེ་བ་
བྱུང་ཞེས་སྤྲིང་། དགོན་པའི་ལྷ་ཁང་ཞེས་འབོད་པ་སྟོན་ནས་བྱུང་དཔལ་
འབྱོར་བཟང་པོས་ཕྱག་བཏབ་པ་བསམ་འབྱུབ་བདེ་ཆེན་སྤིང་གི་འདུ་ཁང་
དུ་མཆོད་ཉིད་མཁན་པོ་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་ཅུ་བརྒྱ་ན་
པ་ཆོས་གྲགས་མཆོག་གི་ཞལ་སྤེལ་ནས་གྱིས་གཙོས་དགོན་པའི་སྤྲ་མ་དབུ་
མཛད་སོགས་ལས་གྲལ་བ་དུ་མའི་དབུས་སུ་བར་མ་རབ་བྱུང་ནས་དགེ་
རྒྱལ་གྱི་དངོས་པོར་སྐྱུབ་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། ཆབ་མདོའི་སྤྲ་ཁག་རྫོང་
ལོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྤེལ་ནས་དཔའ་ཤོད་དགོན་དུ་གསང་བདེ་འཛིགས་
གསུམ་སོགས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་ཆེར་གནང་སྐབས་ལེགས་པར་ལོད་པའི་སྐལ་

བཟང་ཐོབ། དེའི་སྐབས་ལོ་རྒྱུད་ཞིང་གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་པ་མེད་ཀྱང་
 དབང་བདེ་འཕྲོད་བྱུང་སྐྱམ་པའི་སྒྲོམ་སེམས་བྱུང་གསུངས། སྐྱེ་ན་རྒྱུད་དུས་
 ཉན་ཐུགས་རིག་གསལ་ཞིང་། དགོན་པའི་འདོན་ཆོག་ཙམ་གྱིས་ཐུགས་སྒོ་
 ཁེངས་པ་ཞིག་ཡོད་བཟོ་མི་འདུག མདོ་ཐུགས་རབ་འབྱམས་སྦྱོར་ཁལ་
 ཁ་དགེ་བཤེས་ལྟ་རམས་པ་སྐལ་བཟང་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་བྱུང་ནས་བསྐྱུས་
 ཚན་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས། དེ་ནས་སྦྱབས་འགྲོ་ནས་བཟུང་གསང་བ་དེ་
 འཛིགས་གསུམ་གྱིས་མཚོན་དགོན་པའི་འདོན་ཆ་ཡོངས་རྒྱུགས་སྒོ་འཛིན་
 བྱས་ཏེ་རྒྱུགས་ཆེན་སྤྲད། རང་དགོན་ནས་ཐིག་རྩལ་མཚོན་དཀྱིལ་འཁོར་
 འབྲི་སྦྱབ་སྦྱོར་དང་ཅིས་སོགས་སྒོ་བ་སྦྱོང་སྦྱོང་གྱིན་ཡོད་པ་ཡིན་ནའང་མི་
 དབུལ་པོའི་བྱ་སྤྲུག་མགོ་འདྲེན་མེད་པ་ཞིག་ལ་སོང་སྒོ་བ་སྦྱོང་སྦྱེ་གཅིག་
 སྤྲད་མ་བྱུང་བར་སྒོ་པམ་ཆེ་བ་བྱུང་། མི་དགོས་པར་ཁྲ་དུག་རིང་རྒྱ་སྤིང་
 བསྐྱབས་ཀྱང་པན་ཐོགས་གང་ཡང་མི་འདུག་གསུངས། དེ་ནས་དགོངས་
 པ་ཁྱེའོང་མེད་པར་སྦྱོན་མཆེད་ཀླན་པ་དང་རོགས་པ་གཞན་ཞིག་བཅས་
 ལྟན་དུ་རང་ལོ་བཅུ་བདུན་ཐོག་ཡུལ་དབུས་ཆོས་ཀྱི་ཞིང་སར་དམ་པའི་
 ཆོས་འཆོལ་བར་དཔའ་ཤོད་དགོན་ནས་གསང་བྲོས་གྱིས་འོང་བའི་རུབ་
 མོའི་ཕྱི་ལམ་ལ། དཔའ་ཤོད་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཞལ་ནས་མེ་སྟག་འཕྲོ་བཞིན་
 འཛིགས་པའི་རྣམ་འཇུག་དང་བཅས་རྗེས་འདེད་བྱུང་བར་གཞན་ཅི་བྱ་
 མེད་ཀྱང་སྦྱབས་འགྲོ་རྣམ་པར་དག་པ་ཡིད་འཁུལ་ངེས་ཤིག་བྱས་པས་
 མདུན་དུ་སྒྲིབས་པ་ན། ཉིད་མ་རིག་པ་ལྟ་བུས་ཅི་ཡང་མི་ཟེར་བར་རོགས་
 པ་གཉིས་ཁྲིད་ནས་ཕྱིར་ལོག་པ་མིས། དེའི་རྗེས་སྤྱ་སར་སྒྲིབས་ནས་དབུས་

རོགས་གཉིས་སློ་འགྱུར་ཏེ་ཡུན་རིང་མ་འགོར་བར་ཕྱིར་ལོག་བྱས།

ཡུལ་དབུས་ཆོས་ཀྱི་ཁིང་སར་འབྱོར་ཏེ་སློ་མང་གྲ་ཚང་གི་
ཆོས་གྲར་ཞུགས། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སློ་མང་མཁན་རིན་པོ་
ཆེ་ལལ་ལ་མི་ཚན་སྐལ་བཟང་ལེགས་ལྡན་དང་། ལལ་ལ་མི་ཚན་དགེ་
བཤེས་དག་དབང་ཉི་མ་བསྟེན་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱང་བ་རྩིས་ཐུག་
པར་མཛད་པས་དཔེ་ཆ་བ་ལེགས་གས་སུ་བཅི་བ་བྱུང་། སུར་ལྷོག་བྱམས་
མགོན་རིན་པོ་ཆེའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་ཆོགས་ཕྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་
བསྐྱབས་ཏེ་སྦྱང་སྟོམ་ལ་བཅོན་པར་མཛད། ཡང་རྗེ་ཉིད་ནས་གསུང་རྒྱུར།
ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམ་གཉིས་བསྟེན་ནས་མཚན་ཉིད་ལ་
སྦྱང་བ་བྱེད་མུས་སུ་བྱབ་གཅིག་མི་ལམ་དུ་བྱོད་རང་སློ་མང་མཁན་པོ་
ལ་ཁྱིམ་འདོན་བྱེད་དགོས་ཅིང་ཟེར་ནས་ཟང་ཟང་མང་པོ་བྱེད་ཅིང་འདུག་
པར་ངོས་ནས་དཔེ་ཆ་མི་ཤེས་པར་མཁན་པོ་ག་འདྲ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཅིང་
སྟམ་ནས་དངངས་སྒྲག་གིན་ཏུ་ཆེ་བའི་སུར་གཉིད་སད་བྱུང་བར་ནད་
ཚབས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕོག་འདུག་ མོ་བདེ་བ་པས་འཚུབ་ཆ་ཆེ་བས་སློ་མང་
གྲ་ཚང་ལ་ཕོགས་ཤིག་རྒྱག་ཞི་ཐུབ་ལྟོས་ཞེས་བབ། དེ་ནས་དངུལ་ཐབས་
ཤེས་བྱས་དགོང་ཆོས་སྐྱུ་རིམ་ལ་ཕོགས་བདུ་སྟན་མེང་ཞུས་པས་སྐྱ་དེ་ག་
ནས་ན་ཆ་སངས་དྲགས་སུ་གྱུར། དེ་ནས་དཔེ་ཆ་ལྟ་ལོང་མེད་པར་གི་ལོང་
སྟམ་ནས་དེ་ཕྱི་ཉིན་རང་དཔེ་ཆ་བལྟས་ནས་ཆོས་གྲ་འགྲིམས་པ་ཡིན། ང་
ཆོའི་འདྲིན་གྲ་ལ་གྲ་རྒྱུན་དཔེ་ཆ་བཟང་བ་མེད་སྟབས་དཔལ་ཤོད་པ་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཆོས་དར་དང་ལྷན་དུ་ལོ་བཞིའི་རིང་འདྲིན་གྲའི་ཐུག་རྒྱུ་འགན་

བྱས་པ་ཡིན། གྲུ་ཆང་ཆོས་གྲུར་རྒྱལ་མཆོག་གཉིས་ལ་འགྲན་བཟོད་པ་
 ལྟ་བུའི་མཁས་པ་འདི་དབྱུས་སུ། སྐབས་བཞི་པའི་མཆོན་འཕྱུལ་དམ་བཅའ་
 བཞག་པར་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནམས་ཐུགས་དགེས་པའི་མཆོད་སྤྱིན་
 སློལ། སྐབས་དེ་དུས་གཞུང་པ་རྒན་ཚུལ་ཁྲིམས་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་དུ་ལྷང་
 སྐྱེའི་གསུང་འབྲུམ་སྟེང་ནས་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་ཟབ་ཁྲིད་
 རྒྱས་པ་དང་། བ་སོའི་ལྟ་ཁྲིད་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་ཁྱེས། དེ་ནས་
 བར་བྱིན་དམ་བཅའ་གྲུབ་མཆམས་རང་དགོན་ཁམས་དཔའ་ཤོད་དགོན་
 ཆེན་བསམ་འགྲུབ་བདེ་ཆེན་སྤྱིང་དུ་འཁོར་ཞག་ལ་བྱིན་ཏེ་དཔལ་རྡོ་རྗེ་
 འཛིགས་བྱེད་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་གཞི་བསྟན་ཆེན་པོ་ལོ་གསུམ་རིང་
 བྱས། དེ་སྐབས་མི་ལམ་ཞིག་ཏུ་ཆ་བའི་རེ་མཆོ་ལྷག་མོ་གནས་ཀྱི་ཡོད་
 སྐད་བྱི་སྟོའི་འགྲམ་དུ་རྡོ་པ་བོང་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྟངས་མེད་དཔུང་
 ཆེན་མོ་ཞིག་འབར་གྱིན་འདུག་པ་ཅི་ཡིན་ཆ་མ་འཆལ། དེ་བཞིན་རྩལ་
 གཅིག་མི་གཅིག་འོངས་ནས་གྱི་ཞིག་གིས་མགོ་བོ་དུམ་བུར་བཅད་དེ་
 སར་ལྷང་བ་མཁྱེགས་པོར་སྤངས་ཏེ་རང་གི་མགོར་སྦྱར་བས་ཁྲིགས་མེ་
 འགྲིགས་པ་ཞིག་མིས་ཀྱང་མི་བདེ་བའི་རིགས་མ་བྱུང་། ཡང་རྩལ་གཅིག་
 རྗེ་བཅུན་འཇམ་དབྱངས་ཤིག་ཤར་རིའི་ཆེའི་བར་སྤང་ནས་རྩལ་རིའི་རྒྱབ་
 ཏུ་ཐེབས་པ་ཞིག་ཀྱང་མིས་གསུངས། དེའི་སྟོན་ལ་སྐབས་རྗེ་ཚོག་ལྷོག་རྡོ་
 རྗེ་འཆང་དང་། ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དམ་པ་གྲུབ་པའི་དབང་
 ལྷག་གཞུང་པ་དགེ་བཤེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ལགས་ཞེས་ཞུ་བ་ནམས་ཀྱི་ཞལ་སྡེ་
 ནས་བསྐྱེད་རྗེས་དང་དབྱུ་མའི་ལྟ་ཁྲིད་ལེགས་པར་གསན་པའི་བཀའ་

རིན་ལས་བརྒྱུས་པའི་གུངས་གསོག་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ལྷང་སྟོང་བྱུང་
འདུག་གི་སྟོན་སྟེ་ཡི་གས་ལ་ལྷང་དང་། ང་རྒྱལ་བྱུང་འབྲེལ་ལ་ཉམས་
བཞེས་མཐར་ཕྱིན་མཛད་དེ་སྤྲུགས་སྤྲེལ་མེད་ལ་བག་ཆགས་ཅི་ཐེབས་
མཛད། སྐབས་དེར་ཟབ་དོན་ལ་རིགས་པའི་རྣམ་གུངས་མཐའ་ཡས་པའི་
སྟོན་སྟེ་འཕྲིག་ཚུད་པ་རྩོམ་ཐོགས་བྱུང་། གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་དག་ལས་
རི་ལྟར་འབྱུང་བ་ལྟར་མྱོང་ཐོག་ནས་དགག་བྱ་ཅར་གྱིས་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་
ཉིད་རིགས་པས་ལེགས་པར་བཀག་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱ་བྱེད་བསྟོན་མེད་
དུ་འཛིག་ཚུལ་ཁ་བཤད་ཙམ་མིན་པར་ཞེ་ཕུག་ཏུ་སྟོབ་དེ་ཆམ་གྱིས་འགྲོ་
བཞིག་དེ་དུས་ནས་བྱུང་གསུངས། དེ་ནས་གཞི་བསྟེན་ཆེན་མོ་ལེགས་པར་
བྱས་ཐེན་ནས་སྤར་ཡང་བྲུ་སར་ལོག་ནས་དགུན་ཆོས་ཆེན་མོ་འཆོགས་པ་
དང་སྟབས་འགྲིགས་ཏེ་འཕུལ་དུ་བཀའ་རམས་གསར་བའི་བྲུ་སྟོར་བྱས།
ཆོས་མཆོམས་སྐབས་གདན་ས་མེ་རར་བྱས་བྲུ་ཆང་དུ་རྩི་ཡབ་སྲས་གསུམ་
གྱི་གསུང་འབུམ་བཀའ་རྒྱ་མ་དང་བཅས་པ་དང་སྤྲེལ་མ་རྩི་བཅུན་པའི་བྱུང་
བཀོལ་རྣམས་ཞུས། དེའི་རྩིས་བཀའ་རམས་སྤྲུག་གི་བྲུ་སྟོར་སྐབས་ཆོགས་
ཆེན་རྩི་གཙལ་ཐོག་མཁས་མང་སྟོགས་ལ་སྤྲེལ་འདུལ་བའི་དམ་བཅའ་
ཆེན་པོ་བཞག་པར་མ་ཡི་རྣམ་འབྱེད་ནས་སྤྲེལ་བཞི་བཅིས་འདུག་པར་
ངས་ཆ་གང་ལེགས་བྱུང་། དེ་རྩིས་དགའ་གདོང་མི་ཆེན་དུ་སྤར་ལམ་ལྟར་
མཛོད་མཆོན་འཕུལ་དམ་བཅའ་བྱས། དེ་ནས་ཆོས་མཆོམས་ཤིག་ཏུ་བྲག་
རི་རི་ཁྲོད་དུ་བྲག་རི་རྩི་རྩི་འཆང་ཆེན་པོའི་དུང་ནས་གུང་ཐང་འཇམ་པའི་
དབུངས་གྱི་གསུང་འབུམ་དང་ཐུའུ་བཀའ་ཆོས་གྱི་ཉི་མའི་གསུང་འབུམ་གྱི་

ལུང་ཁྱུལ། ཀུན་སྤྱིང་ངོ་མག་བསྟན་པ་དབང་ཕྱུག་གི་གསུང་བཀོད་ལྟར་
 གྲང་རུ་མཁན་སྤྱུལ་རིན་པོ་ཆེའི་བྱང་ནས་ཏྲ་ཆག་བསྟན་པའི་མགོན་པོའི་
 གསུང་འབྲུམ་ཆ་ཆང་གི་ལུང་ཁྱུལ། ཏྲ་གདོང་རྒྱུད་ཁང་དུ་སྐྱབས་ཆེ་ཚོག་
 ལྷོག་དོན་ཆེ་འཆང་གི་ཞལ་སྤྱ་ནས་མགོན་པོའི་བཀའ་ཆེན་བཅུ་གསུམ་དང་
 མཁས་གྲུབ་ཆེའི་བེའུ་བུམ་བཀའ་རྒྱུ་མ་འདུལ་འདྲིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆན་
 གྱི་གཞི་གསུམ་ཆོག་བཅས་ཀྱི་ལུང་ཐོབ། བོད་རྒྱུད་སྤང་གྲ་ཆང་དུ་སྐྱབས་
 ཆེ་ཁྱི་བྱང་དོན་ཆེ་འཆང་གི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གསང་བ་དེ་འདིགས་གསུམ་གྱི་
 དབང་དང་སྤྲུགས་བཏུས་བྱིན་རྒྱབས་དྲག་པོའི་སྦྱིན་སྤྲེག་བཅས་ཀྱི་ལུང་
 ཐོབ། གཞན་ཡང་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དུ་མའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་དབང་ལུང་
 མན་ངག་གི་རིགས་རི་སྟེད་ཐོབ་པ་རྣམས་འདིར་བཀོད་པའི་དགོས་པ་མ་
 མཐོང་བས་བཞག་ཅིས་གསུངས།

བྱི་ལོ་༡༧༧༩ བོད་ས་པག་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་
 མགོན་སྐུ་འཕྲིང་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བསྟན་འདྲིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་བཟང་
 པོའི་ཞལ་སྤྱ་ནས་དང་ལྷན་དུ་ལྷ་ལྷན་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་གྲ་སྟོར་དམ་
 འདྲིག་མཛད། ལྷ་རམས་པ་དགེ་བཤེས་ཨང་བཞི་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ། དེ་
 དུས་སྟོན་ལམ་གྲ་སྟོར་བའི་གས་སུ་དགའ་ལྷན་བྱང་ཆེའི་འཕྲོག་མི་བུམས་
 པ་སྟོ་གྲོས། འབྲས་སྟོ་སྤྱིང་མི་ཉག་སྟོ་བཟང་སྟོན་ལམ། སེ་ར་སྟོ་བཟང་། སྟོ་
 མང་རྟོར་དགེ་བཤེས་འཇམ་དབྱངས་ལོ་རྒྱུ་རྟོར་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་
 སྟོ་གྲོས་སོགས་ཡོད་འདུག གྲ་སྟོར་གྲུབ་ཅིང་སྟོན་ལམ་གྲོལ་ཆེས་ཞོགས་
 དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གདན་སར་ཞོགས་ཆོས་ཐོག་དང་པོར་རྒྱུད་སྤང་

དུ་སྒྲིག་ཞུགས་ཀྱིས་དགའ་བྱང་དགེ་བཤེས་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་
དོན་གྲུབ་ཀྱི་དྲུང་ནས་དམ་ཆོས་འབྲེལ་བ་བཞི་སྟུགས་གསལ་པའི་དབུ་
ཚུགས། དེ་དྲུས་མཁན་པོ་དགའ་ལྡན་བྱང་ཆེའི་དགེ་བཤེས་བསམ་གཏན་
ཆོས་འཕེལ་ལམ་སྟོ་བཟང་དོན་གྲུབ། སྤྱི་མ་དབུ་མཛད་སྟོ་མང་བཀའ་
རམས་སྦྱར་དཔོན་སོག་པོ་ཡེ་ཤེས་ལགས་ཡིན་འདུག རྗེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་ནས་
དེ་སྐབས་རྒྱ་བོད་དམག་འཁྲུག་ལངས་པའི་སྤྱིར་བཏགས་ཆེ་བར་སྟོ་ཡིད་མི་
བདེ་བ་ཡོད་མཁས་བོད་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆོས་བཙུ་ལྷའི་ཞོགས་པ་སྤྱི་འཚོག་
མོ་རངས་སྐར་ཆེན་མ་ཤར་ཅམ་ལ་རྒྱུད་པའི་དགེ་བསྟོན་སྟོ་བཟང་སྐལ་
ལྡན་ཞེས་པ་རྗེས་སོར་མཁན་པོ་གནང་མཁན་སྟོ་སྤྱིར་པ་དེས་ཡིད་སྟོང་
སྟོང་པོར་གྱུར་ཅིང་དུ་མ་ངག་གིས། ལྷ་ས་ཤོར་ཆར་བ་མ་ཟད་ཡལོང་ས་
མཚོག་སྟུ་འཁོར་ཆེབས་བསྟོད་གྲུབ་ཟིན་པ་དང་། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དང་
བྱག་མཛོད་རྣམས་ཀྱང་ཕེབས་ཆར་ལུགས་སོགས་ཚོགས་དབུས་སུ་ཞུས།
བྱང་འབྲེན་སྟུ་མདོག་དམར་པོ་ཞུ་བས་ཀྱང་ཞལ་འདོན་དེ་གར་མཚམས་
བཞག་ནས་རྣམ་གཉིས་སྤྱི་རྗེས་སུ་བྱིར་ཕེབས། དེ་བྱིངས་ལྷག་ལུས་ཀྱི་སྐྱོ་
ཆེ་རྒྱུང་མན་ཆད་ཆོས་འབྲིམ་པའི་རྒྱུད་བྱ་བ་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་
ལ་གཟིགས་ནས་འཇམ་ཐིང་ངར་བཞུགས་པ་ལས་གྲོས་འགོ་འཛིན་མི་
མེད་སྟབས་ཉིད་ནས་གྲོས་འགོ་བཟུང་སྟེ་གྲོས་མོལ་གྱིས་འདུས་མང་རྣམས་
འཕུལ་དུ་རྒྱ་གར་བྱོགས་སུ་ལྷན་ཕེབས་དགོས་པའི་ཞུ་སྟུལ་ནན་ཆེར་
མཛད་མཐར་ཆོས་ཐོག་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱུད་པ་བསྟེད་རིམ་དགེ་བཤེས་ཅི་
ཡོད་ཕེབས་ཐོན་གྱིས་མགོན་ཆོས་གཉིས་ཀྱི་གཏོར་ཆེན་དང་གཏོར་རྒྱུང་

སྐབས་བཤམ་རྒྱུ་འགོ་ཆོས་སོགས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་རྩེ་ཤེས་རབ་སེལ་འཛིན་
རབ་གནས་ཅན་དང་། ལྷག་པར་རྩེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྩེ་བཙུན་ཤེས་
རབ་སེལ་ལ་ཆེད་དུ་གནང་བའི་མགོ་ཆོས་ཀྱི་ཞལ་ཐང་། ཆོས་རྒྱལ་གྱི་
ཕྱག་མཆན་ཐོད་དུག་བསྐྱང་རྩལ་གྱི་ཞལ་ཐང་། མཆོད་རྩལ་བྱིན་ཅན་
ཅི་ཡོད་གདན་ཞུས་གྱིས་སྟོ་ཁར་སྤེལ་སྐབས་ཆང་མ་བསྐྱུས་ནས་འབྲུག་
པའི་འགའ་ཁྲ་ཞིག་དུ་བསྐྱེད་ཏེ་ཉིན་ལྟར་གཞོན་པ་ནམས་ནས་རེ་མོས་
གྱིས་སྐར་ནས་རྒྱུད་པའི་ནང་ཉེན་འདི་ནམས་རྒྱ་གར་ས་སོགས་ལ་གདན་
འདྲེན་ཞུ་ཐུབ་པ་ནི་ཀན་རང་གི་སྐྱེ་བྱེད་ཡིན་ཞེས་དེ་དུས་ལྟར་དུ་ཡོད་
པའི་རྒྱུད་ལྷ་ནམས་ནས་གཅིག་མཐུན་གསུང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡོངས་སུ་
གྲགས། དེ་ཡང་རྒྱ་དམར་དམག་འོག་ནས་ལམ་འཕྲང་བཞོད་དཀའ་བ་
བར་དོའི་འཕྲང་ལྟ་བུ་བརྒྱུད་ཉིན་མཆན་སྤེལ་ཏེ་འོངས་པར་གཞན་ནས་
ཐར་རེ་མེད་ཀྱང་སྟོ་བྲག་སྣ་བོ་ཅོག་ནས་ཐར་སྐྱད་འདུག་པ་བཞིན་བྱིན་
པར་དེར་ཡང་རྒྱ་དམག་གིས་ཁེངས་འདུག་པས་ཅི་བྱ་གཏོལ་བྲལ་གྱིས་
གྲོས་མོལ་བཞིན་ཀྱང་གྲོས་འགོ་ཐོན་མི་མ་བྱུང་བས། དེད་གྱིས་རྒྱ་མི་རང་
ལ་འབྲེལ་བཏུང་གྱིས་ཐར་རེ་བྱས་ན་སྤྱོད་པར་ཆང་མས་འདོད་བབས་
འདུག་ཀྱང་། དེ་ལྟར་བྱས་མི་སུ་ཡང་མ་ཐོན་སྐབས་སློ་ཐག་བཅད་དེ་དེད་
བྱིན་ནས་ཐར་ཐབས་ཨེ་ཡོང་བལྟས་ཏེ་འོང་། ཉི་མ་མ་བཀལ་གོང་ནས་
ལན་བྱེད་ཐུབ་ན་རབ། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ན་དེད་འདྲིན་བཟུང་བྱས་པ་ལས་
འོས་མེད་པས་དེ་མཆོམས་བྱིད་ནམས་སོ་སོས་གང་འགབ་ལྟ་འོས་སོགས་
སྤྱོད་ཏེ། སློ་སྤྲིང་གོ་བོ་དགེ་བཤེས་ཨ་མོ་ཟེར་བ་གྲོགས་སུ་ཁྱིད་དེ་ལྷག་

ལྷར་གསོལ་འདེབས་ཀྱིས་ཤར་བསྐྱོད་བྱས་པས། དེར་འབྱོར་བར་དམག་མི་
མེ་མདའ་ཁྱེར་བས་རྒྱབ་འདེད་ཀྱིས་དམག་དཔོན་ཆེ་ཤོས་སྟོན་སར་བསྐྱལ་
བར་དེར་ཡོད་དཔོན་རིགས་དེ་ལ་རེ་ཞིག་ཟིང་འཁྲུག་མ་འཇགས་བར་
འདི་ཚྭགས་དབེན་པ་ཞིག་ཏུ་སྟོན་འདུན་ལ་འདི་ནས་གཏོང་གནང་ཁྱས་
པར། ཁོ་པས་དྲི་བ་ལན་མང་བྱས་མཐར་ལྷག་ལྟེ་བྱིན་མཐུས་ད་སོང་ཟེར་
ནས་བཏང་བྱང་བས། བྲ་བ་རྣམས་པོས་ཏེ་དམག་ཁྲོད་ནས་ཤར་བསྐྱོད་ཀྱི་
བཀག་འཁོག་བྱང་བ་རིམ་ཞེས་ཀྱིས་མཐར་རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་བ་ངེད་ཀྱི་
བཟང་བྱས་འདི་རྣམས་ད་ཡོད་རྒྱུད་ཀྱན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོར་མངའ་བ་ཡིན་
གསུངས། དེ་ནས་རྒྱུད་གྲུའི་ལྷན་དུ་རྒྱ་གར་ཤར་ཚྭགས་སྐག་སར་ཏྲོག་ཅམ་
བཞུགས། མཐར་རྒྱ་གར་ལུབ་ཚྭགས་ཏེ་ལ་རྟོ་མེར་དཔལ་ལྷན་སྦྲད་རྒྱུད་གྲུ་
ཆང་དུ་སྐྱགས་ལ་ལོ་མང་སྦྱང་བ་གནང་། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསམ་གཏན་
ཆོས་འཕེལ་ལམ་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཞལ་སྡེ་ནས་རྒྱུད་པའི་འཆད་ཉན་ཆ་
ཆང་ལན་གཉིས་ཁྱས་ཤིང་། རྒྱུད་པའི་རྒྱུ་སྐྱོར་དཔོན་དང་དགེ་བསྐྱོས།
ཁྲི་ཁང་གི་ཁྲི་དཔོན་རྣམས་རིམ་གྱིས་མཛད། ཏེ་ལ་རྟོ་མེར་རྒྱུད་པའི་དགེ་
བསྐྱོས་གནང་སྐབས་ཀྱང་དགེ་འདུན་རྣམས་འབྱོར་འཁོས་ཞན་པས་དཀའ་
ངལ་ཆེ་ནའང་དམ་བསྐྱགས་ཆེ་བར་མཛད་སྐབས་ན་བཟའ་བཞེས་ཚྭགས་
སྒྲོར་དང་། རྒྱན་གྱི་ཆོས་སྦྱོད་ཀྱི་མཛད་སྒོ་ཁག་ཉམས་པ་སོར་རྒྱུད་ཀྱི་འགོ་
དེ་ནས་རྒྱགས་པར་བྲགས། སྐབས་དེ་དག་ཏུ་གཞུང་འབྲེལ་མ་སུ་རིར་
གདན་ས་གྲུ་ཆང་ཁག་ནས་མཁས་པ་དྲག་འདེམས་ཀྱིས་གཙུག་ལག་སྒོ་བ་
དཔོན་འོས་སྦྱོང་གནང་སྐབས་ཀྱང་འོས་སྦྱོང་དུ་ཕེབས། བྱ་ལྷ་མ་རིན་པོ་

ཆེ་བཞུན་འདྲིན་རྒྱལ་མཚན་བྱང་ནས་དག་ཡིག་ངག་སྒྲོན་ཉིད་ཀྱི་མཆན་
སྒྲགས་མ་དང་། མི་ཏུའི་སྤྱུལ་ཉགས་དང་། སྒྲན་ངག་མེ་ལོང་མ་ཆ་ཆང་།
ཁྱད་པར་འཕགས་བསྟོད་ཀྱི་བཤད་ཁྲིད་བཅས་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༥ དགྲུང་ལོ་ལྔ་བརྒྱུ་དག་ཉིས་ཐོག་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
ངག་དབང་སྟོ་བཟང་མཁན་པོ་དགོངས་འཁྲོལ་འཕྲོས་ཆབ་ཏུ། སྒྲག་སར་
སྟོ་མང་གྲུ་ཆང་གི་མཁན་ཁྲིར་ཕེབས་ཏེ་མཛད་སྟོ་བསྐྱུངས། དེའི་སྐབས་
རྒྱ་གར་ཤར་ཕྱོགས་སྒྲག་སར་བཅའ་བཞུགས་གདན་གསུམ་དགེ་འདུན་པ་
ནམས་རྟོ་ཕྱོགས་སུ་གནས་སྟོ་བྱུགས་གཏན་འཁེལ་བ་བཞིན་འབྲས་སྐྱུངས་
པ་ནམས་མོན་རྟོ་འདྲོད་རྒྱ་སྤིང་དུ་གནས་སྟོ་བྱས། རང་ཁོངས་འབྲེལ་ཡོད་
ནམས་ལ་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་བཞིས་ཏེ། སྒྲག་སར་རང་ལ་གཏན་བཞུགས་
རང་ཁོངས་དགེ་འདུན་བཞི་བརྒྱ་སྟོར་ལས་མེད་སྐབས་སྒྲག་སའི་ཁོངས་
ཕྱི་ཁག་ལ་བཞུགས་པ་ནམས་ཐབས་མཁས་སྐུགས་རྗེས་བསྐྱུ་རུབ་མཛད་
དེ་དགེ་འདུན་ཞལ་གངས་བྱག་ཅུ་སྟོར་བྱུང་ཞིང་། སྟོ་མང་གྲུ་ཆང་ཡར་
རྒྱས་འགྲོ་བའི་མགོ་དེ་ནས་ཚུགས་པ་ཡིན་འདུག

ཐོག་མར་༡༩༥༠ལོར་ཆོས་སྐར་གཞིས་ཁོངས་སུ་སྟོ་བཞུགས་
རྗེས་ཉིན་གཅིག་གྲུ་ཆང་བྱག་སྐུག་ནམས་ལ་བཀའ་གྲོས་གནང་བ་འདི་
ལྟར། རང་རེའི་གྲུ་ཆང་འདི་ཉིད་ཡིག་ཆ་ཆེན་པོ་ཞིག་གི་རྒྱན་འདྲིན་བྱེད་
དགོས་པའི་གྲུ་ཆང་ཞིག་ཡིན་སྐབས་གསར་ཞུགས་སྟོབ་གཉེར་བ་ཁག་
གཅིག་ཐབས་འཕྲོ་བྱ་དགོས་ཕེབས་པར་བརྟེན་གནས་སྐབས་འདི་གའི་

གཞིས་ཆགས་ཁོངས་ནས་ཐོ་འགོད་ཞུས་པས་གངས་བརྒྱུད་ཅུ་སྟོར་བྱུང་
ཞིང་། དེའི་ཁོངས་ནས་དགོན་པར་གཏན་སྡོད་བྱེད་མི་གངས་སུམ་ཅུ་སྟོར་
ཞིག་བྱུང་བར་རྒྱུན་དུ་བདག་སྟོད་བྱེད་མི་དགེ་ཆན་རེ་དང་། སྡེ་དགོང་
སློ་འཛིན་དང་དཔེ་འཁྲིད་དགེ་ཆན་ཆེད་འཇུགས་བསྐྱུངས་། ཉིན་གུང་
གཞིས་ཆགས་ཀྱི་སློབ་གྲར་བསྟོད་ནས་སྤྱི་མཆོངས་སློབ་སྦྱོང་བྱས། འོན་
ཀྱང་འཆོ་བའི་ཐོག་ལ་དཀའ་ངལ་ཡོད་སྟབས་ལྷ་ཆང་ཕྱག་མཛོད་རྣམས་
ནས་སྤྲུག་ཁོངས་སུ་སྤྱི་དབུལ་སྟོར་སྟོང་ཕྱག་ཁ་གས་ལས་མེད་སྟབས་
འགྲོ་སོང་གཏོང་བྱབ་མིན་ཞུས་པར། ང་ཆོ་འདིར་རུབ་རུབ་བྱས་ནས་སྟོད་
དགོས་པ་དེ་སློབ་གཉེར་རྒྱུན་འཛིན་ཡོང་ཆེད་ཡིན་སྟབས་སློབ་གཉེར་
བའི་ཆེད་འགྲོ་སོང་བཏང་ནས་སྟོང་པ་ཆགས་ནའང་འགྲིགས་པ་རེད་ཅེས་
ཤུགས་ཆེར་གསུངས་ནས་ཐ་མ་མི་གངས་བཙེ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟོ་དོད་ལྷ་ཆང་
སྤྲུག་ཁོངས་ནས་བཏང་སྟེ་དེས་སློབ་སྤྲུག་སུམ་ཅུ་སྟོར་ཁ་ལག་མཉམ་བུ་
བྱས་ནས་གནས་སྐབས་འགྲིགས། སྐབས་དེ་དག་དུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེའི་
མཛད་བྱས་དང་གཤམ་གི་དགེ་ཆན་སློ་འཛིན་དགེ་ཆན་དཔེ་འཁྲིད་དགེ་
ཆན་བཅས་ཆང་མས་ཐབས་མཁས་ཤུགས་རྩེ་མཛད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རིང་
པོར་མི་ཐོགས་པར་དགེ་འདུན་བགྲེས་པ་རྣམས་ཞིང་ལས་ལ་ཐེབས་ཤུལ་
སློབ་སྤྲུག་རྣམས་ནས་ཆོས་གྲུ་རིམ་གྱི་ཞལ་འདོན་ཏུ་དབྱངས་དང་
བཅས་གསུངས་སྐབས་དགའ་སྟོབས་ཆེད་མི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོང་གིན་ཡོད།

དེ་སྡེ་བོད་དུའང་སྟོ་མང་མང་འ་རིས་ཁམས་ཆན་རྟུགས་ཡོད་
སྟབས་ལ་དྲགས་ཕྱོགས་སུ་སྡེ་རྒྱུན་ཡོང་ཁོངས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཤུགས་ལ་བདགས་

ཏེ་དེའི་ཚྭ་གས་ནས་ལྷན་སྦྲེལ་གཉེར་བ་བསྟུ་ལེན་ཆེད་མི་འགོ་ཆེད་
 བསྟུང་གིས་འབྱོར་བའི་སྦྲེལ་གཉེར་བ་ནམས་སལ་ཆེར་རང་ཁོངས་གཞིས་
 དགོན་ཁག་ནས་འབྱོར་བཤམ་སྟག་ལ་བརྟེན་ཡི་གེ་འབྲི་སྟོག་དང་ཆོས་སྟུང་
 ཁག་སྟོ་འཛིན་མི་དགོས་པར་གཞུང་ཆེན་མོར་སྦྲེལ་གཉེར་བྱས་ཆོག་ལ་
 བརྟེན་སྟོན་ལྟར་དཀའ་ངལ་མེད་པར་གང་ལེགས་བྱུང་ཞིང་། དེང་སྐབས་
 ལ་དྲུག་སྟེང་གི་གཞིས་དགོན་ནམ་པར་ཡང་ཆོག་སྟག་ལེན་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོར་སྦྲེལ་གཉེར་གྱི་རྒྱ་ཚུགས་བཞིན་པ་
 འདི་ག་ལགས་སོ།།

རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ཤིང་སྟག་གྱི་ལོ༡༧༡༩ ལོར་གྲུ་ཁང་འདུ་
 ཁང་རྒྱ་ཁྱོན་སྤ་ཁྱ་ལྷ་བཅུ་དང་སུམ་ཅུ་ཡོད་པ་བོད་ལུགས་བཟོ་བཤུད་
 སུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཞིག་ལེགས་བྱུང་ཟིན་མཆོམས་གཟུང་སྐར་འབྱུང་
 འབྲོད་སུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ཉིན། དཔལ་ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་
 མཁན་ཁྱིམ་སྟག་པ་སྟོ་སྤིང་མཁན་ལྷ་པད་མ་རྒྱལ་མཆོན་རིན་པོ་ཆེ་
 བས་དར་ཆོན་གཙོད་འབྲེག་གིས་སྟོ་དབྱེ་དང་། མཁན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་
 པ་བསྟན་འཛིན་ཉིད་གིས་གཙོས་སྟོ་སྟོ་གྲུ་ཁང་གཉིས་གྱི་མཁན་ལས་ལྷ་
 རྒྱལ་འདུས་མང་མཉམ་འཆོགས་སྟག་གྲུ་ཁང་སྟག་ནས་གྲུ་ཁང་སྟུ་འབྱེད་
 མཛལ་དར་རེ། མེར་བྱས་གྲུ་ཁང་ནས་ཀྱང་གྲུ་ཁང་གཉིས་ཉི་ལོགས་གྱི་
 འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ལ་དགོངས་ནས་སྟོ་པ་ལྷ་བྱིས་པ་དགེ་བཤེས་རྒྱལ་
 མཆོན་དང་། ཆུན་སྟོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་༼སྟོ་ལོ༽གཉིས་ཆོན་ཅིའི་ལས་
 ལྷ་ཁང་གཉིད་མཛད་པ་ཡོད་སྟེ་ལ་སྟུ་ཁང་བཀའ་མངགས་གིས་གྲུ་ཁང་

སྐྱེ་འགྲེད་མཛེལ་དར་སོགས་དང་། གཞན་ཡང་དད་སྦྱིན་ཁག་ནས་བསྟེན་
བཀུར་གཟབ་རྒྱས་དང་། བོད་ལྷ་བཙུ་གཉིས་པ་ནས་ལས་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་
བའི་དབང་པོའི་ཡོངས་འཛིན་རྩི་རྩེ་འཆང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱིས་དབུས་རང་
རེའི་མཁན་ལས་བྱར་སྤྱུལ་དགེ་བཤེས་བཅས་ནས། རབ་གནས་ཏེ་ཐོག་
མའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་མཛད། དེའི་རྗེས་ལྷར་བཅས་སྤིང་ཞིའི་གཙུག་རྒྱན་
ལགོང་ས་ལས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཆེབས་བསྐྱར་སྐྱབས་སྤྱར་ཡང་
སྒོ་དབྱེ་མཛད་སྒོ་དང་ཐུགས་སྦྱོན་རྒྱ་ཆེར་གནང་སྟེ་འདུ་ཁང་བཞུགས་
ཁྲིར་ཞབས་སོར་འཁོད། ཆོས་ཁུ་བ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར། སྒོ་སྦྱོང་ཆོག་
བརྒྱད་མའི་བཀའ་ཁྲིད་བསྐྱུལ། ཕྱི་ལོ་༡༧༡༥ ཤིང་ཡོས་གནམ་ལོ་གསར་
ཆོས་ལ་སྤྱར་ཡང་ལགོང་ས་མཆོག་གྲུ་ཆང་གི་བཞུགས་ཁྲིར་ཞབས་
འཁོད་ཀྱིས་འདུ་ཁང་ནང་དུ་གཞུང་བསྟེན་དབང་ལྷའི་གཙོ་བོ་གནས་རྒྱུ་
ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་གདོང་ཆོས་སྦྱོང་རྣམ་གཉིས་སྦྱན་འབྲེན་
གཟབ་གསོལ་རྒྱས་པར་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༧༢༦ལོར་ལས་སྐབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་
ཡོངས་འཛིན་སྤྱིང་སྤྱི་ཆེན་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཞལ་ལྷན་ནས།
འདུ་ཁང་ནང་མགོན་པོ་བར་ཆད་ཀྱན་སེལ་གྱི་རྗེས་གནང་དང་། དེ་རྗེས་
ཅམ་ལས་སྐབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་སྤྱི་བྱང་རྩི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས།
མཁས་གྲུབ་རྗེའི་གསུང་བཀའ་རྒྱ་མ་མགོན་པོའི་ལས་གསུམ་རྣམ་བཞག་
གི་ལྷགས་ལུང་སྐྱུལ། གྲུ་ཁང་གསར་བ་དེར་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྦྱངས་པའི་
དུས་འབྲེལ་གསོ་སྦྱོང་ཡང་མཛད། དེ་ག་ཆའི་རྒྱན་འཛིན་སྒོའི་གཉེར་རྒྱས་
ཐབས་སུ་བསྐྱུ་རུབ་བྱས་པའི་གསར་བྱ་རྣམས་ལ་བསྐྱུས་ཆན་ནས་སྒོའི་

སྒྱིང་གསར་ཚུགས་བགྱིས་པ་ལམ་སྒོལ་དང་པོར་གྱུར། མཐུན་ཞུན་ཆེད་
མལ་སོར་ཕྱོགས་ནས་ས་ཁིང་ཨི་ཀར་ལྷ་བཙུ་ཡོད་པ་གསར་ཉི་བྱས། འདི་
ལ་དེད་དུས་སྟག་ཚང་གཞིས་ཀ་ཞིས་འབོད།

ཕྱི་ལོ་༡༩༧༥ ལོར་ཟན་བརྟག་དགོངས་དོན་ལྟར་དཔལ་ལྷན་
འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་གསར་བཞེངས་ཀྱི་མཐུན་ཞུན་
ཚུལ་སྒྱབ་ཆེད་ཨ་རིར་ཕེབས་པར་དོན་འབྲས་གང་ལེགས་བྱུང་། ཨ་རིའི་
ནེའུ་ཡོག་དང་། ནེའུ་རེར་སི། སི་ལཱ་གོ་མིའི་གོན། ཁེལ་འོར་ཁོ་སོགས་ས་
གནས་མང་པོར་ཕེབས་དྲེ། བེ་རེན་ཁ་ཏེ་ལོ་ལྷ་བ་དེས་གསུང་བསྐྱར་ལྷས་
ཐོག་གཏུལ་བྱ་མང་པོར་སྐྱབས་འགོ་སེམས་བསྐྱེད། བདེན་བཞི། ཉེན་
འབྲེལ་ཡན་ལག་བཙུ་གཉིས་སོགས་གཏུལ་བྱའི་སྒོ་དང་འཆོམ་པའི་བཀའ་
ཆོས་མང་དུ་སྐྱེལ་ཅིང་། དེ་བཞིན་ཨ་མི་རི་ཁའི་གནའ་བོའི་ཡུལ་མི་མི་
རིགས་དམར་པོ་ཟེར་བའི་རྟ་པི་དང་ཨི་རོ་སྐ་སོགས་ལ་འཆོ་བ་མེད་པ་
བྱམས་སྤྱིང་རྗེའི་ལག་ལེན་བྱེད་ཚུལ་སྐོར་ཆུལ་དུ་བཏོན་ནས་གསུངས།

ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆུལ་བའི་དབང་པོ་སྟོ་ཕྱོགས་སུ་
ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་བཤད་ལུང་བཀའ་ངིན་
ཆེ་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པར་དགུས་པ་ཆེན་པོས་ཞལ་བཞེས་ལེགས་གྲུབ་
བྱུང་བར་རེ་ཞིག་མཛད་འགྲུངས་སུ་གྱུར་ཀྱང་རྗེས་སོར་བཀའ་བྲིད་དགུས་
པར་སྐྱེལ། སུད་སིར་བཞུགས་པ་རང་གྲ་རྒྱལ་མཚན་ནམ་གྲོལ་ནས་རྒྱ་སྒྱུར་
གནང་སྟེ། སྐྱུ་རྒྱ་བལ་ལི་ལས་གྲུབ་པ་ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་

པ་ངག་དབང་བཙུན་འབྲས་ཀྱི་འད་སྐྱེའི་ཏུ་བྱོན་གཙང་ལ་གྲ་ཚང་རང་
ནས་འཇམ་བཞད་སྐྱེ་ཁྲིང་ལ་པ་བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་ནས་སྐབ་གནས་
མཛད་པའི་དགེ་འདུན་འདུ་འཁོར་གྱིས་གཙོས་སྲིད་ན་རྟེན་དཀའི་དམ་
རྩས་དཀའ་ཆག་བྱུང་གསལ་ལྟར་འདུ་འགོད་བགྱིས་ཏེ་རྒྱུད་ལྗེ་དང་མཐུན་
པའི་གཟུངས་འབུལ་ཁྱེས་པའི་སྐྱེ་བརྟན་ལ་ཡགོང་ས་བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་
མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྣམ་གཉིས་ནས་རབ་ཏུ་གནས་
པའི་བྱིན་པའ་པ་རོ་མཚར་གྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་གསར་བསྐྱེན་ཁྱེས་པས་
རྟེན་འབྲེལ་གྱི་སྒོ་འཕར་ཡངས་པོར་བྱེས། གྲ་ཚང་དུ་ཁལ་ཁ་རྗེ་བཙུན་
དམ་པ་སྐྱེ་ཁྲིང་དགུ་པ་ནས་ཐུལ་བ་ཚོག་ལྷོག་རྡོ་རྗེ་འཆང་དང་། དཔལ་
འཛིགས་མཛད་སྐྱེ་དངོས་དགོན་ལུང་དགེ་བཤེས་བསམ་འབྲས་རིན་པོ་
ཆེ་གཉིས་ནས་གིན་ཏུ་བྱུགས་ཅིས་མཛད་པ་སྐྱེ་རྒྱ་སྐྱེན་འདམ་ལས་ཐུབ་
པ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་པའི་སྐྱེ་བརྟན་གསུང་འབྱོན་མ་ཡོད་ལུས་འདི་
ཉིད་ཉམས་གསོ་ཁྱེད་གོས་སུ་སྤང་ཞིང་། ལྷག་པར་གྲ་ཚང་འདི་ཉམས་པ་
སོར་རྒྱུད་འབྱུང་སྤྲད་རྡོ་ནག་མགོན་པོའི་སྐྱེ་ཚབ་ཏུ་མགོན་པོ་ཕྱག་དྲུག་
པའི་སྐྱེ་བརྟན་ཡེ་ཤེས་པ་དངོས་བཞུགས་གིག་བྱུང་ན་གྲ་ཚང་འདི་ཉིད་
ཀྱི་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་དགེ་མཚན་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་སུ་དགོངས་
ཏེ་འབྲི་གཞི་རྒྱུད་སྤྲད་མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་འཇམ་དབྱངས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་
སྤྱར་རས་ལ་བྱུག་རྩས་སུ་ཡསྐྱབས་རྗེ་ཡོངས་འཛིན་ཁྲི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་
ནས་གསོལ་སྐུལ་གནང་བ་ཚོག་ལྷོག་རིན་ཆེན་བཙུན་འབྲས་ཀྱི་གདུང་
རུས་དང་། མཁའ་འགྲོ་མ་གསང་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་པད་མ་རྟ་སོགས་སྲིད་ན་

དགོན་པའི་བྱག་རྩེས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་འདུ་འགོད་བྱས། འབེལ་གོབ་
ནས་ཀུན་སྒྲིང་ལྟ་བུའི་པ་ཆེད་འཁོད་ཀྱིས་བཟོ་བོ་ལྟར་བསྐྱེད་དང་། ལག་
ཆ་བྱིན་རྒྱབས་སོགས་སྤྲོ་ཆོས་སུ་མ་བྱས་པར་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་མར་ངོའི་
ཆོས་གྲངས་དགེ་བར་དབུ་བཅུགས་ཏེ་ལེགས་པར་བཞེངས་པའི་གསང་
ཐང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱིན་རྒྱབས་ཀྱི་གཟི་འོད་འབར་བ་འདི་ཉིད་
ཀྱི་སྐྱེ་རྒྱུ་དུ། ཡགོང་ས་སྐྱེ་བྱེད་བཅུ་བཞི་པ་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་དཔལ་
བཟང་པོ་མཆོག་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་ཆེན་ཐུབ་བསྟན་ལུང་རྟོགས་ནམ་
རྒྱལ་འཕྲིན་ལས་དང་། ཡོངས་འཛིན་ཁྱི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་སློབ་བཟང་ཡེ་
ཤེས་གསུམ་གའི་བྱག་གཉིས་དངོས་ཀྱི་རྗེས་རྗེན་པ་དང་མོན་སྟོར་ཡགོང་
ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་ཞབས་སོར་འཁོད་སྐབས་གཟིམ་རྒྱུད་དུ་ཉིན་
ཤས་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་སྐུན་དམིགས་མཛད། ཡོངས་འཛིན་རྡོ་རྗེ་
འཆང་ནམ་གཉིས་དབུ་བཞུགས་ཀྱིས་རབ་དུ་གནས་པའི་ཆོ་གས་ཡེ་ཤེས་
པ་དངོས་སུ་བཅུག་གཞན་ཡང་རྒྱུད་སྤྲད་ཀྱི་ཆོག་གྲུ་དུ་མའི་ཁར་གྲུ་ཆང་
གི་སྒྲ་སྐྱུལ་ནམས་དང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱིས་རྟོར་སློབ་གནང་སྟེ་
རབ་གནས་དགེ་ལེགས་ཆར་འབབས་ཀྱི་སྟོན་ནས་ཡེ་ཤེས་པ་དབབ་པའི་ཆོ་
ག་རྒྱས་པར་བྱས་ཤིང་བཞུགས་སྟོན་དང་བཅས་པ་གསར་བསྐྱུན་ཞུས་ཏེ་ལོ་
ལྟར་བསྐྱང་གསོ་རྒྱས་པ་རེད་དུས་མཇལ་ཁ་ཞུ་རྒྱ་བྱས། ཡསྐབས་རྗེ་ཡོངས་
འཛིན་ཁྱི་བྱང་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་བཀའ་དགོངས་བཞིན། ཁྱི་ཆེན་བསྟན་པ་
རབ་རྒྱས་ཀྱི་ཆོ་གའི་ཐོག་ནས་དཔལ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མགོན་པོ་བྱག་རྩེ་པའི་
རྒྱས་པའི་གཏོར་སྐྱབ་ཀྱང་རྒྱུད་སྤྲད་བཞེས་ལྟར་གསར་རྒྱགས་གནང་

སྟེ་དབུ་བཞུགས་ཀྱང་ལོ་མང་མཛད་པས་དགེ་མཚན་ཆེ་བ་བྱུང་།

དེ་ལྟར་ལོ་ངོ་བརྒྱའི་རིང་མཁན་པོའི་མཛད་འཁུར་བསྐྱངས་
ཏེ་ཆོས་སྐར་གསར་སྟོན་གྱིང་འཇགས་བྱུང་མཚམས། ཕྱི་ལོ་༡༧༡༥ ལོའི་
ཟླ་གཉིས་པའི་ནང་། དབྱང་གངས་དྲུག་ཅུར་ཐེབས་པའི་དགོངས་ཁྱའི་
སྟན་ཐང་བཀའ་འཁྲུལ་བྱུང་བར་བྱུར་བཞུགས་ཐོག་ཐུགས་དམ་ལ་བཙོན་
བཞིན་སྐར་སྟོལ་འབྲས་སྤངས་སྒྲིའི་ཕྱག་ལས་སྟ་མཐུད་གནང་། དཔལ་
ལྷན་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་སྐར་སྟོལ་བཟང་པོར་མཁན་བྱུར་བཞུགས་
ཤོས་དེས་མཁན་པོ་ཁྱི་པའི་མཚན་གནས་བཞེས་དགོས་ཤིང་། རྒྱུ་པར་
གསོ་སྦྱང་གི་མདོ་གསུང་རྒྱ་དང་། ལྷག་པར་དབྱར་གནས་སྐབས་འདུལ་
བའི་ལག་ལེན་གྱི་དང་། པའི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་ཆ་ཆང་བ་གསུང་དགོས་པ་
དེ་ཡགོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྐབས་ནས་སྐར་གསོ་མཛད་དེ་མི་
ཉམས་རྒྱུ་འདྲིན་གྱིས་གནང་བཞིན་པ་ལྟར་ཕྱི་ལོ་༡༧༥༥ ལོར་དཔལ་
འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་མཁན་ཁྱིའི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ཤིང་ཡགོང་ས་
ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོའི་བཀའ་ནན་ཆེ་བ་བཞིན་སྐྱོ་ཆེའི་མཇུག་བར་
ཁྱི་ཁུར་བསྐྱངས་ཏེ་ལུགས་གཉིས་གྱི་དང་འདུལ་བའི་ཕྱག་ལེན་དག་ཐེར་
ཟད་དུ་བྱུང་བ་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༧༥༦ ལོར་ཨ་རིར་ཐེངས་གཉིས་པ་ཐེབས་
པའི་སྐབས་སྟ་ཇ་ཡེ་ཏ་ཐེས་ཞེས་པས་མགོན་འབོད་ཁྱུས་སྐབས་ཐོག་མར་
སོག་པོ་དགེ་བཞེས་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཆོས་ཆོགས་སྟ་ཐེབས་ཏེ་གསུང་ཆོས་
མང་པོ་གནང་། དེ་ནས་གོང་ཁྱེར་གེ་ལི་པོ་ནི་ཡ་དང་ལོས་སེ་ཨེན་ཇ་ལེས་
ལ་ཐུབ་བསྟན་དར་རྒྱས་གྲིང་དུ་གདན་ཁྱུས་ཆོས་ཆོགས་སྟ་པར་བྱིན་

བྱུག་དང་། རྟོང་ཉིད་སྟོར། རྟོད་འབྲུག་དང་ལམ་རིམ་སོགས་ཀྱི་གསུང་
ཆོས་སྟུལ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ཟླ་༦ པར་པ་རན་སིར་དྲགས་པོ་བམ་ཆོས་རིན་པོ་
ཆེ་འཇམ་དཔལ་ལྷན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་ཆོགས་སུ་བཀའ་ཆོས་རྒྱས་པར་གནང་
སྟེ། དེ་རྗེས་སུ་འོ་ལོ་ལ་མེ་བས་སྐབས། ཁོ་པོ་ཅག་མེ་སྟོ་ལོ་འོ་འོ་བྱ་
གྲོང་དུ་སྡོད་པ་ལ་ཞལ་པར་མེ་བས་པར་སྐྱེ་ཉིད་བྱ་གྲོང་དུ་ཁྱུག་ཅམ་རོགས་
གནང་ཞུས་པར། བྱིད་རང་མཇལ་འདོད་འདུག་ཀྱང་འདི་གར་ཉིན་ཤས་
རྗེས་གནང་འདྲ་དང་། ཆོས་ཕན་བྱ་བཤད་དགོས་ཟེར་སྟབས། ད་ཆ་སུད་
སིར་སྡོད་རྒྱུ་དུས་ཆོད་ལྷག་མ་སོང་། སང་ཉིན་མཁའ་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་
ལ་ཐོན་རྒྱ་ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་སྐབས་མཇལ་མ་ཐུབ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༥༩ ལོར་སྤང་གཞི་མེ་བཞེས་ཀྱིས་དད་ལྡན་བྱ་སྟོབ་
ནམས་ཅི་བྲག་གང་བྲག་ལ་ཐུག་སྐབས་གོང་ས་༧་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་འི་
བཀའ་བཞིན་ཨ་ལགས་རིགས་ལྷ་མཆོག་ནས་ཐེག་ཆེན་གསོ་སྦྱང་དང་
འབྲེལ་བའི་སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོ་འི་ཉིན་ཐང་ཞིག་ཐུག་བྱས་
མཛད་ནས་བཟན་བཞུགས་སུ་བྱུལ་བ་དང་། གཞན་ཡང་དད་ལྡན་བྱ་སྟོབ་
ནམས་ནས་སྟོལ་དཀར་ཆེ་སྐབ་དང་དུར་བའི་སྦྱིན་གྲེག་ཁྱི་ཆར་ལ་སོགས་
པ་ཞབས་རིམ་སྦྱིན་བསྐྱབས་ཞུས་ཏེ་སྦྱོན་བཅོས་ལམ་སྟོང་གང་ལེགས་
བྱུང་། སྦྱོན་ཁང་ནས་གདན་སར་བྱིར་མེ་བས་གྲུབ་རྗེས་ཡོངས་ཀྱི་དགེ་བའི་
བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་སྟོ་མང་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་རྗེ་བཙུན་ངག་དབང་ཉི་

མའི་བཀའ་དགོངས་ལྟར་གྲུ་ཆང་འདྲུ་ཁང་ནང་གྲུ་མང་ཡོངས་རྫོགས་ནས་
བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་རྒྱས་པ་ཞིག་སྤུལ་རྩིས་རིམ་པས་སྤྱང་གཞི་
ལྷག་མེད་དུ་དྲངས་ཚུལ་མཛད།

ཕྱི་ལོ་༡༧༧༩ལོའི་བོད་ལྷ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཤར་ལ་འབྲས་སྤྱངས་
ནས་མེབས་ཐོན་གྱིས་བཞུགས་སྐར་རྩ་སར་བཅར་ནས་བོད་ལ་མེབས་
རྒྱའི་ཐོན་ཕྱག་ལྷ་བ་དང་སྤྱགས་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོའི་
གཟིམ་རྒྱུང་མཛལ་ཁ་དམིགས་བསལ་ཐོབ་པ་ལྟར་མཛལ་བཅར་སྐབས་
ནང་མའི་བཀའ་སློབ་དང་། གཞིས་བཞུགས་འབྲས་སྤྱངས་དགོན་པར་
དམིགས་བསལ་གསལ་སྤྱོད་ལྟེང་ནས་མང་རྩ་སྤྱོད་བཅས་འབྲུལ་
རྒྱའི་དགོས་དུལ་གསལ་སྤུལ་ཅིས་བཞེས་གྱིས་ཕྱིར་མེབས་མཛད། དེ་
ནས་བལ་ཡུལ་དུ་བསམ་སློ་མཁན་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེའི་ཡབ་ཆང་ནམ་མཁའ་
ལྡིང་དུ་བཞུགས། བོད་ལྷ་ ༡ཆོས་ ༡༥ ཉིན་གནམ་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་
ས་ལྟ་སར་མེབས། ཉིད་ཀྱི་སྐྱེ་མཆེད་ཨ་ཁི་བཟླ་གཡང་ལགས་ཀྱི་ནང་ལ་
མེབས་བསྐྱིགས་ཡོད་པ་ལྟར་དེར་གཞིས་པཎས་ནས་བཞུགས། རྩི་ཤྲག་
རྣམ་པ་དང་། བོ་རྒྱལ་བཅས་པར་གནས་གཟིགས་ལ་མེབས། འབྲས་
སྤྱངས་དགོན་པའི་ཁྱུ་ཡོན་ལྷན་ཁང་ནས་ཀྱོ་རིན་རོ་མ་དང་། སློ་མང་གྲུ་
ཆང་བཅས་ནས་འཆམས་ཁྱའི་མཛལ་དར་འབྲུལ་བར་བཅར། དེའི་རྩིས་
འབྲས་སྤྱངས་དགོན་པར་མེབས་ནས་འཆད་པ་འོག་ནང་སྟོན་མངའ་རིས་
སྤྱང་གི་གཟིམ་ཤག་ནང་སྟོད་གུང་ཅུ་སློ་སློའི་ཤག་ལ་བཞུགས། དེའི་སང་
ཉིན་འབྲས་སྤྱངས་སོ་བྱང་ནས་དབུ་འཇུགས་གྱིས་ཆོགས་ཆེན་དང་གྲུ་

ཚང་ཁག་བཞི། བསམ་སྒོ་དང་། བྱང་ཐུ། ཏར་གདོང་རྒྱུད་ཁང་བཅས་པར་
 གནས་གཟིགས་ལ་མེབས་སྐབས་འབྲས་སྤངས་ཀྱི་རིན་ཏོ་མ་སྟེ་ཤོན་གྱི་
 ཚུལ་དུ་བཅར། དེའི་སང་ཉིན་ནས་རིམ་བཞིན་ཡགོང་ས་ཡུལ་བས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་གསོལ་སྟུལ་མང་ཇ་སྐྱེ་འབྱེད་དང་། བྱིས་འབྱོར་འབྲས་
 སྤངས་པའི་སྒྱི་བྱི་ནས་འབུལ་བསྐྱར་མང་ཇ་སྐྱེ་འབྱེད་བཅས་སུལ་སྐབས་
 མཁན་ཁྱི་མཆོག་མང་ཇའི་ཆོགས་མགོན་གདོང་གལ་འགོར་བཞུགས་ཁྱིར་
 གདན་ཞུས་མཛད། བསྟོ་བ་གནང་མཁན་གཞིས་བཞུགས་འབྲས་སྤངས་
 མཁན་པོ་སྟོ་མང་སོག་པོ་དགེ་བཤེས་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ་ནས་མཛད།
 སྐབས་དེ་དུས་འབྲས་སྤངས་པའི་མང་ཇ་སོགས་འཆོག་ཡུལ་སྟོ་གསལ་
 སྤིང་འདུ་ཁང་ནང་ཡིན་འདུག འབྲས་སྤངས་ལྷ་ཡོན་ལྷག་ཁང་གི་གནད་
 ཡོད་ལས་བྱེད་རོ་འཛུམས་ཐོག་དམིགས་བསལ་གསོལ་སྟོན་ཐོག་གདན་
 ཞུས་སྐབས་བྱིས་འབྱོར་འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་དགེ་འདུན་རྒྱམས་ནས་
 བསྐབ་པ་སྟོབ་གཉེར་གནང་སྤངས་དང་། དགོན་པ་གསར་འདེགས་ཀྱིས་
 མཆོན་ཆོས་ཕྱོགས་མཛད་སྟེ་སྟོར་གསལ་བཤད་མཛད་པ་དང་། ལྷག་
 པར་དེ་གའི་གཞིས་བཞུགས་འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་མང་ཇ་སོགས་
 མཛད་སྟོ་ཁག་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་རང་དུ་གནང་དགོས་པའི་བཀའ་སྟོབ་
 ལྷགས་ཆེ་མཛད་པས་དུག་པའི་ཆོས་བཞི་ནས་འགོ་འཛུགས་ཀྱིས་ཆོགས་
 ཆེན་འདུ་ཁང་རང་དུ་གནང་རྒྱུའི་ཁས་ལེན་ཞུས། གཞིས་བཞུགས་ལས་
 བྱེད་རྒྱམས་ནས་ཀྱང་རང་རང་གི་ལས་གནས་ལ་དཔག་པའི་ཆོས་ཕྱོགས་
 ཀྱི་བྱེད་སྟེ་སྟོར་གསལ་བཤད་ཞུས། དེ་བཞིན་སྟོ་མང་གྲུ་ཚང་ནས་རབ་

གསལ་ནང་གསོལ་སྟོན་ཞིག་ཕྱལ་བར་ཐེབས་སྐབས་གཞིས་བཞུགས་སྟོ་
མང་གྲ་ཆང་གི་དབུ་མཛད་དགེ་འདུན་རྣམ་རྒྱལ་ལགས་དང་། དཔེ་འཁྲིད་
གནང་མཁན་གྱི་གཙོ་སློབ་ཀྱི་དོན་དམ་གཤེད་དགེ་བཤེས་ཆོས་འཕེལ་རྣམ་རྒྱལ་
ལགས་དང་། སོག་སློབ་རྣམས་བསྟན་འཛིན་ལགས། དེ་བཞིན་ཐེ་བོའི་རྣམ་
མཁས་གྲུབ་སོགས་ལས་བྱེད་འགའ་ལྟན་འཛོམས་ཐོག་བྱེས་འབྱོར་སྟོ་མང་
གྲ་ཆང་གི་སྟོན་དང་ད་ལྟའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གསལ་བཤད་
མཛད། ཁོང་རྣམས་ནས་ཀྱང་སྟོན་དང་ད་ལྟའི་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་གནས་
ལུགས་གསལ་བཤད་མཛད། ཕྱི་རོ་དགོན་པ་ནས་ལྷ་སར་ཐེབས་ཁར་ཆོས་
གྲུའི་ནང་གདན་ཞུས་ལྷར་དེར་ཐེབས་སྐབས་འབྲས་སྤྲངས་དགོན་གྱི་དབུ་
འཛིན་དང་དཔེ་འཁྲིད་དགེ་རྣམས་པ། སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམ་པ་བཅས་
ཆང་འཛོམས་ཐོག་བྱེས་འབྱོར་འབྲས་སྤྲངས་པའི་སྟོབ་གཉེར་གནང་
སྤྲངས་སོགས་ཆོས་ཕྱོགས་ཀྱི་མཛད་སྟོ་མཐའ་དག་གསལ་བཤད་གནང་།
དེ་ནས་ལྷ་སར་ཐེབས། ལྷ་ས་ནས་སྤྲུམ་འཁོར་ཐོག་ཐེབས་ནས། བོད་ཁྱེ་ཉ
ཆོས་ཀྱི་ཉེན་དཔལ་ཤོད་དགོན་དུ་ཐེབས། ལམ་བར་གྲོང་ཆོ་སོ་སོ་ནས་
ཐེབས་བསུ་ཁག་དུག་ཅུམ་འདུག་པར་སོ་སོ་ནས་རྟ་རྒྱུག་སོགས་ཟང་
ཟིང་ཏཱ་ཅང་ཆེ་བ་བྱུང་འདུག །དེ་ནས་དཔལ་ཤོད་དགོན་དུ་རྗེའི་ལེགས་
བཤད་གསེར་མེད་ཁྱེ་བ་བཞིའི་རིང་དཔེ་འཁྲིད་གནང་། རྟ་ཆོག་བསྟན་
པའི་མགོན་པོའི་གསུང་འབུམ་པོད་གཅིག་གི་ལུང་། ཆེ་དབང་སོགས་སྟུལ་
གྲོང་ཆོ་སོ་སོར་ཐེབས་ནས་ཆེ་དབང་སོགས་འདོད་ཆོས་སྒྲ་ཆོགས་གནང་།
འབྲོག་པ་ཀོ་རྒྱལ་ནང་གཡང་སྤྱོད་ཉེན་གཅིག་དང་། ཆེ་དབང་ཉེན་གཉིས།

ཞི་བའི་རྒྱུན་ཤིག་བཅས་སྟུང་། འཁྱུངས་ཡུལ་ཆུ་ཡག་མར་ཕེབས་ནས་ཆོ་
 དབང་སོགས་སྟུང་། མཁའ་ལྡིང་རི་ཁོད་དུ་གདན་ཁྲུས་ལྟར་ཕེབས་ནས་
 འདིགས་བྱེད་བསྟེན་ཆེན་བཞུགས་མི་བཅུ་རྒྱུད་ཡོད་པས་ངོས་མཛུལ་མ་
 ཐུབ། དེ་མིན་སྟོན་འགྲོ་གསལ་རྒྱུད་གནང་མི་སོགས་ལ་བྱང་སྟོམ་དང་ཆོ་
 དབང་སོགས་འདོད་ཆོས་སྣ་ཆོགས་སྟུང་། དཔའ་ཤོད་དགོན་དུ་གསོ་རྒྱུང་
 གི་མདོ་རྒྱས་པ་ཆར་གཅིག་དང་། དེ་ནས་སྟོ་བྱར་དགག་དབྱེ་མཛད་དེ་
 ཆབ་མདོར་ཕེབས། ཆབ་མདོ་དགོན་ཆེན་ནས་སྟེ་ལེན་ཕེབས་བསུ་གཟབ་
 རྒྱས་ཁྲུས། དེར་ཉིན་གསུམ་བཞུགས། སྤར་ཡང་སྟ་སར་ཕེབས་འབྲས་
 སྤངས་དགོན་པར་གནས་གཟིགས་དང་མང་ཇ་ཐུལ། བོ་དྲུ་ལ་དང་རྫོགས་
 རྣམ་པ་སེ་ར་དང་དགའ་ལྡན་སོགས་ལ་གནས་གཟིགས་ལ་ཕེབས། དེ་ནས་
 བལ་ཡུལ་བརྒྱུད་བཞུགས་སྤར་དུ་ཕེབས། ཡགོང་ས་ཡུལ་ས་མགོན་ཆེན་
 བོར་མཛུལ་བཅར་གྱིས་བོད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཆ་ཆར་ཁྲུས་ནས་སྤྱགས་
 དབྱེས་མཉེས་ཆེན་པོ་མཛད། དེ་ནས་རང་གནས་སྟོ་བྱུགས་འབྲས་སྤངས་
 དགོན་པར་ཕེབས།

ཕྱི་ལོ༡༩༩༥ ལོར་གྲུ་ཆང་གི་སྤྱི་ཐབ་རུང་ཁང་གསར་བསྐྱབ་
 སྐབས་གང་ཉིད་ནས་དབུ་མཛད་དེ་རུང་ཁང་གི་ན་ལྗེས་ཀྱི་ཆོ་ག་མཛད་
 རྒྱ་སོགས་སྤྱ་ཆོས་སུ་མ་སོང་བར་དམ་ཆོས་འདུལ་བའི་དགོངས་དོན་
 བཞིན་རུང་ཞིབ་ཆགས་མཛད་པ་དེ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་
 ཡུན་རིང་དུ་གནས་པའི་ཆ་རྒྱུན་དུ་འཁྱར་བར་ངེས། དཔལ་ལྷན་འབྲས་
 དཀར་སྤངས་པའི་ཉིན་གྱི་གཙོ་བོ་འཇམ་དབྱངས་ཆོས་རྗེས་དགོན་པ་

གསར་འདེབས་སྐབས་འང་མ་མགོན་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་དངོས་སུ་སྟུལ་
བ་སོགས་ལོ་རྒྱུ་རིང་མོ་ཡོད་པའི་གཏེར་དུང་བྱང་འཕགས། སྟོན་བྱམས་
པ་མཐོང་གོལ་མའི་སྐྱེ་མདུན་ཤེལ་སྟོན་ནང་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་གྱི་ལོ་༡༧༧༩
ལོའི་དབྱར་སྟོད་ཐོར་བསྐྱལ་སོང་བ་དེ་ཉིད་རིམ་པས་རྒྱ་གར་ས་སོག་ཏུ་
འབྱོར་ཞིང་། སྐབས་ཤིག་འབྲེལ་ཡོད་ཅིག་ནས་གཏེར་དུང་དེ་བཞིན་ནི་
ལིར་འབྱོར་ཡོད་པ་འབྲས་སྤངས་རང་ནས་བཞེས་ན་མ་གནས་སྟོར་འབྱམ་
ཉི་ཤུ་སྟོར་ཕྱིར་སྟོག་གནང་ན་འབྲེལ་རྒྱ་ཞེས་སོགས་ཞུས། འོན་ཀྱང་གཏེར་
དུང་དངོས་ཡིན་མིན་བརྟག་དབྱེད་བྱེད་ས་མེད་སྟབས་དེ་ཕྱར་ལུས། སྤར་
ཡང་གྱི་ལོ་༡༧༧༦ ལོ་འགོ་ཙམ་ལ་སྤར་གྱི་མི་དེ་བཞིན་ཡོང་ནས་ད་ཆ་
གཏེར་དུང་དེ་བཞིན་གྱི་རྒྱལ་ཞིག་ལ་འཛོལ་རྒྱ་སྐད་ཆ་བྱེད་བཞིན་འདུག
འོན་ཀྱང་འབྲས་སྤངས་རང་ནས་བཞེས་ན་སྤར་མའི་རིན་ནས་ལྡབ་འཕར་
གནང་ན་སྐད་ཆ་བྱས་ཆོག་ཞེས་ཞུས་པར། སྤར་གྱི་ལྟན་རྒྱུས་ནས་གསང་
བའི་ཆོགས་འདུ་ཞིག་བསྐྱངས་ནས་མཁན་པོ་ཁྱི་བ་མཆོག་དང་། འབྲས་
མི་གཅིག་བཅས་བཞུགས་སྤར་དུ་ཆེད་བཅར་གྱིས་ཡགོང་ས་མཆོག་ལ་
སྟན་སྟོན་ཞུས་མཐར་གནས་རྒྱུ་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོའི་ལུང་བཞིན་གནང་
རྒྱ་ཐུགས་ཐག་ཆོད། དེ་ནས་སྟུལ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོར་ཞུས་སྐབས་
དེའི་སྟོར་སེམས་འཆབ་མི་དགོས། རྗེས་སུ་གསལ་ཆ་ཡོང་ཞེས་ཐེབས་
སྟབས་ལན་མེད་དུ་བཞག། དེ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པར་ཆོང་པ་རོ་མ་
སྐྱེ་སྤེལ་ཡིག་ཆང་ལ་བཅར་ནས་གཏེར་དུང་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་ཅིས་
བཞེས་ཡོད་པ་དང་། མ་གནས་གྲུས་པར་གསོལ་སྟོལ་ཡོད་པ་ཞེས་ཞུས་

འདུག ལོ་དེའི་ཕྱི་ཟླ་ ༡༡ ནང་ཡགོང་ས་མཆོག་འབྲས་སྤངས་ཆོས་སྐར་
དུ་ཆིབས་བསྐྱར་སྐབས་གཏོར་དུང་ཡང་ལྷན་དུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས། འབྲས་
སྤངས་སོ་བྲང་གི་ཆོམས་ཆེན་ནང་ཞབས་འཁོད་གྲུབ་མ་ཐག་མཁན་ལས་
ཟུར་ཚང་མ་ཡོད་སར་ཡགོང་ས་མཆོག་ནས་གཏོར་དུང་མཁན་གྱི་རིན་པོ་
ཆེའི་ཕྱག་དུ་བཞག་ནས་འདི་ལ་བརྟག་དཔྱད་ནན་ཏན་བྱས་པར་གཏོར་
དུང་ངོ་མ་རང་ཡིན། མཁན་པོ་གྱི་བ་རང་གི་ཕྱག་དུ་འཕྲོད་ཡོད་པས་བྱིན་
ཆད་བདག་པོ་ཡག་པོ་སྟོན་དགོས་སོགས་ཀྱི་བཀའ་སློབ་སྦྱལ་པ་ད་ལྟ་བུས་
འབྱོར་འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་རྟེན་གཙོར་བཞུགས་པ་འདི་ལགས་སོ།

ཕྱི་ལོ་༡༩༩༤ ལོར་སློ་མང་འདུ་ཁང་ནང་གདན་ས་གསུམ་སོགས་
ཀྱི་མཁས་དབང་རྣམས་ནས་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྱིང་གི་མཁས་པའི་བསྐྱོ་
སྤང་ཆོགས་འདུ་བསྐྱངས་སྐབས་སྐྱ་སྤེར་སྐྱ་ཆབ་རྣམ་གྱུ་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་
དང་། བཀའ་དགོངས་ལྟར་ཆོས་དོན་ལས་ཁུངས་ཀྱི་སྐྱ་ཆབ་གང་ཉིད་ནས་
མཛད་དེ། རྣམ་གཉིས་ནས་ཆོགས་འདུ་དབུ་སྟོང་གནང་ནས་དཀའ་གནས་
ཁག་ལ་ངོ་བོ་བྱས་ལན་སོགས་ཆོགས་འདུ་མིང་དོན་མཚུངས་པ་གཟི་
བརྩིད་ལྷན་པ་བྱུང་། དེ་བཞིན་གསེར་ཕྱིང་གི་དཀའ་གནས་ཚུལ་གཞི་ཁག་
གི་ངོ་མོག་ཀྱང་གང་ཉིད་ནས་ཟུར་འདོན་མཛད། ཕྱི་ལོ་༢༠༠༠ ལོར་སློ་མང་
དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་ཇི་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་དཔེ་མཛོད་ནང་
སྐྱ་སྦྱལ་དགེ་བཤེས་ཁག་གཅིག་ལ་རྒྱུད་ཆེན་དཀོན་མཆོག་ཡར་འཕེལ་
ཀྱི་དངོས་སློབ་རྩི་རྩི་སློབ་མ་མཆེད་ལཱའི་ནང་ཆན་དཔལ་རྩི་རྩི་འཛིགས་
བྱེད་ཀྱི་བཀའ་བབ་ཐང་སག་པ་དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འཛིགས་བྱེད་

ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་ཀྱི་ཟབ་བྲིད་དགེས་བཞིན་དུ་སྩལ། ༡༠༠༠ ལོར་བྱང་ཆུ་
མཁན་བྱུང་ཚུལ་བྲིམས་སྤྱད་ཆོགས་མཆོག་མཁན་པོ་ལས་ཐོག་སྐབས་ལ་
གསོལ་བ་བཏབ་པ་བཞིན་མགོན་པོའི་རྗེས་གནང་དང་། རིགས་གསུམ་སྤྱི་
སྤྱབ་རྗེས་གནང་རྗེས་སུ་སྤྱན་སྤེལ་རྗེས་གནང་བཅས་མཁན་ཁྲི་མཆོག་གི་
གཟིམས་ཤག་ནང་སྤྱུལ་དགེ་བཤེས་གྲྭ་མང་བརྒྱ་ཅམ་ལ་སྩལ། དེ་བཞིན་
དད་ལྡན་ལགས་ཞུས་རྒྱུ་རྒྱ་རྗེས་རྣམས་སུ་འདུལ་འཛིན་གྲགས་པ་རྒྱལ་
མཆོན་ཀྱི་གསུང་གཞི་གསུམ་ཆོ་གའི་བཤད་ལུང་། ༩ ཆོག་བསྟན་པའི་
མགོན་པོའི་གསུང་འབྲུམ་ལྷགས་ལུང་བཅས་ཚུགས་འདིར་ཆད་པར་ངེས་
པའི་ལུང་བྲིད་དུ་མ་སྩལ། གཞན་ཡང་གྲགས་རིམ་ཆེན་མོ། བསྐྱེད་རིམ་
དངོས་གྲུབ་རྒྱ་མཆོ། རྫོགས་རིམ་རིམ་ལྔ་གསལ་སྟོན། འབྲེལ་པ་བཞི་སྟགས།
ལེགས་བཤད་གསེར་ཤིང་། གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ། རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་པ།
གྲུང་ཐང་བྲང་ངེས་མཆོན་འབྲེལ། ཉིད་ཀྱི་ལྷགས་ཚོམ་ལུང་སྤྱིའི་ལྷ་མགུར་
འབྲེལ་བ་སོགས་ཀྱི་བྲིད་རྒྱུན་བཤད་ལུང་དང་། རྒྱལ་དབང་བཅུ་གསུམ་པ་
ཆེན་པོའི་གསུང་རྗེའི་སྟོང་མཆོད་ཀྱི་ལུང་། དེ་བཞིན་ལྷག་ལྷ་དུ་མའི་རྗེས་
གནང་། གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལཱའི་མཛུབ་བྲིད་སོགས་ཆོས་ཆར་རྒྱན་མི་
ཆད་པ་འདོད་རྒྱུར་འཛོལ་བར་མཛད།

ཕྱི་ལོ་༡༠༠༡ལོར་གྲྭ་ཆང་འདུ་ཁང་ཆེན་མོ་གསར་བཞེངས་
སྐབས་ཀྱང་ཐོག་མར་འདུ་ཁང་གི་ས་འདུལ་ཆེད་འབྲས་སྤངས་པ་ཡོངས་
ནས་བཀྲ་ཤིས་གསོ་སྦྱོང་གི་སྐབས་མདོ་གསུང་རྒྱ་དང་། སྤྱིན་སྟེག་སྐབས་
རྒྱུ་སྟོན་པ། དེ་བཞིན་སྤྱི་གསུང་ཐུགས་རྟེན་གསར་བཞེངས་ཀྱི་གཟུངས་

དང་། རྒྱལ་མཚན་ཁག་ནང་སོགས་འབྲུལ་རྒྱུ་དགེ་འདུན་འདུ་བའི་
 འཁོར་ལོ་མང་པོ། འདུ་ཁང་ཆེན་མོའི་ཕྱོགས་མཚམས་ནམས་སུ་སྤྱུ་རྒྱུ་
 གཏེར་བུམ་ཁག་མང་པོ། དེ་བཞིན་གནོད་རྒྱུན་དང་ཚོགས་བདག་འཁོར་
 ལོ་སོགས་སྤྱོད་ལ་འཛེམ་མེད་གྱིས་ཉིན་མང་པོའི་རིང་གཞུང་དང་དམ་
 པའི་མན་ངག་བཞིན་བསྐྱབས་པར་མཛད། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༡ ཕྱི་ཟླ་༡༡ ཚེས་
 ༡༤ ལྷ་རྩོ་སློ་མང་འདུ་ཁང་གསར་བའི་ནང་གཞུང་བཞུག་དག་ལྟའི་གཙོ་
 བོ་གནས་རྒྱུ་སྤྱུ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་དང་། དགའ་གདོང་གནས་
 སྤང་ཡོན་ཏན་རྒྱལ་ཆེན་གིང་བྱ་ཅན་ནམ་གཉིས་འདུ་ཁང་གསར་བའི་སློ་
 འབྲེད་རབ་གནས་གྱི་སྤྱད་དུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་གཞུགས་ཅན་མི་ཡི་
 ཉེན་གཞིར་ཆེད་དུ་སྤྱོ་ཐེབས་སྐབས་སྤྱུ་པའི་ཚོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་གང་ཉིད་
 བས་ཞལ་ཇའི་ཕྱད་དེ་བཞིན་མཁན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེར་སྤུལ་ནས་བཀའ་ལུང་
 དུ། སློལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཉིན་ཐང་ཞིག་འཕུལ་དུ་བཞེངས་
 དགོས་ཐེབས་པ་ལྟར། སྒྲེར་གཟིམ་ཤག་རྩོད་རིང་པའི་ཕྱག་མཛོད་ཆེན་མོའི་
 རིགས་ལྷག་རྟ་ས་ལོར་སྤྱིང་ལྟ་བུའི་པའི་དབུ་ཆེན་སྤྱོ་ཞབས་བསྟན་ཆོས་
 ལགས་ནས་སློལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་ལོའི་ཉིན་ཐང་གསེར་བྱིས་ཤིག་
 འཕུལ་དུ་བཞེངས་ནས་སྤྱོ་ཡོན་སོགས་གང་ཡང་མ་བཞེས་པར་འབྲུལ་
 གནང་མཛད། གཞན་ཡང་མཁན་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་སྟོན་སློ་མང་མཁན་
 བོ་ལས་ཐོག་པའི་སྐབས་ན་སྤྱོ་རྩེས་སུ་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་
 བོར་གྱུང་ཐང་གསུང་རྩེའི་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་མ་རྩ་འབྲེལ་གྱི་བཤད་ལུང་
 ཞིག་སྐབས་འཇུག་ཞུས་པ་ལྟར། སློ་མང་འདུ་ཁང་གསར་བའི་དབུ་འབྲེད་

མཛད་སྒོ་དང་སྟབས་བསྟུན་གྱིས་ཉིན་གཉིས་རིང་དགེས་བཞིན་དུ་བསྟུལ་
བ་དང་། སྐབས་དེ་དུས་ཆོས་ཁྱབ་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོར་གསལ་ཇ་ཐངས་
བཞི་དང་འགྲེད་སྒྲོར་བཅུ་རེ་སྟུང་།

བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བླ་མ་དབུ་བརྟེན་ནས་ལོ་གངས་ ༡༤༠
ལེས་བའི་དུས་བྲན་སྤང་ཅི་ཞུ་སྟེ། མོན་གྱི་འདོད་རྒྱ་སྤྲིང་ལེར་སྐྱ་མི་
མང་ཡོངས་ནས་བྱི་ལོ་༡༠༠༡ ལྷོ་ཟླ་༡༡ ཚེས་ ༥ ཉིན་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་
ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ལ་ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྡན་འབྲས་
སྤངས་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ནང་བརྟན་བཞུགས་ཞབས་བརྟན་རྒྱས་པ་
ཞིག་འབུལ་སྐབས་གོང་གསལ་ཐུན་མོང་ནས་སྟུལ་ལྷུགས་བཤད་དེ་ཡང་
འབྲས་སྤངས་ཁྲི་བ་རང་ནས་གནང་དགོས་ཞུས་པ་ལྟར་སྟུལ་བཤད་པ་
ཆོག་དོན་གང་གི་ཆ་ནས་ཟབ་རྒྱས་སྟན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐུགས་གཏིང་
ནས་འཁུལ་ངེས་པ་ཞིག་དང་། དེའི་རྗེས་ལ་གོང་ས་མཆོག་དབུ་བཞུགས་
ཀྱི་ཆོགས་ཆེན་ཐོག་བོད་གཞུང་དགའ་ལྡན་པོ་བླ་མ་དབུ་བརྟེན་ནས་ད་
བར་གྱི་ཆོས་སྤྱིད་ཀྱི་མཛད་པ་ཞིབ་པའི་གསུང་བཤད་མཛད་སྐབས་ཀྱང་
ལ་གོང་ས་མཆོག་ཐུགས་སྟ་ཅང་དགེས་ཉམས་དང་བཅས་གསུང་བཤད་
ཟིན་གྱིས་དེ་སྔར་ཡང་ཐུགས་ཞིབ་གནང་སྟེ་དེ་ག་རང་ནས་བྱིར་བཞེས་
གནང་བ་བཅས་ལགས། ལྷོ་ཟླ་༡༠༠༡ ལྷོ་ཟླ་༡༡ ཚེས་༡༤ ཉིན་གང་ཉིད་
ནས་སྒོ་མང་ཆོས་འབྱུང་བོད་གཉིས་ལྷུགས་རྩོམ་མཛད་པའི་ཐུགས་རྗེ་
ལེགས་མཆོན་ལ་གྲུ་ཆང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དགོ་འདུན་འདུས་པ་རྒྱ་མཚོའི་
དབུས་སྟུ་ན་བཟའ་ཆ་ཆང་དང་རྒྱ་རག་ལས་བྱས་པའི་རྟེན་དུ་དཔལ་ལྡན་

འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་གི་གདན་རབས་བདུན་ཅུ་དོན་གཅིག་པ་
 འབྲས་སྤངས་མཁན་གྱི་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་མཆོག་ནས་གྲ་ཚང་འདི་
 ཉིད་ཀྱི་ཆོས་འབྱུང་ཆོས་དྲུང་གཡས་སུ་འབྱེལ་བའི་སྒྲ་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལྷགས་ཚེས་ལེགས་པར་མཛད་པར་གཟེངས་བསྟོད་དུ་འཕགས་ཡུལ་མོན་
 རྟོ་འབྲས་སྤངས་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་གིས་བོད་རྒྱལ་ལོ་༡༩༩༠པོད་ལྷ་༩ ཆོས་༡༩
 རྒྱལ་བ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་དུས་ཆེན་ཉིན་ལྷལ། ཞེས་འཁོད་པ་ཞིག་འབུལ་
 གནང་སྐབས་དགེ་འདུན་པ་ཡོངས་ནས་དགའ་བའི་ཐལ་སྒྲ་ཤུགས་དྲག་
 རྒྱོག་པ་དང་དུས་མཚུངས་སུ་བདག་གིར་བཞེས་གནང་མཛད། མཁན་
 གྱི་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་གི་སྒོ་མང་གྲ་ཚང་གི་མཆན་ཐོ་དང་པོ་ཙམ་མ་ཟད།
 འབྲས་སྤངས་དགོན་པའི་ནང་ནས་ཀྱང་མཆན་ཐོ་དང་པོ་ཡིན་པར་གྱུར།

ཕྱི་ལོ་༡༠༠༥ ལོའི་སྟོན་མཆོམས་མཉུ་བཀུན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་
 ཉི་མ་དང་གྲུང་ཐང་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་གསུང་འབུམ། མགོན་པོའི་
 བེའུ་བུམ་སོགས་ཀྱི་ལུང་སྟུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་ཐོབ་ཡོད་ན་
 ཡང་། གདུལ་བྱ་ནམས་བསོད་ནམས་དམན་པས་སྒོ་བྱར་སྒྲ་ཁམས་མི་
 བདེ་བ་ཞིག་བྱང་ནས་སྐབས་དེར་ཤུགས་བཞེད་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་དང་།
 འོན་ཀྱང་འབྲེལ་ཡོད་ནམས་ནས་ཞབས་རིམ་རྒྱ་ཆེ་བསྐྱབས་པ་དང་། ལྷག་
 པར་ཡགོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ནས་འབེང་ལོར་ལྷ་བུའི་
 སྤུན་ཁང་ཆེ་ཁག་ཞིག་ལ་སྤུན་བཅོས་འཕྲོད་བསྟེན་སྤྲད་ཐེབས་ལེགས་
 གསུངས་པ་དེ་བཞིན་མཛད་པས་གང་ལེགས་བྱུང་འདུག བྱིས་འབྱོར་
 འབྲས་དཀར་སྤངས་པའི་གྲ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་དབར་ཐོག་མར་གཞིས་ཆགས་

གསར་ཚུགས་སྐབས་ཁིང་ས་སོགས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོད་སྒོང་ཕན་བྱ་བུ་
ན་ཡང་། དེ་དག་རིམ་ཐོལ་བྱས་ནས་ད་བར་དགེ་འདུན་བགེས་གཞོན་
བར་གསུམ་ཚང་མ་མཐུན་ལམ་དམ་གཙང་འོ་ཚུ་གཅིག་འདེས་ལྟ་བུ་
གཞན་སྟོན་རང་སྦྱིད་ཡོད་པ་དེ་ཡང་། སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་སློ་སྤྲིང་མཁན་
རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཁང་ཡེ་ཤེས་ཐུབ་བསྟན་མཆོག་དང་། མཁན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་
རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱོང་བ་ཡིན་ཞེས། ད་ལྟ་འཆོ་གཞེས་གྲུ་ཚང་གཉིས་ཀྱི་དགེ་
འདུན་བགེས་པ་རྣམས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ཐོས། གུང་ཅུ་དགེ་བཤེས་བསྟན་
འཛིན་མི་ཙམ་ལགས་ནས་སྦྱིན་བདག་མཛད་དེ་གུང་ཅུ་ཁང་ཚན་ནང་
མཁན་བྱུང་རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་བསྟན་པ་མཆོག་དང་། ཀུན་སྤྲིང་རྟ་ཆག་
མཆོག་སྦྱལ་རིན་པོ་ཆེ་སོགས་སྤྱ་སྦྱལ་དགེ་བཤེས་འདུས་མང་ལྟ་བུ་སྐོར་
ལ། ༡༠༠༥ ཕྱི་ལྷ་༩ ཆོས་༡༥ ལས་དབུ་འཛུགས་ཀྱིས་གྲུང་ཐང་འཇམ་དཔལ་
དབྱངས་ཀྱི་གསུང་འབུམ་ཁོངས་ནས་རིམ་བཞིན་བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་མ་ཅ་
འགྲེལ། དང་ངེས་མཆན། དང་ངེས་དཀའ་འགྲེལ། རྟེན་འབྲེལ་ལུང་རིགས་
བང་མཛོད། ཀུན་གཞི་ཡིག་ཆ། འདུལ་སྟོམ། སྐབས་བཞི་པའི་བསྟན་དོན་
བཅས་ཀྱི་ལྡགས་ལུང་སྦྱལ་བ་དང་། ཕྱི་ལྷ་༥ ཆོས་༡ རྟེན་སྟོ་མང་གདན་
རབས་དུག་ཅུ་རེ་དགྲ་བ་ཁལ་ཁ་སྐལ་བཟང་ལེགས་ལྡན་མཆོག་གི་ཡང་
སྦྱལ་བསམ་སྟོ་མཁན་སྦྱལ་བསྟན་འཛིན་ཕྱོགས་སྤང་མཆོག་ནས་སྦྱིན་
བདག་མཛད་དེ་ཆོས་ཁྱབ་ཡོངས་ནས་སྟོལ་དཀར་ཡིད་བཞིན་འཁོར་
ལོའི་ཆེ་སྦྱབ་དང་འབྲེལ་བའི་སྟོ་ནས་བརྟན་བཞུགས་འབུལ་སྐབས་སྦྱ་
རྟེན་བལ་ལི་ཐུབ་དབང་སྦྱོང་ཆད་མི་ཀྱི་གང་ཅན་ཞིག་དང་། གསུང་རྟེན་

གྲུང་ཐང་གསུང་འབུམ་པོད་བརྒྱད། ཐུགས་ཉིན་ནམ་རྒྱལ་མཆོད་ཉིན་གཅིག་དངུལ་གྱི་སྤུལ་གསེར་ཚག་ཅན་སྤྱུས་ལེགས་གཅིག་བཅས་སྤུལ་བ་དང་། ཕྱི་ཟླ་༥ ཚེས་༩ ཉིན་གྲུང་ཅུ་ཆན་ངག་དབང་ལུང་རྟོགས་ནས་བཟན་བཞུགས་མཆོན་བྱེད་བལ་ལིའི་ཆོ་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་དང་། ཡར་བལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོད་གཅིག་དང་རྒྱལ་བ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོའི་གསུང་འབུམ་པོད་གཅིག་ལྷང་སྦྱོར་ལ་བའི་རྩི་རྩེའི་གསུང་འབུམ་པོད་བདུན་བཅས་སྤུལ། དེའི་ཉིན་ནམ་གསུང་ཆོས་གནས་སྐབས་ཆོས་མཆམས་འདྲིལ་གནང་མཛད་པ་དང་། འཕྲོས་དབྱར་གནས་སྐབས་སྤུལ་རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་ཟབ་མོ་ལེགས་པར་ཐོབ། མདོར་བསྟུན་པ། མཁན་ཆེན་འདུལ་བ་འདྲིལ་པ་འདི་ཉིད་ནས་ཆོས་སྲིད་ཀྱི་མཛད་པ་གང་འདྲ་ཞིག་མཛད་ནའང་། ཐོག་མར་དེ་ཉིད་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཁོན་ཆེན་པོའི་དགོངས་གཞི་དང་མཐུན་མིན་བཟླ་དབྱེད་ལེགས་པར་མཛད་དེ་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་སྤྱིང་སྤྱིང་ཅམ་ཡང་མི་མཛད་པར་འདྲིལ་རྒྱུ་དང་། གལ་ཏེ་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཤིག་ཡིན་ན། རི་སྐད་དུ། མ་བཅམས་པ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཆེ་ཆུང་གང་གི་ཡང་རྩི་སྤྱང་མི་མཛད་པར་མཐར་སྦྱེལ་མཛད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་ཕྱིང་གྲུབ་ལགས། དེ་བཞིན་གྲུང་ཅུ་ཁང་ཆོན་ལ་ཡང་ཆོས་སྲིད་གང་ཐད་ནས་སྦོབ་སྦོན་ཞལ་ཏེ་རྒྱུན་པར་མཛད་ཅིང་། ཐུགས་ཁུར་ཆེན་པོའི་ཐོག་ནས་ཁང་ཆོན་གྱི་གྲུ་ཤག་འདུ་ཁང་གསར་བཞེངས་སོགས་ལ་མཛད་ཁུར་གནད་སྤྲོད་མཛད་གས་ནས་རེ་བྱུང་ཞིག་གསལ་ཁ་བཏོད་ན་ཁང་ཆོན་གྱི་དཔལ་འབྱོར་སོགས་

ཕྱི་ལོ་མཐུན་རྒྱུན་ལ་དགོངས་བཞེས་ཕྱག་ལེན་གནང་བ་ཙམ་མིན་པར། ཕྱི་
ལོ་༡༧༩༡ ལོའི་༡ ཆོས་༡༥ ལ་ཁམས་ཚན་དགེ་འདུན་བསྟན་མནར་ཉམ་
ཐག་གི་གནས་སྤངས་ཏེ་ཅང་ཉམ་ངར་གཟིགས་ཏེ། ཉིད་ཀྱི་སློབ་མ་ཨ་རི་
བ་ཆེ་ལའམ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་སྦྱིད་ལ་རྒྱུད་བསྐྱུལ་མཛད་དེ་དགེ་འདུན་
བསྟན་མནར་བྱུང་རིགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ཏེ་ཁོང་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་འདི་
རིང་ཟླ་བ་གསུམ་རེ་ནས་ནད་གསོའི་སྟོན་ཡོན་རིམ་པར་འཕྱོར་བ་བྱུང་སྟེ།
ཆོག་དོན་མཚུངས་པའི་ནད་ཐོག་སྟོན་ཁེལ་ཀྱི་མཛད་པ་མཛད་དུ་བྱུང་བ་
མཛད།

བར་སྐབས་བསྟན་འགྲོའི་གོགས་ཆག་ལྟ་བུས་ལྟ་སྲུང་བཞེན་
ཕྱོགས་ཀྱི་རྟོག་སྒྲིང་བྱུང་སྐབས་སུ་འང་མཁན་བྱར་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བསྟན་
པ་དེ་འཛིན་དགེ་འདུན་ཀྱི་སྒྲེ་དང་བཅས་པར་དགོངས་ཏེ་རང་ཚུགས་སུ་
བཏན་དུ་བཞུགས་པར་བཞེན། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༤ ལོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོས། རྒྱ་གར་གྱི་ཕྱོགས་ཨ་མར་ལཱ་ཏིར་དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་
སྐུ་གསུང་བྱགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དབང་ཆེན་སྟེ་སྐུ་སྐབས་སུ་བོད་གཞིས་
བྱེས་སོགས་གང་ས་ནས་འདུས་པའི་གདུལ་བྱ་འབུམ་ཕྱག་གི་དབུས་སུ་
ཡལོང་ས་ཆེན་པོས་ངས་བསྟན་དོན་ཁོ་ན་ལ་བསམས་ཏེ་ལྟ་སྲུང་བཞེན་
ཕྱོགས་ལ་ལེགས་སྒྲེལ་ཉེས་འགོག་གི་འབད་བཙོན་ཆེན་པོ་བྱེད་སྐབས།
དགའ་ལྡན་ཁྲི་བྱར་རིན་པོ་ཆེ་དང་། འབྲས་སྤངས་ཁྲི་པ་སྟོ་མང་མཁན་བྱར་
རྣམ་གཉིས་ནས་རང་ཚུགས་བཏན་པོས་རྒྱ་བ་རྒྱུར་བཞུགས་ཞལ་གསལ་
པོ་གནང་བྱུང་ཞེས། ཆོས་ལྷ་བ་ཆོགས་ཡོངས་ཀྱི་དབུས་སུ་གསལ་བར་

བཀའ་སྒྲུབ་ཏེ། ཚང་མས་ཡིད་འཇགས་བརྟན་པོ་ཡོང་བར་མཛད། ཕྱི་ལོ་
 ༡༠༠༤ ལྷ་བ་བརྒྱ་གཉིས་པའི་ཆོས་སྐུ་མ་ཐུ་སོ་གཅིག་ལ་༧ གོང་ས་ཆེན་པོ་
 ཉོན་ལྷ་ར་དུ་དཔལ་ལྷན་རྒྱུད་སྤྱོད་ཚང་ནས་གདན་ཁྲིའི་སྐབས་སུ་ཆེད་
 དུ་གདན་ཁྲི་མཛད་དེ། བཀའ་ཕེབས་གསལ་ལ་ད་ལམ་མཁན་ཟུར་རིན་
 པོ་ཆེ་འདི་གར་ཕེབས་དགོས་ཁྲི་དོན་ནི། ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པའི་ལུང་སྒྲུའི་
 གསུང་མཁུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་འགྲེལ་བ་དེ་བཞིན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་
 པ་བྱུང་འདུག་ལ། དེད་གཉིས་དམ་ཆེག་གཙང་མའི་ཆོས་གྲོགས་ལ་བརྟེན་
 སྐྱེ་ཉིད་འཆོ་བཞུགས་གྱི་སྐབས་འདིར་བཤད་རྒྱུ་ཞིག་ཐོབ་ན་བསམས་
 ཏེ་འདི་གར་ཆེད་དུ་ཕེབས་དགོས་ཁྲི་དོན་དེ་ཡིན་ཞེས། སྐབས་འདིར་ལྷ་
 མཁུར་འགྲེལ་བ་ཕྱི་ཚེས་གྱི་བཤད་ལུང་འབུལ་རྒྱ་དབུ་ཚུགས་ཐུབ་པ་བྱུང་།
 དེ་ནས་ཕྱི་ལོ་༡༠༠༥ ལྷ་༤ ཆོས་༡༤ ཉིན། ༧ གོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ།
 དུན་པོར་བྱིར་དུ་གནས་བརྟན་པའི་བསྟན་ཅིས་ལྷ་ར་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་
 བཅོམ་ལྷན་འདས་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་༡༥༥༠ འཁོར་བའི་རྗེས་དྲན་
 དུས་སྟོན་གྱི་མཛད་སྒོར་ཞབས་སེར་འཁོད་སྐབས་སུ། མཁན་ཟུར་ཁྲི་རིན་
 པོ་ཆེ་མཆོག་ནས་ལྷ་མཁུར་ཨ་མ་ངོས་འཛིན་གྱི་འགྲེལ་བའི་ཞལ་ལུང་
 གི་འཕྲོས་ཡོངས་རྒྱུགས་ཆོས་བདག་པོ་ལ་འཕྲོད་པའི་དཔེ་ལྷ་ར་མ་ཚང་
 བ་མེད་པ་༧ གོང་ས་༧ སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་དགྲེས་པའི་མཆོད་ཡོན་དུ་
 ཡོངས་སུ་རྒྱུགས་པ་འབུལ་བར་མཛད། དེ་ལྷ་ར་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འདིས་
 བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་ཆོས་ལྷེ་ཆེན་པོ་འབྲས་སྤྲངས་སུ་གསན་བསམ་
 མཛད་ཅིང་། སྤར་བཅན་བྱོལ་དུ་ཕེབས་ནས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་སྤྱི་བྱེ་

བྲག་ལ་སྒྲན་པའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཛད་དེ། མཐར་གདུལ་བྱ་རྟག་
འཛིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་
འཕང་དུ་གཤེགས་ཚུལ་ནི།

ཕྱི་ལོ་༡༠༠༩ ཕྱི་ལྷུང་ཆོས་༡༡ བོད་ལྷ་༡ པའི་ཆོས་༡༤ འབྲས་
སྤངས་ཆོགས་ཆེན་དུ་ཡ་གོང་ས་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་གཟིམ་
ཚུང་བཟོ་བཅོས་གནང་བའི་ལེགས་གྲུབ་ཀྱི་མཛད་སྒོར་མེབས་སྐབས་
གཟིམ་ཚུང་ནང་ཉེན་གཙོ་ཁག་ལ་སྟན་ཤལ་ཕུལ་ཏེ་སྤྱགས་སྒྲོན་མཛད།
དེ་རྗེས་ཆོགས་ཆེན་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་མེབས་ཏེ། སྐྱབས་མགོན་རིན་
པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲི་དང་། ཉེན་གཙོ་སྤྱབ་དབང་། ལྷ་མོ་ཁང་བཅས་ལ་
སྟན་ཤལ་ཕུལ་ཏེ། སྤྱགས་སྒྲོན་ཡུན་རིང་མཛད། དེ་ནས་རྣམ་ཀུན་གསང་
སྒྲོ་ནས་མེབས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་དེ་སྐབས་དེ་ནས་མ་མེབས་པར་འདུ་ཁང་
གཞུང་སྒོར་མེབས་ཏེ་གྲལ་མཐུག་ནས་སྤྱགས་སྒྲོན་ཡུན་རིང་མཛད་པ་
སོགས་རྒྱན་པར་དང་མི་འདྲ་བ་མཛད་ནས། དེར་ཡོད་ཆོགས་བཞུགས་
རབ་གནས་ལ་མེབས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཅི་ཡིན་སྟུང་པའི་སྤྱགས་
དོགས་བྱང་འདུག་དེ་བཞིན་དུ་རྣམ་ཀུན་གཞུང་འབངས་སྤྱི་བྱེ་སྒོར་བཀའ་
འདྲི་ཡང་ཡང་གནང་གི་ཡོད་ནའང་། ལྷ་ཤས་སྒྲོན་ནས་དེ་སྒོར་བཀའ་མོལ་
ཡེ་ནས་མི་གསུང་བར་གཙོ་བོ་སྤྱགས་དམ་ཁོན་ལ་གཞོལ་བར་མཛད། ཕྱི་
ལོ་༡༠༠༩/༥/༡ རེས་གཟའ་མིག་དམར་ཉིན་བོད་གཞུང་ཆོས་རིག་ལས་
ཁུངས་ནས་མདོ་ལུགས་བརྟན་བཞུགས་ཕུལ་སྐབས་ཆོས་རིག་བཀའ་སྒྲོན་
ཆེ་རིང་སྤུན་ཆོགས་མཆོག་ཆེད་མེབས་ཐོག་གུང་རུ་ཁང་ཆོན་ཆོམས་ཆེན་

ནང་སྒོ་མང་མཁན་ཟུར་སྒོ་བཟང་བཟུན་པ་མཆོག་ནས་སྤུལ་ཏུགས་བརྒྱད་
དང་རྩལ་བརྒྱད་འདེགས་འབྱུལ་དང་འབྲེལ་བཀའ་སྒོན་མཆོག་ནས་རྟེན་
གསུམ་འདེགས་འབྱུལ་དང་དེ་རྩལ་འབྲས་སྤྲུངས་སྤྱི། སྒོ་མང་གྲྭ་ཚང་།
སྒོ་སྤྲིང་གྲྭ་ཚང་། མཉན་སྒོ་གཞི་འགོ། སྒོ་མང་སྤྱི་སྤྱུལ་ཆོགས་པ། འབྲས་གྲུང་
རྒྱ་ཁང་ཆོན། མངའ་རིས་ཁང་ཆོན། གཞིས་དཔོན་དཔལ་ཤོད་བསམ་འབྲུབ་
བདེ་ཆེན་སྤྲིང་གཙོས་གཞིས་དཔོན་སྤུན་མོང་གི་སྤྱི་ཚབ་བཅས་ནས་རྟེན་
གསུམ་འདེགས་འབྱུལ་ཁྱེས་པ་བཅས་སོ།

རྩེ་ཉིད་ཀྱི་ཉིན་ཞག་སྤུགས་གཅིག་གི་ནར་མའི་མཛད་པ་རགས་
རིམ་ཅམ་ནི། སྤྱི་དོ་ཐོ་རངས་སྤྱི་ཆ་ཅམ་ནས་སྤྱི་བཞེངས་ཀྱིས་ཞལ་ཁྱུས་
སྤྲུབས་བདེ་ཞིག་མཛད་ནས་རྟེན་ཀྱི་བྱང་བྱ་བྱས་བྱུང་བ་སྤེན་པ་སོགས་
མཛད་རྩེས། སྤྱི་དོ་ཞལ་འདོན་དབྱ་ཚུགས། སྤྱི་དཔོང་གི་ཞལ་འདོན་
རྣམས་སྤུགས་ཐོག་ཁོ་ན་དང་། དེ་ཡང་ཡིད་བཤར་ལས་གཞན་ཞལ་འདོན་
ཀྱི་སྤྱི་ཐོས་པ་སལ་ཆེར་མི་ཡོང་། སྤུགས་དམ་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡི་དམ་འདི་ཡིན་
ཞེས་ཁ་ཆོན་གཙོད་པ་མི་འོས་ཤིང་གམ་དུ་གནས་པ་རྣམས་ལ་ཞལ་འདོན་
ཀྱི་ཆོག་ཅམ་ཡང་ཐོས་པ་མེད། དམ་ཆོག་གི་རྩལ་རྩལ་སོགས་སྤྲུབས་
འགར་ཆོ་ག་མཛད་པ་ལས་གཞན་རྒྱུན་དུ་གསང་ཁིང་སྤྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་
འདོག་པ་ལས་སྤྱི་མདུན་དུ་སྤྱི་ག་པ་དང་འཁྲོལ་བ་སོགས་གཏན་ནས་
མཛད་སྒོལ་མེད། སྤྱི་དོ་ཆོད་བདུན་པའི་ཐོག་གསལ་ང་དང་། བཞེས་
ཆས་གསལ་རྩལ་དཔེ་བྲིད་གནང་སྒོ་སོགས་འཆད་ཚུམ་ཀྱི་བྱ་བ་སྤྲུབས་
གང་དགར་མཛད་བཞིན་བཞུགས། དེ་མིན་སྤྲུབས་གང་ཡོད་ལ། སྤུག་

དཔེ་ཁོ་ན་ལྷགས་སྒྲིག་གནང་བ་ལས་གཞན་དུ་ཕེབས་བཞུད་གཏན་ནས་
མི་མཛད། ཕྱག་དཔེ་ལྷགས་སྒྲིག་གནང་ཚུལ་ཡང་། གྲུ་ཆང་དཔེ་མཛོད་དུ་
ཡོད་པའི་བཀའ་བསྟན་འགྱུར་དང་རྩེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་གསུང་གཙོ་ས་
ས་རྟེང་བཀའ་གསུམ་གྱི་ཕྱག་དཔེ་ཡོད་དོ་ཙོག་གཟིགས་ཞིབ་མ་གནང་
བ་མེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བཞེས་ལག་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལོང་ས་མཆོག་གི་
མཛད་འཕྲིན་དང་གཞུང་འབངས་ཀྱི་བྱ་བ་མཛད་འཆར་སོགས་ཀྱི་སྐོར་
བཀའ་འདྲི་ཡང་ཡང་གནང་གི་ཡོད། དགོང་རྩོ་ས་རུབ་ཅམ་ནས་ཟ་བྱེད་
མཁའ་འགྲོའི་སྒྲིན་སྟེག་དང་བསུར་བསྡོམ་མེད་མཛད། དེ་རྩིས་གཟིམ་
ཚུང་དུ་ཕེབས་ཏེ་སྤར་ཡང་ཞལ་འདོན་དབུ་ཚུགས་ཏེ་ཙོག་ཕུར་བཞུགས་
བཞིན། མཆོན་གྱི་རྒྱ་ཆོད་ཀྱི་ཅམ་ལ་དབུ་སྤུལ་ཆེར་མེད་པ། དེའི་ཐོག་གིང་
གི་པང་ལེབ་རྒྱང་དུ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྤྲོད་དབུ་བཞག་ནས་སྐྱེ་གཟིམ་
གནང་གི་ཡོད། སྐབས་འགར་ལྟག་ལྟ་ལག་གི་ལྷགས་བསྟེན་དང་གོང་ས་
ལ་སྐབས་མགོ་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་སྐྱེ་ཆེའི་ཆེ་སྐབ་ཡང་ཡང་གནང་གི་
ཡོད། དེ་དག་གི་སྐབས་སུ་ཡང་། ཏ་རྩལ་འཁྲོལ་ཅམ་ལས་ཆེར་དཀྲོལ་
བར་མི་མཛད། སྐབས་རེ་བདག་འཇུག་སོགས་བཞེས་ཚུལ་ལ་དཔགས་
ན་ཡི་དམ་བདེ་གསང་འདིགས་གསུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མ་བཅས་ལ་ཡི་
དམ་མཛད་སྟུང། སྐབས་གིག་ལ་ཞལ་འདོན་གནང་སྐབས་བདེ་མཆོག་རྩ་
སྟགས་གསུང་བ་ཐོས་པའི་མི་གཅིག་བྱུང་འདུག

དཔེ་ཁྲིད་གནང་ཚུལ་ཡང་། སར་བྱིན་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། མཛོན་
རྟོགས་རྒྱན་དང་འབྲེལ་བ་དོན་གསལ་སྒོ་འཛིན་གཞིར་བཞག་ཐོག་གཙོ་

ཐོ་ལེགས་བཤད་གསེར་སྤེང་གི་ཆོག་དལ་བྱས་ལྷོག་གནང་སྟེ། འགྲེལ་
བཤད་གནང་། དེ་ནས་རྣམ་པ་ལྷན་དང་གསེར་སྤེང་གི་ཆོག་ཟིན་མཐུན་
མིན་ཁག་དང་། དེའི་ཐོག་ཡིག་ཆ་དང་མཆན་བཅས་ཀྱིས་བྱུར་བརྒྱན་ཏེ་
འཁྲིད་གནང་བ་ལས་གཞན། ཕྱིས་ཀྱི་ཡིག་ཆའི་རྒྱན་འཛིན་འདྲ་མིན་གྱི་
དཔེ་ཆ་ལུང་འདྲེན་སོགས་གཏན་ནས་མི་གནང་བར་རྩ་བའི་ཡིག་ཆའི་
དགོངས་པ་གཞིར་བཞག སྤྱི་ཚང་གི་ཁས་ལེན་གྱི་རྒྱན་འདི་ཡིན་ཞེས། གོ་
བདེ་ལ་མདོར་བྲིས་བའི་གཙང་སིང་ངེ་བ་རེ་གསུངས་ཏེ། མིན་ཏུ་སེམས་
ལ་ཕན་པ་དང་ངེས་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

སྦྱིར་ན་ཡིག་ཆ་ཁག་གི་ཆོག་ཟིན་མི་མཐུན་པ་རྣམས་ནི། དེ་
དང་དེས་རང་བཟོ་མ་ཡིན་པ། དེའི་ཁྲུངས་རྣམ་པ་ལྷན་དང་གསེར་སྤེང་ལ་
ཐུག་པ་དང་དེ་ཡང་ཉི་མུང་དང་རྒྱན་སྤང་གཉིས་ལ་ཐུག་དེའི་ཁྲུངས་ཀྱང་
བཤད་བྱ་རྩ་བའི་མདོའི་ཆོག་ཟིན་རྣམས་ལ་ཐུག་པ་སོགས་བཤད་བྲིད་ལ་
མཆན་པ་གནང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཏུ་དབུ་མ་ལྟ་བུ་ཡང་། རྩ་འཇུག་གཉིས་
སྟོ་འཛིན་གཞིར་བཞག གཙུ་བོ་དགོངས་པ་རབ་གསལ་དང་དེའི་ཐོག་
ཡིག་ཆས་བྱུར་བརྒྱན་ཏེ་འཁྲིད་གནང་། རྩ་ཤེས་ལྷོག་ཆེན་ལྟ་བུ་གནང་
སྐབས་སྟོན་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱི་ཐུག་སྟོལ་ཡིན་གསུངས་
ནས། ཡོངས་རྫོགས་ལྷགས་ལྷོག་མི་མཛད་པར། གཞུང་ཆོན་དཀའ་གནད་
ཆེ་ཁག་རྣམས་ལ་དོགས་གཙུག་དང་འབྲེལ་བྲིད་རྩུལ་ཐུན་མོང་མིན་པ་
ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་སྐྱོ་འཛིན་འཁོར་ཐག་ཀྱང་ཡོད། མདོན་པ་མཛད་ལྟ་བུར་
མཆན་ན་ཡང་རྩ་སྟོན་སྟོ་འཛིན་གཞིར་བཞག་སྟེང་རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་

སྐབས་ཡིག་ཆའི་ནང་གི་རྩ་བའི་ཆོག་འགྲེལ་གཞིར་བབྱང་ཐོག་མཆིམས་
མཛོད་དང་ཐར་ལམ་གསལ་བྱེད་ཀྱིས་བྱར་བརྒྱན་ཏེ་འཁྲིད་གནང་མཐར་
དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲིམ་གྱི་ཐོག་པ་བ་ནས་སྒྲོར་འཇགས་བདེ་བ་ངེས་བདེ་བ་
ཞིག་གནང་གི་ཡོད་པ་སོགས་སྒྲོ་གྲོས་མཆོག་དམན་རབ་འབྲིང་ཐ་གསུམ་
གང་གིས་ཀྱང་སྒྲོར་ངེས་ཐུབ་པ་ཞིག་འཁྲིད་གནང་གི་ཡོད།

ཚུམ་པ་ལེགས་བཤད་ཀྱི་ཕྱིང་བ་སྒྲེལ་བའང་ལུང་སྒྲུའི་ལྷ་མགུར་
ཀྱི་འགྲེལ་བ་དང་བསྟུས་དོན། རིམ་ལྡན་གསལ་སྒྲོན་གྱི་བྲིས་ལན། དཔལ་
རྩོུ་འཇིགས་བྱེད་ཀྱི་དག་སྒྲུར། དཔལ་ལྷན་དམག་ཐོར་རྒྱལ་མོའི་བརྟེན་
པ་བྱ་ཚུལ། སོ་ཐར་འགྲེལ་ཆེན་བམ་པོ་ལྷ་བརྩུ་པའི་རྩ་བའི་བསྟུས་དོན།
དགའ་ལྷན་གྱི་རབས་རིམ་བྱོན་གྱི་རྣམ་ཐར། སྒོ་མང་ཆོས་འབྱུང་། འབས་
སྤངས་ཀྱི་བྱུང་བཅོད་པ། དཔལ་འབར་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུ། དོལ་རྒྱལ་སྒྲོར་
ཀྱི་དགག་ལན། འདུལ་འཛིན་གྱི་གཞི་གསུམ་མཆན། སྟག་ཆང་ལོ་རྒྱ་
བས་རྗེའི་གསུང་ལ་འགལ་བ་བཙོ་བརྒྱད་བཀོད་པའི་དངོས་ལན། ལེགས་
བཤད་སྟིང་པོའི་མཆན་སྒྲུར་ཚུལ། རབ་གནས་ཏུ་ཐོག་མའི་བེན་བྲིས། ལུམ་
ཏྟགས་ཀྱི་དཀའ་འགྲེལ། གསུང་ཐོར་བུའི་སྒྲོར་བཅས་དེ་བ་གཞུགས་པོད་
ལྷ་བཞུགས་ཤིང་། མདོ་སྟགས་རིག་གནས་ཀྱི་མཛུབ་བྲིད་གནང་བ་འོད་
སྟེར་ཐོག་པ་བ་བཤུས་བྱས་པའང་ཉི་ཤུ་མ་བེན་ཅམ་ཡོད། དེ་དག་ཀྱང་ཐུབ་
བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནད་ལ་ངེས་པ་རྟེན་པའི་ལེགས་བཤད་ཆད་ཏུ་
བྱུང་བ་མཁས་པ་མགུ་བ་སྒྲིད་པ་ཤ་སྟག་ཏུ་སྤང་བ་མཇལ་བ་ཅམ་གྱིས་
མཁྱེན་པར་འགྱུར་རོ།

ཕྱི་ལོ་༡༠༠༧/༤/༡༦ བོད་རྒྱ་གསུམ་པའི་གནམ་གང་ཞོགས་པར་
 རྒྱན་པར་གཅིག་སྟེང་སྒྲུབ་གཞི་བཞེས་པ་དེ་ཆད་མཐོར་འཕར་བཞེས་
 གྱིས་སྒྲུབ་བབ་ཅེ་ཞན་དུ་ཕྱིན་ཏེ། བོད་རྒྱའི་སྒྲུབ་བྱུང་འབྲེལ་གྱིས་བརྟག་
 དབྱེད་སྒྲུབ་བཅོས་དང་ཐུགས་དམ་དགོངས་དོན་བཞིན་ཞབས་རིམ་
 རྒྱ་ཆེར་སྒྲིན་སྒྱབ་ཁྱེས་ན་ཡང་ཕན་འབྲས་མ་བྱུང་བར། གསུང་གི་ཐ་མ་
 ཡགོང་ས་ཡསྟབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ད་ལྟ་གང་དུ་བཞུགས་ཡོད་
 ཅིས་བཀའ་སྩལ་ཐེབས་ཏེ། དགྲུང་གྲངས་གོ་གཅིག་ལ་ཐེབས་པ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༠༠༧/༤/༡༧ བོད་རབ་གནས་མེ་མག་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་དགོང་
 རོ་རྒྱ་ཆོད་མ་དང་སྐར་མ་༥༠ རྟེན་བདག་ཅག་བསོད་ནམས་དམན་པ་དང་
 གདུལ་བྱ་རྟག་འདྲིན་ཅན་རྣམས་ཆོས་ལ་བསྐྱེད་ཕྱིར་རེ་ཞིག་དགོངས་པ་
 ཞི་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་ཏེ་སྟོང་པ་གསུམ་རིམ་གྱི་ཐིམ་པ་ཐམས་
 ཅད་སྟོང་པ་འོད་གསལ་གྱི་ངང་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་སོ། །དེའི་གོང་སྐྱེ་
 ཁམས་བསྐྱེད་པ་སོགས་གྱིས་ཞལ་གྱི་དགྱིལ་འཁོར་སྐྱེ་མདངས་ཅུང་ཟད་
 ཅུང་བར་གྱུར་ན་ཡང་། ལྷགས་དབྱུགས་གྱི་རྒྱ་བ་ནང་དུ་ཐིམ་པའི་རྗེས་སུ་
 སྐྱེའི་གཟི་མདངས་སྤར་བཞིན་རྒྱས་པར་གྱུར་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཕྱིར་རྒྱང་
 གི་རྒྱ་བ་རགས་པ་ཡོངས་སུ་འགགས་ཏེ། ཉེ་འཁོར་ན་གནས་པའི་ལྷོན་གིང་
 རྣམས་གྱི་ལོ་མ་རེ་ཞིག་ངལ་གསོ་བར་གྱུར་པ་ཀུན་གྱི་མཐུན་སྦྲང་དུ་གྱུར།
 སྐབས་འབྲལ་དེར་བཞུགས་མཁན་བྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པ་
 གཙོས་བྱ་སྟོབ་རྣམས་ནས་སྤྲ་མཆོད་ཞལ་འདོན་མཛད། སྟོ་མང་ཆོས་གྲུར་
 དགོང་ཆོས་སྐྱེ་རིམ་འཆོག་སྐབས་ཁེལ་བས་རུབ་ཆོགས་སུ་མངོན་རྟོགས་

རྒྱུན་གསུངས། ཆོས་གྲོལ་རྗེས། གུང་ཅུ་ཁང་ཆོན་དུ་ཁང་ཆོན་འདུས་མང་
དང་སློབ་བྱ་ལག་སོགས་ནས་མཆོད་འབུལ་སློབ་གཞུང་ཆེན་ལག་གི་རྩ་བ་
གསུངས། དེ་བཞིན་མངའ་རིས་ཁང་ཆོན་དུ་ཡང་རྒྱུན་འདུག་གསུངས།

༡༠༠༧/༥/༡༩ ཉིན་ ཞོགས་པ་གཟིམ་ཤག་དུ་འཛིགས་བྱེད་དཔའ་
བོ་གཅིག་པའི་སློ་ནས་བདག་འདུག་སྤངས། ཉིན་རྒྱབ་རྒྱ་ཆོད་༩ པའི་ཐོག་
འབྲས་སྤངས་ཆོགས་ཆེན་དུ། མཆོད་འབུལ་སྤྲ་མཆོད་དང་དབུ་མ་འདུག་
པ་ཞལ་འདོན་ཐོག་གཟིམ་ཤག་ནས་སྐྱེ་འགྲེད་སྟོར་༡༠ རེ་ཕུལ། ཕྱི་རོ་རྒྱ་
ཆོད་བདུན་པའི་ཐོག་འབྲས་སློ་སྤིང་གྲ་ཚང་ཆོགས་ཡོངས་ནས་དགོངས་
རྒྱུ་ཆོགས་མཆོད་འབུལ་རྒྱུ་འགྲེད་སྟོར་༡༠ རེ་ཕུལ། ཕྱི་རོ་རྒྱ་
ཆོད་བདུན་པ་སོགས་ཞལ་འདོན་དང་གྲ་ཚང་གཞུང་ནས་གསོལ་ཇ་དང་
སྐྱེ་ཡོན་སྟོར་༡༠ རེ་ཕུལ། གྲ་ཚང་མཆོད་འབུལ་གྲོལ་རྗེས། གུང་ཅུ་ཁང་
ཆོན་ནས་མཆོད་འབུལ་དང་རྗེའི་གསུང་བྲང་ངེས་ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་
གསུངས་ཐོག་ཁང་ཆོན་ནས་གསོལ་ཇ་དང་སྐྱེ་ཡོན་སྟོར་༡༠ རེ་ཕུལ། དེ་
བཞིན་མངའ་རིས་ཁང་ཆོན་དང་། ལྷ་འབུམ་ཁང་ཆོན་སོགས་ནས་ཀྱང་
མཆོད་འབུལ་དང་རྩ་བ་ལག་གསུངས།

ཕྱི་ལོ་༡༠༠༧/༥/༡༩ ཞོགས་པར་ཁང་ཆོན་དུ་བྲང་ངེས་ལེགས་
བཤད་སྟིང་པོ་གསུངས། གཟིམ་ཤག་དུ་འཛིགས་བྱེད་བདག་འདུག་སྤངས།
ཉིན་གུང་འབྲས་སྤངས་ཆོགས་ཆེན་དུ་གཟིམ་ཤག་ནས་བསྟེན་བཀྱུར་

གྲུང་ཆོགས་མང་ཇ་བཞེས་བག་དང་བཞེས་ཆལ་དང་། སྐྱེ་འགྲེད་སྟོར་༥༠
 རེ་ཕུལ་ཐོག་ཞལ་འདོན་སྒྲ་མཚོད་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གསུངས། ཕྱི་
 རྩོམ་ཆོད་༤༩༣་མ་༩༠ འཇམ་ལྷོ་མང་གྲུ་ཆང་ནས་མཚོད་འབུལ་
 དང་ཆོས་གྲུར་འདུས་མང་ཡོངས་ནས་མཚོད་འབུལ་ཞལ་འདོན་བྲང་ངེས་
 ལེགས་བཤད་སྟིང་པོ་གསུངས་ཐོག་གསལ་ཇ་དང་། བཞེས་ཐུག་སྐྱེ་འགྲེད་
 སྟོར་༩༠ རེ་གྲུ་ཆང་གཞུང་ནས་ཕུལ། དེ་ཉིན་རྩ་མར་ལ་ཤོང་ས་མཚོག་ནས་
 གསུང་ཆོས་གསང་འདུས་འགྲེལ་བ་བཞི་སྟགས་དབུ་ཚུགས་པར་གསུང་
 ཆོས་སྟུ། གཟིམ་ཤག་ནས་བསྟེན་བཀུར་གསལ་ཇ་དང་སྐྱེ་འགྲེད་སྟོར་༥༠རེ་
 དགེ་འདུན་ཞལ་གྲངས་༩༤༠༠ བཀལ་འདུག་པར་ཕུལ། དེ་བཞིན་རྩ་མར་
 གང་གི་སྟོབ་མ་གྲུང་བྱ་དགེ་བཤེས་མི་པམ་ནས་གོ་སྒྲིག་ཐོག་རང་གྲུ་ཆོས་
 ལྷ་བ་སུམ་བརྒྱ་སྟོར་ནས་མཚོད་འབུལ། སྒྲ་མ་མཚོད་པའི་ཆོགས་འཁོར་
 དང་ཅ་བ་ཁག་གསུངས། ཡང་རྟ་མར་རྒྱུད་སྟོང་སྒྲ་མ་ཨ་ལགས་ཡོངས་
 འཛིན་སྐུལ་སྐྱེ་ནས་བསྟེན་བཀུར་ཐོག་དཔལ་ལྷན་སྟོང་རྒྱུད་གྲུ་ཆང་
 འདུས་མང་ནས་གསང་འདུས་ཅ་རྒྱུད་གསུངས།

༡༠༠༧/༥/༡༠ཉིན་གཟིམ་ཤག་ཏུ་འཛིགས་བྱེད་བདག་འཇུག་
 སངས། ཞོགས་པར་ཀུན་སྤིང་སྒྲ་བྲང་ནས་མཚོད་འབུལ་བསྟེན་བཀུར་གྲུ་
 ཇ་ཐེངས་གཉིས་གསལ་ཇ་བཞེས་བག་སྐྱེ་འགྲེད་སྟོར་༥༠ རེ་དང་ཞལ་
 འདོན་དབུ་མ་ཅ་ཤེས་གསུངས། ཕྱི་རྩོམ་ཆོད་༧ འཇམ་ལྷོ་མང་
 འདུས་མང་ཡོངས་ནས་ཆོས་གྲུར་མཚོད་འབུལ་ཞལ་འདོན་འགྲེལ་བ་དོན་
 གསལ་གསུངས་ཐོག་སྟོར་མང་གྲུ་ཆང་གཞུང་ནས་བསྟེན་བཀུར་གསལ་ཇ་

བཞེས་ཐུག་སྐྱེ་འགྲེད་སྒོར་༡༠ རེ་ལུལ། དེ་རྗེས་ཁང་ཚན་དུ་ཉིན་འབྲེལ་
བསྟོད་པ་དང་། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་གསུངས།

ཕྱི་ལོ་༡༠༠༧/༥/༡༡ ཞོགས་པར་གཟིམ་ཤག་དུ་འཛིགས་བྱེད་
བདག་འཇུག་དང་ཁང་ཚན་དུ་རྩ་བ་ཁག་ཞལ་འདོན་གནང་། ཉིན་རྒྱུ་བ་
རྩ་ཚོད་༡ པའི་ཐོག་ཐུགས་དམ་གྲོལ། ཉིན་བཞིར་ཐུགས་དམ་ལ་བཞུགས་
རིང་བུ་སློབ་རྣམས་ཀྱིས་གཙོས་དད་ལྡན་གདུང་མཇལ་ཞུ་མཁན་བར་
མ་ཆད་པར་བྱུང་། དགོང་རོ་རྩ་ཚོད་༧ ནས་༡༡ བར་གུང་བུ་ཁང་ཚན་དུ་
མཚོད་འབུལ་ཞལ་འདོན་སྦྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་གསུངས། དེ་བཞིན་མངའ་
རིས་ཁང་ཚན། ལྷ་འབུམ་ཁང་ཚན། ཏར་གདོང་བསམ་སློབ་བྱུང་རྒྱ་སོགས་
ཁང་ཚན་སོ་སོ་ནས་ཀྱང་མཚོད་འབུལ་ཞལ་འདོན་རྩ་བ་སོགས་གསུངས།

༡༠༠༧/༥/༡༡ ཉིན་ཞོགས་པར་གཟིམ་ཤག་ནས་དགའ་ལྡན་རྣམ་
པར་རྒྱལ་བའི་སྤིང་དུ་བསྟེན་བཀུར་མང་ཇ་བཞེས་བག་སྐྱེ་འགྲེད་སྒོར་༡༠
རེ་ལུལ། ཞལ་འདོན་སླ་མཚོད་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གསུངས། དེ་བཞིན་
སྤྱི་རོ་སློབ་སྤིང་ཏེ་ཏྱར་ཟངས་ར་བྱམས་པ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ཆེད་དུ་གདན་
ཞུས་ཐོག་གང་གི་ཞལ་སློབ་བསམ་སློབ་མཁན་སྤུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་
ཏར་གདོང་ལི་ཐང་རབ་བརྟན་སྤུལ་སྤྱུ། ཏཱ་དཔོན་རྒྱ་ཞབས་དྲུང་རིན་པོ་
ཆེ་སོགས་ནས་ཐུག་བསྟར་གྱིས་སྤུར་སྤུང་གནང་སྐབས་སློ་མང་མཁན་
བྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སློ་བཟང་བརྟན་པ་སོགས་ཆོག་གྲ་རྣམས་ནས་ཐུའུ་བཀུན་
གསུང་རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་ཆོག་འདི་ལྟེང་ནས་གདུང་ཁྱུས་དང་གདུང་སྤུབ་

དམ་པའི་གསུང་བཞིན་བཅོས་ལྟ་མེད་པར་མཛད། དགོང་རྩོག་ཟིམ་
ཤག་ཏུ་ཁང་ཚན་གྱི་མང་གཙོས་ཞལ་སྒྲོབ་གྱུ་གངས་༡༥༠སྟོར་ནས་མཛོད་
འབྲུལ་ཞལ་འདོན་སྒྲ་མཛོད་གྲུབ་ཆ། བསྟོད་པ་དོན་ལྡན་མ། མངོན་རྒྱན་
བཅས་གསུངས་ཐོག་པའི་ཆེན་འོས་སྤྲུལ་སྒྲ་བྲང་ནས་གསོལ་ཇ་དང་སྒྲ་
འགྲེད་སྟོར་༡༠ རེ་སྤུལ་བ་སོགས་སྤྱི་སྟོར་སོ་སོ་ནས་དགོངས་རྒྱུ་གས་
མཛོད་སྤྱིན་རྒྱ་ཆེར་སྒྲོས།

༢༠༠༧/༥/༢༩ ཞོགས་པར་གྲུང་སྤྲུབ་གྲུབ་རྗེས་རྒྱ་ཆོད་ ༡ པའི་
ཐོག་འབྲས་སྤངས་གྱུ་ཆང་གཉིས་ཀྱི་མཁན་ལས་བྱུར་ནམ་པ་དང་། དབུ་
ཆོས་ཕྱག་མཛོད་ནམ་པ། སྒྲ་སྤྲུལ་ཁག་དང་ཁང་ཚན་དགེ་ཆེན་ནམ་པ་
བཀའ་རབས་འབྲམས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་འདུས་ཆོགས་དམངས་དང་
བཅས་པས་ཕྱག་ན་སྟོས་དང་གདུགས་རྒྱལ་མཚན་སོགས་མཛོད་རྩམ་སྒྲ་
ཆོགས་ཐོགས་ཏེ། དུང་རྒྱའི་སྟན་གསེང་ཐོག་སྒྲ་གདུང་གཟིམ་ཤག་ནས་
གདན་ཁྲིམ་གྱིས་གྲུ་ཆང་སྟོ་ཆེན་བརྒྱུད་འདུ་ཁང་མདུན་ཐེབས་མཚམས།
སྟོ་འཕྱོར་འོག་ནས་གཡང་འབོད་དང་སྒྲ་གདུང་མདུན་ནས་གཡང་ལེན་
མཇལ་དར་སྤུལ། དེ་ནས་འདུ་ཁང་ཆེན་མོར་གཡས་སྟོར་གྱིས་སྤྲུར་ཁང་
ནང་གདན་འདྲེན་ཁྲིམ་མཁན་བྱུར་རིན་པོ་ཆེ་སྟོ་བཟང་བསྟན་པ་མཆོག་
ནས་རྟོག་སྟོབ་མཛད་དེ་དཔལ་རྟོ་རྟེ་འཛིགས་བྱེད་ཀྱི་ཞི་བའི་སྤྱིན་ཐོག་
དང་འབྲེལ་བའི་སྟོ་ནས་སྒྲ་གདུང་ཁྲིམ་འབྲུལ་ཁྲིམ། དེ་སྐབས་གྲུ་ཆང་
གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་མང་ཡོངས་ནས་སྟོ་མང་ཆོས་གྲུའི་ནང་དགོངས་
རྒྱུ་གས་ཞལ་འདོན་རྒྱ་བ་ཁག་སོགས་གསུངས། འབྲས་སྤངས་སྒྲ་སྤྱི་ནས་

བསྟེན་བཀུར་སྐྱེ་འགྲེད་སྟོར་༡༠ རེ་མངའ་རིས་ཁང་ཆོན་ནས་སྟོར་༡༠ རེ་
དང་གསོལ་ང། གཟིམ་ཤག་ནས་སྟོར་༡༠ རེ་བཅས་སྐྱེ་འགྲེད་ཕུལ། སྐྱེ་
གདུང་ཞུགས་འབུལ་སྐབས་གནམ་དབྱུང་ཏུ་ཅང་ལེགས་ཤིང་། སྐྱིན་གསེབ་
ནས་འཇའ་ཆོན་ཐད་ཀར་ཤར་བ་སོགས་མཐོང་ཚུལ་སྣ་ཆོགས་སྤིང་བཞིན་
འདུག དེ་ནས་གདུང་རུས་གདན་ཞུ་མ་གྲུབ་བར་ཆོག་གྲུབ་རྣམས་ནས་
ཉིན་ལྟར་གདུང་སྐྱབ་དང་མཆོད་འབུལ་ཆད་མེད་ཞུས།

༡༠༠༧/༤/༡༤ ཉིན་དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་གྲུ་ཆང་དུ་གཟིམ་ཤག་ནས་
བསྟེན་བཀུར་མང་ང་དང་བཞེས་བག་སྐྱེ་འགྲེད་སྟོར་༡༠རེ་འབུལ་ལམ་
ཞུས།

༡༠༠༧/༤/༡༥ཉིན་ཞོགས་པར་སྐྱག་ཆང་ར་སྟོད་གྲུ་ཆང་འདུས་
ཆོགས་སུ་བསྟེན་བཀུར་གསོལ་ང་བཞེས་བག་སྐྱེ་འགྲེད་སྟོར་༡༠ རེ་ཕུལ།
ཕྱི་ལོ་༡༠༠༧/༤/ ༡༦ཉིན་ཞོགས་པར་མཁས་མང་སློ་སྤྲིང་གྲུ་ཆང་འདུས་
ཆོགས་སུ་བསྟེན་བཀུར་གྲུ་ང་བཞེས་བག་སྐྱེ་འགྲེད་སྟོར་༡༠ རེ་འབུལ་
ལམ་ཞུས། ཞལ་འདོན་སླ་མཆོད་དང་རྩ་བ་ཁག་གསུངས།

ཕྱི་ལོ་༡༠༠༧/༤/༡༧ ས་ག་རྒྱ་བའི་ཆོས་བཙོ་ལྡེའི་ཞོགས་པར་
རྩ་ཆོད་ལའི་ཐོག་སྐྱེ་རུས་གདུང་ཁང་ནས་གདན་ཞུས་སྐབས། གྲུ་ཆང་
མཁན་ལས་བྱུང་དང་ཀུན་སྤྲིང་ཏུ་ཆོག་མཆོག་སྐྱུལ་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་
གིས་དབུས་སླ་སྐྱུལ་རྣམ་པ། ལས་སྟེ་དབུ་ཆོས། སླ་སྐྱེ་དང་གྲུ་ཆང་གཉིས་
བཅས་ཀྱི་ཕྱག་མཛོད། ཁང་ཆོན་བརྩེ་དུག་བཀའ་རབས་འབྲམས་པའི་

དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འདུས་ཆོགས་དམངས་དང་བཅས་པས་སྒོས་དང་
གདུགས། རྒྱལ་མཆན་ལ་སོགས་པའི་མཆོད་རྩིས་སྣ་ཆོགས་ཐོགས་ཏེ། འདུ་
ཁང་གཞུང་སྒོ་ནས་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ཏེ།
ཡུ་ཚང་ལག་དང་སྤྱི་ཁང་ཆན་བཅས་ནས་ཉེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་
དང་མཁན་ལས་བྱུང་སྤྱི་ཁང་སྤྱི་ཁང་ནས་མཛུལ་དར་སྤུལ། དེ་ནས་
གསོལ་ཇ་དང་། བཞེས་འབྲས་འདེགས་འབུལ་ཞུས། དེ་ཉེན་གང་གི་སྒོ་བ་
མ་རྒྱུད་སྤྲེལ་སྤྲེལ་ལགས་ཡོངས་འཛིན་སྤྲེལ་ནས་བསྟེན་བཀྲར་སྤྲེལ་ཇ་
དང་ཞུལ་ལག་སྤྱི་ཁང་འགྲེང་སྒོར་༥༠ རེ་འབུལ་ལམ་ཞུས།

ཕྱི་ལོ་༢༠༠༧/༦/༦ བོད་ལྗོངས་བཞི་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་ཉིན། གཟིམ་ཤག་
ནས་སྤྱི་གདུང་མདུན་མཆོད་འབུལ། སྤྱི་ཁང་ཆོགས་འཁོར་རྒྱས་པ་དང་
འབྲེལ་སྤྱི་ཁང་འདུས་ཆོགས་རིན་པོ་ཆེར་བསྟེན་བཀྲར་སྤྲེལ་ཇ་བཞེས་བག་
གུང་ཆོགས་ཞུལ་ལག་གཟབ་རྒྱས། དགེ་འདུན་རེར་སྤྱི་ཁང་འགྲེང་སྒོར་༡༠༠
རེ་དང་། སྒོ་བ་གཉེར་བའི་འཆོ་བའི་མ་སྟོན་སྒོར་༡༠༡༡༡ ཆིག་འབུམ་ཁྲི་
མེད་ཆིག་སྟོང་ཆིག་བརྒྱ་བརྒྱ་གཅིག་དང་། རྒྱག་ཆོས་ལྷའི་གསོལ་ཇའི་
ཆེད་གཏོང་ཅ་མ་སྟོན་སྒོར་༡༩༧༥༠ བཅས་འབུལ་ལམ་ཞུས། དེ་རྩིས་སྤྲེལ་
བཞེན་དུང་རྒྱ་སྒོས་སྤྱི་ཁང་བཅས་གདུང་རུས་བུམ་པ་ཁང་ཆན་ཆོམས་
ནང་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་མཆོམས་ཉེན་གསུམ་འདེགས་
འབུལ་དང་། གསོལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་སྤུལ། དེ་ནས་ལམ་སང་གཟིམས་
ཤག་ཏུ་གདན་ཞུས་ཀྱིས་བཞུགས་ཁྲིར་འཁོད་མཆོམས་གསོལ་ཞབས་དགེ་
བཤེས་སྒོ་བཟང་སངས་རྒྱས་ནས་ཉེན་གསུམ་འདེགས་འབུལ་སྤྲེལ་རྩིས་

མཁན་ལས་བྱུང། སྤྱི་ལོ་དགེ་བཤེས་ཞལ་སྒོ་བ་རྣམས་ནས་རིམ་བཞིན་
མཇལ་ཞུས་དང་། གསལ་ཇ་བཞེས་འབྲས་འདེགས་འབྲུལ་ཞུས་ཏེ་འཁྲུལ་
བྲལ་ཡང་སྤིང་འབྱོན་པའི་ཉིན་འབྲེལ་བསྒྲིགས། ཕྱི་ལོ་༡༠༠༧ ལ ༡༠ ཉིན་
ཞོགས་པ་མེ་ར་ཐེག་ཆེན་གླིང་དུ་མཆོད་འབྲུལ་བསྟེན་བཀྱར་མང་ཇ་དང་།
བཞེས་བག་སྐྱུ་འགྲེད་སྒོར་༡༠ རེ་སྤུལ། ཞལ་འདོན་རྒྱལ་བའི་ཞབས་བརྟན།
སྤྱི་མཆོད་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་བཅས་གསུངས།

༡༠༠༧ ལ ༡༡ ཉིན་དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱུ་ཚད་དུ་མཆོད་འབྲུལ་
བསྟེན་བཀྱར་མང་ཇ་དང་བཞེས་བག་སྐྱུ་འགྲེད་སྒོར་༥༠ རེ་སྤུལ། ༡༠༠༧
ལ ༡༢ ཉིན་གུང་ཅུ་ཁང་ཆོན་ཉི་ལོགས་དང་བཅས་པར་བསྟེན་བཀྱར་
ཆོམས་ཇ། བཞེས་བག་སྐྱུ་འགྲེད་སྒོར་༡༠༠ རེ་དང་ཁང་ཆོན་པར་བྱིན་
མཆོན་འབྲུལ་གཏོང་སྟོན་སྒོར་༡༠༠༠༠ དང་། སྒྲོལ་མ་མཆོན་འབྲུལ་ཆེད་
སྒོར་༡༠༠༠༠ གཏོང་ཆར་སྤུལ།

དཔའ་ཤོད་བསམ་འཁྲུབ་བདེ་ཆེན་གླིང་ནས་ནང་གནས་འབྱོར་
གསལ་ལ། དྲིན་ཅན་རྩ་བའི་སྤྱི་མ་དྲི་རྩེ་འཆང་ཆེན་པོ་མཆོག་དགོངས་པ་
ཆོས་དབྱིངས་སུ་ཐིམ་ཚུལ་བསྟན་པའི་དགོངས་རྒྱུ་དགོན་གཞི་
ནས་བོད་ཁྱེ་ཆོས་ལ ༩ ཉིན། སྤྱི་མ་མཆོད་པ་དང་། རྩ་བཤེས་རབ། མངོན་
རྟོགས་རྒྱན་གསུངས། ཆོས་ལ ༡ ཉིན་སྦྱོར་ཆོས་དང་རྒྱན་འཇུག་གཉིས། ཆོས་
ལ ༢ ཉིན་རྩེའི་སྟོང་མཆོད་དང་སྦྱོར་ཆོས་རྩ་བཤེས་རབ་མངོན་རྟོགས་རྒྱན།
ཆོས་ལ ༣ ཉིན། གསང་འདུས་བདག་འཇུག་དང་བདེ་མཆོག་བདག་འཇུག་

སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཡིད་བཞིན་དབང་རྒྱལ་གྱི་ཚོ་ག་བཟང་སྦྱོང་གང་མང་དང་། ཆོས་
 ལྷན་དམ་བཅའ་ཁག་བདུན། ཆོས་འཁོར། རྣལ་འབྱོར་མའི་བདག་འཇུག་
 དང་། དཔལ་རྩི་རྩི་འཇིགས་བྱེད་གྱི་བདག་འཇུག་ཉིན་བཅུ་སྐུ་མ་མཛོད་
 པའི་ཆོགས་འཁོར་སྦྱོར་སྤྲུལ་ཆར་གསུམ་དེའི་རིང་ལ་མཛོད་འབུལ་གང་
 རྒྱས་བཅས་དང་། ལོ་ལྟར་མཛོད་འབུལ་འཆོག་རྒྱ་གཞན་ཡང་གྲ་བཅུན་
 ཁག་མང་པོར་མང་རྒྱ་འབྱེད། མཛོད་འབུལ་དང་། སྦྱོར་ཆོས་དང་། རྩི་
 སྦྱོང་མཛོད། སྦྱོར་ལམ་བཅས་མང་པོ་དང་། དེ་བཞིན་དད་ལྡན་མང་ཆོགས་
 བས་ཀྱང་། སྦྱོང་མཛོད་དང་། མང་རྒྱ། ལོ་ལྟར་དགོངས་རྩིགས་གྱི་ཐེབ་རྩི་
 འཇོག་པ་བཅས་བྱུང་ཡོད་པ་སོགས་ཐུགས་དགོངས་ཡོངས་སུ་རྩིགས་བྱེད་
 གྱི་མཛོད་འབུལ་རྒྱ་ཆེ་གནད་སྤྲོད་གྱི་སྤྲུལ་ལེགས་པར་བསྐྱབས། དེ་ལྟར་
 རྩི་བཅུན་དམ་པ་འདི་ཉིད་ན་ཆོད་གྱི་ལྷ་གྲ་དང་པོར་འབུས་པའི་དུས་
 ཉིད་ནས་སྤྲོད་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་གོམས་པའི་བཟང་པོའི་རིགས་གྱི་
 བག་ཆགས་གྱི་རྣམས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྲོད་ཏེ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པའི་སྦྱོར་ལེགས་
 བེད་། ལུས་སོག་ཐེད་ལ་བོར་བའི་དཀའ་སྤྱད་གྱིས་དམ་པའི་ཆོས་འཆོལ་
 བ་ལ་ཉག་ཏུ་བྱ་ལྟར་ལུས་པ་མེད་ལ། མེ་ལྟར་འབར་བའི་སྤྲུལ་སྤྲུལ་གྱི་
 མཁུན་རབ་དང་། ལྷན་ལྟར་འབྱུར་བའི་བཙོན་འགྲུས་གྱི་གོ་ཆ་བེད་ཏུ་
 བཙོན་པས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་མདོ་སྤྲུལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐུགས་
 གཉེར་དེམས་བྱིན་པ་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གོ་འཕང་མཐོན་པོར་གཤེགས་
 ཀྱང་ཁེངས་པའི་རྣམ་པ་ཉིལ་ཅམ་ཡང་མི་མངའ་ཞིང་། ཐུན་མོང་དང་
 ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཉམས་རྩིགས་གྱི་ཡོན་ཏན་ཆེས་ཆེར་རྒྱས་པས་མཐོང་།

ཐོས་བྲལ་རེག་དོན་དང་ལྡན་ཞིང་། བྱང་པར་སྤྱི་ནང་གི་འགལ་རྒྱུན་ཅུ་
འཛིངས་པའི་སྒྲིང་ན་རྒྱལ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱང་ནང་གི་མར་མེ་བཞིན་
ཆེས་ཆེར་ཉམས་དམས་པར་གྱུར་པ་ན། ཡགོང་ས་ཡུལ་མགོན་ལྷ་མིའི་
རྣམ་འབྲེན་ཆེན་པོ་མཆོག་གི་རྒྱབས་ཆེན་ཐུགས་ཀྱི་བཞེད་དགོངས་མཐའ་
དག་སྤྱི་བོའི་གཙུག་ཏུ་བཞེས་ཏེ་ལྷག་མ་མེད་པར་སྦྱབ་པ་ལ་ཐུགས་སྦྲོབས་
སྤྲུལ་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། འཆད་ཚོད་ཚོམ་དང་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་གྱི་
རྣམ་ཐར་བཟང་པོ་བདག་གིར་བཞེས་པས་འཕགས་ཡུལ་པཏྱ་གུབ་དག་ལ་
འགྲན་བཟོད་པ་དང་། ཞལ་དཔུགས་ངོན་མོད་རྒྱ་བ་མ་ཆད་བར་དུ་མདོ་
ཐུགས་ཀྱི་ཟབ་ཆོས་ཐང་མར་བཤལ་བས་ཕྱོགས་མཆོམས་ཀྱན་ནས་འདུས་
པའི་སྐལ་ལྡན་བུ་སྟོབ་རྣམས་མ་མཛདས་ཀྱིས་བུ་གསོ་བ་བཞིན་བསྐྱངས་
པ་བཅས་བསྟན་འགྲོའི་གསོས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་ཐར་དཔག་པར་དཀའ་བ་
མངའ་ཡང་ཐུན་མོང་བའི་མཛད་རྣམ་ཆེ་ལོང་མདོར་བསྐྱས་ཅམ་ཞིག་ཤིན་
ཏུ་གོ་སྤྲོ་བའི་ཚུལ་དུ་བཀོད་པ་ལགས་སོ། །

སྤྱིས་པ། དེ་ལྟར་སྤྲིགས་མའི་དུས་ཀྱི་མཐའ་འདིར་ཡང་། རྒྱལ་
བསྟན་སྤྱི་དང་བྱང་པར་དགེ་ལྡན་པའི། །ལུགས་བཟང་རྒྱལ་མཆོན་སྤྱིང་
བའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱེ། །དཔལ་ལྡན་འབྲས་དཀར་སྤྱངས་པའི་ཡ་གུལ་མཆོག་ལྷག་
པར་དཔལ་ལྡན་བཀྲ་ཤིས་སྟོ་མང་པའི། །ཆོས་ཀྱི་བྲི་ལ་དབང་རྒྱུར་འབྲེན་
མཆོག་དེས། །བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་ཡོངས་ལ་རྒྱབས་ཆེན་གྱི། །བྱ་དཀའི་
སྟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་མཛད་ལ་འདུད། །ཚུལ་འདི་གང་གི་ཞབས་བྱང་ཉེར་
བསྟན་པ། །རབ་འབྲམས་སྤྱི་བ་སྟོ་བཟང་སངས་རྒྱས་ཀྱི། །གསུང་གིས་

བསྐྱེད་ཏེ་དམ་པའི་སྒྲིབ་ཚུལ་བྱེད་། འིམ་པ་མཐར་ཆགས་བསྐྱེད་ལ་འབད་
པའི་མཐུས། གང་གིས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་འབྲེལ་ཐོགས་ལ། བྱགས་རྗེ་ཉི་
བར་དགོངས་པའི་བྱགས་བསྐྱེད་ཀྱི། རྒྱ་མཚོ་ལས་འཁྲུངས་མཚོག་གི་སྤྱལ་
སྤྱི། རྒྱ་བ་གསར་བའི་རང་ཞལ་ལྷུང་མཐོང་ཤོག གང་ལ་ཉི་བར་བསྐྱེད་
པའི་ཞབས་འབྲིང་དང་། གང་ལྟ་སྒྲོ་བ་ཚོགས་འབྲེལ་ཐོགས་གདུལ་བྱ་
ཀྱན། འབྲེལ་མེད་མཉེས་བཞིན་བྱགས་རྗེའི་ཞགས་པ་ཡིས། འཁྲུང་པ་
ནམ་ཡང་ལྟོད་པ་མེད་ལྟར་ཅིག །

ཅེས་ངེས་དོན་བསྟན་པའི་འོད་སྤང་གསོ་བའི་སྒྲོན་མེ་མཚོག་ལྟར། འབྲས་སྒོ་མང་
གྲང་བྱ་བ་མཁན་བྱར་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་བསྟན་འཛིན་གྱི་ནམ་པར་ཐར་པ། བསྟན་འགྲོའི་
ལུན་སེལ་འོད་སྤྲོད་འཕྲོ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། གང་གི་ཞབས་ཀྱི་བསྒྲོ་ལ་ཉི་བར་བསྐྱེད་
པ། གཞུང་ལུགས་རབ་འབྱམས་པ་སྒོ་བཟང་སངས་རྒྱས་ནས། ཉིན་ལྷ་གོས་དང་བདོག་པ་གྲ་ནོམ་
པ་དང་བཅས་བསྐྱེད་མ་མཛད་པ་ལ་བཞེན་ཉི་གནས་གང་ནས་རྩ་བའི་ཡིག་ཆ་གང་འདོམས་གྱི་
ཐོག་ཏུ། རང་གི་བྱ་བའི་མེ་ལོང་རྒྱུང་བྱུང་གསལ་བའི་རྗེས་བྱ་གང་རྟེན་གྱིས་ལུང་བརྒྱན་ཏེ།
ཆ་བ་དཔའ་ཤོད་རྣམ་པའི་སྤྱི་གུལ་དུ་འཁོད་པ་དགེ་བསྟན་བཀྲས་མཐོང་བྱུང་བསྟན་ཆོས་དར་
གྱིས་རང་ལོ་གྲ་གཉིས་པ་ལ་དགའ་ལྡན་ལྟ་མཚོད་ཆེན་མོའི་དུས་བྱ་ཉིན་ལེགས་པར་བྱུང་པར་
བྱས་པ་ལགས། །

༡། དབང་ཤོད་ཡུལ་དགོན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྟུན།

རབ་དཀར་གངས་ཀྱི་རི་བོས་བསྐྱོར་བ་ཡི། རྫོངས་ཀྱི་དབང་
པོའི་ཕྱོགས་སུ་གནས་ཀྱི་པ། ལྷ་ཆེན་དཔལ་རྒྱལ་རི་བོའི་འདབས་ཤོད་
ཀྱི། ཡུལ་སྡེ་འབྲོག་དང་བཅས་པ་དགེ་ལྡན་ཅིག རྟེན་གནས་མཆོད་པའི་
ཞིང་ས་ཐར་པའི་སྡེ། བསམ་བློ་བདེ་ཆེན་གླིང་ཞེས་གྲགས་པ་དང་། འགྲོ་
པན་དར་རྒྱས་གླིང་དང་བཅས་པ་ཡི། རྟེན་བྱ་བྱུང་མདོ་ཙམ་གསལ་བར་
བྱ།

མཐའ་དབུས་ཀྱན་ཏུ་གངས་རིས་བསྐྱོར་བའི་ཡུལ་གྱ་བོད་ཆེན་
པོ་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ཡ་གཤམ་དབང་ཕྱོགས་མདོ་ཁམས་ཤོད་ཆེན་
བཙེ་བརྒྱད་ཏུ་གྲགས་པའི་ནང་ཆོན་གླིང་པའི་ལྷ་ཆེན་དཔལ་རྒྱལ་གནས་
པའི་རི་བོའི་འདབས་ཤོད་ཡངས་པར་ལེགས་པར་ཆགས་པའི་ཡུལ་དེ་ནི།
ཕྱོགས་ཀྱན་ནས་མངོས་པ། རྒྱུ་བོ་དང་མི་མང་བོས་གང་བ། ལོ་ལེགས་པ།
འབྱོར་བ་རྒྱས་པ། འབྲས་བུ་དང་བཅས་པའི་རྫོན་ཤིང་མང་བོ་ལྷན་ཞིང་།
གངས་དཀར་ཀྱི་ཐོད་བཅིངས་པའི་རི་བོས་བསྐྱོར་བ། རྒྱུ་བོ་པོ་མོ་རྣམས་
གཟུགས་བཟང་ཞིང་མངོས་པ་ཆོས་ལ་དཀར་བ། ཡིད་བླང་ཤིང་གཡོ་སྤྱོད་
མེད་པ། ཞིང་དང་འབྲོག་གི་ལས་ཀྱི་འདུ་བྱེད་ལ་བརྩོན་པ། དེ་རྣམས་ཀྱི་
བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ཏུ་ནི། ཆོས་སྡེ་ཆེན་པོ་བསམ་འབྲུབ་བདེ་ཆེན་གླིང་
དང་། འགྲོ་པན་དར་རྒྱས་གླིང་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པ་གཉིས་ལས། ལྷོན་

དུ་བསམ་འགྲུབ་བདེ་ཆེན་གླིང་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་ཅོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་
 དངོས་སྟོབ། བཟུང་བ་ཕྱོགས་མཐར་ཐུག་པའི་དར་ཆེན་བཟུང་གི་ནང་
 ཆོན་ལྟ་པ་རྒྱལ་མཆོན་སེལ་འདུག་ཅེས་པའི་དགོན་པ་ཞིག་ཕྱག་བཏབ་
 པ་ལས། དེར་དེའི་དཔོན་པོ་བྱང་དཔལ་འབྱོར་ལ་ད་ལྟའི་དགོན་པ་ཡོད་
 སའི་ས་དེར་དམ་ཅན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་ཤིང་སེ་བའི་སྤྱང་པོ་ལ་རུ་བརྟེན་བའི་
 གཟིགས་སྤང་བྱུང་སྟེ། དགོན་པ་སྟོན་དགོས་པའི་བརྟེན་མཁུན་ནས་ཤིང་སེ་
 བ་དེ་ཅིག་པའི་ཁོངས་སུ་ཚུད་པར་མཛད་དེ། ལྷ་ཁང་ཀ་བ་བྱུག་གི་ས་
 ཁྱོན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་བཅེགས་ཏེ། ལྷ་ཁང་ལ་ལྗེ་བས་རིས་ཉེན་རྣམས་དང་
 བཅས་པ་དང་། སྤྱི་རྣམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུ་འགྲོད་མཛད། དེ་ནས་ཡང་རིང་
 པོར་མ་ཐོགས་པར་འདུ་ཁང་ཐོག་བཅེགས་གཉིས་སྟེན་ཏེ། དགོན་པའི་
 མཆོན་བདེ་ཆེན་བསམ་འགྲུབ་གླིང་ཞེས་གསོལ་བར་མཛད། ལྷ་རབས་
 རིམ་པར་བྱུང་ཚུལ་ནི་ལྷེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཆོས་མཛད་པའི་དགེ་ལྡན་
 ཆོས་འབྱུང་བློ་བཟང་ལོ་ལས།

ལྷ་རབས་ནི། ༡ བཀྲ་ཤིས་དཔལ་ལྷན། ༢ བསོད་ནམས་འོད་ཟེར།
 ༣ ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ། ༤ ཚུལ་ཁྲིམས་སེང་གེ། ༥ དགོན་མཆོག་རིན་ཆེན།
 ༦ བསོད་ནམས་རིན་ཆེན། ༧ དགོན་མཆོག་འབྱུང་གནས། ༨ ཚུལ་བཀྲས་
 པ། ༩ ལྷོ་གྲོས་བསོད་ནམས། ༡༠ འཇམ་དབྱངས་ལེགས་པ།

༡༡ ཤེས་རབ་དཔལ་ལྷན། ༡༢ བཅ་མཁའ་བཟང་པོ། ༡༣ ཡོན་ཏན་
 བཟང་པོ། ༡༤ དཔལ་འབྱོར་ལྷན་གྲུབ། ༡༥ འཕྲིན་ལས་གྲགས་པ། ༡༦ དགེ་

འདུན་ཚུལ་ཁྲིམས། ༡༧དགོན་མཆོག་དཔལ་འབྱོར། ༡༨ཤེས་རབ་དབང་ཕྱག
༡༩ཀྱུན་དགའ་བསོད་ནམས། ༢༠རིན་ཆེན་སྒོ་བྲོས། ༢༡ བཀྲ་ཤིས་རྒྱ་མཚོ།
༢༢ ཤེས་རབ་བཀྲ་ཤིས། ༢༣ འོལ་ཁ་ཆོས་རྒྱ་མཚོ། ༢༤ ལ་ཁ་ཤེས་རབ་རྒྱལ་
མཚན། ༢༥ སྒོ་བཟང་འཕྲིན་ལས། བཅས་གཞིས་དགོན་དགེ་ལུགས་གྲ་
རྒྱན་སེར་འབྲས་དགེ་གསུམ་གང་མོས་ཞེས་དགེ་ལུན་ཆོས་འབྱུང་བེད་རྒྱུ་
སེར་པོ་ལྟར་དང་དེ་ནས་བཟུང་རབ་བྱུང་བཅུ་དྲུག་པའི་ས་ཕག་ལོའི་བར་
སྤྱི་རབས་རིམ་པར་བྱོན་པ་ནམས་ཀྱི་མཚན་ཡི་གེར་བཀོད་པ་སོགས་ས་
བོན་མ་རྟེན་པས་འདིར་བརྗོད་མ་ཁུས་སོ། །སྤྱི་རྟེན་དུ་དཔའ་འོ་ཞེས་བྱིན་
རྒྱབས་ཀྱི་གཟེ་འོད་འབར་བ་མཚན་སྟན་དང་འགྲོ་དོན་ཆེ་བས་ཕྱོགས་
མཐའི་གནས་སྒྲོར་བ་དག་བར་མེད་དུ་མངལ་དུ་འོངས་པ་མདོ་ཁམས་
སྟོད་སྤང་བར་གསུམ་ཀྱི་དད་ལུན་ཀྱན་ཀྱི་མཚོད་གནས་སུ་གྱུར་པ་འདི་
ཉིད་ནི་སངས་རྒྱུ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་སུ་རབ་གནས་ཐེབས་པ་ཕྱོན་
ར་ས་འཕྱུལ་སྤང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ལྷ་ཁང་ཞིག་གི་རྟེན་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཐུབ་
པ་གཡུ་མདོངས་མ་ཞེས་ལྷ་སའི་རྟེན་དེབ་དུ་འཁོད་པ་དེ་ཡིན་ཟེར་སྟེ་
ཡོད་ཅིང་ཕྱིས་རྒྱལ་བོ་སྤང་དར་གྱིས་བསྟན་པ་བསྐྱབས་པའི་དུས་དེར་མི་
ཞིག་གིས་སྤྱི་འདི་ངེད་ཀྱིས་མཐའ་འཁོབ་ཀྱི་ལུང་པ་དགུ་བརྒྱད་དེ་རྒྱང་
ཐུད་དུ་བཏང་། དེ་མཐར་ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་མི་གྲག་པའི་ལུང་པ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱལ་
འོང་ཞེས་སྤྱིས་པ་སྤང་དར་གྱི་སེམས་ལ་བབས་པ་བཞིན་གོང་པོ་བརྒྱད་
དེ་མཐར་དཔའ་ཤོད་ལུང་པའི་མདར་སྟོན་མདའ་འགག་ཟེར་བ་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱི་མེད་པའི་ལུང་སྟོང་དེར་དོག་ཙམ་བཞུགས་སུ་བཅུག་ཏེ་རྒྱན་ཀྱི་ཉེས་པ་

མི་འབྱུང་བར་བྱས་མཐར་ད་ལྟའི་དགོན་ས་རང་དུ་ཡར་གདན་བྲངས་ཏེ་
 འོངས་དུས་ས་སྤྲུག་གྲོང་ཕྱེ་དང་ཐག་ཉེར་སླེབས་སྐབས་ནམ་དུས་བྱ་གྲག་
 པའི་དུས་མིན་ཡང་ཁྱུ་བྱག་གི་སྐད་རྒྱུན་རིང་འབྲིན་པས་ས་དེར་བྱ་གྲགས་
 མ་ཞེས་མིང་ཆགས། དེ་ནས་རིམ་གྱིས་གཙུག་ལག་ཁང་འདིའི་རྟེན་གཙོར་
 བཞུགས་སུ་གསོལ་ཞིང་སྐུ་རྒྱུ་ལི་གསེར་ལས་གྲུབ་པའི་ཐོག་ཕྱགས་ཀར་
 རྫོད་བྱེད་རྫོད་ཅམ་ཡོད་པ་དེ་བྱིས་རབ་བྱུང་བཙུ་པའི་མེ་སྒྲུལ་ལོར་རྒྱ་
 ཡི་དགྲ་དམག་མིང་ཏ་དས་གཏོར་བཙུ་སྐབས་སྐུ་ལ་སྟ་གི་བརྒྱབ་པའི་
 སྐྱོན་ཆེར་ཤོར་ཡང་ལོ་ཤས་མཆམས་ཤུལ་མེད་དུ་གྱུར་པའི་སྐུ་བྱིན་ཆེན་
 ཉེ་སྲས་བརྒྱུད་གིས་བསྐྱར་བ་དང་། ཆོས་རྒྱལ་གི་གིའི་ཕྱགས་དམ་གི་རྟེན་
 བྱམས་པ་ཆོས་འཁོར་མ་སྟོན་དགོན་གནས་སྟོ་སྐབས་རྟེན་འགངས་ཅན་
 རྣམས་གདན་ཞུས་སྐབས་འཕུར་འོངས་པ་ཡིན་པར་སྤྱིང་བའི་སྟོན་པ་
 འཕུར་བྱོན་མ་རྒྱ་སྟོན་འདམ་ལས་བྱས་པ་མཐོ་གང་ཅམ་ཡོད་པ། གཞན་
 ལི་མ་དང་གསེར་བྲངས་ཅན་དན་དཀར་དམར་བཅས་གི་སྐུ་སྟོས་གིས་མི་
 ལང་བ་ཡོད་འདུག་ཀྱང་སྐུ་དང་རྟེན་དེབ་མ་བཞུགས་སྐབས་ཅི་བཞིན་མ་
 ཤེས། གསུང་རྟེན་དུ་གསེར་བྲིས་དང་དུལ་བྲིས་གཡུ་བྲིས་སྐུ་བྲིས་སོགས་
 གི་གསུང་རབ་བཀའ་བསྟན་བཙུ་སྐབས་བསྟོ་མས་ཤོད་སྟོང་ལྷག་དང་། ཐོག་མའི་
 ལྟ་ཁང་རྟེང་དུ་སྟོན་འདམ་ལས་གྲུབ་པའི་ལམ་རིམ་སྤྱི་བརྒྱད་ཆ་ཆང་བྱོན་
 ལེགས་ཁྱུ་གང་ངོ་མཆར་ཅན་སོགས་ཆེས་མང་། ཕྱགས་རྟེན་དུ་ཁ་རགས་
 སྟོ་མ་ཆེན་གི་སྐུ་བ་མཁར་རྟེང་རབ་འབྱམས་པ་རྒྱལ་བྲིམས་དོན་འབྱུང་གི་
 སྐུ་དམར་གདུང་བཞུགས་པའི་མཆོད་སྟོང་གཙོས་སྐུ་གདུང་ཆ་བརྒྱད་དང་

བཀའ་གདམས་མཆོད་རྟེན་གྲངས་མང་། གྲུང་ངོས་སུ་ལྷེབས་རིས་སྟོན་པ་
གཙོ་ལའོར་དང་སངས་རྒྱལ་བྱང་སེམས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བརྟན་ཚས་རྒྱལ་བྱི་
ནང་གསང་གསུམ་གྱི་སྐུ་བརྟན་བཅས་མཐའ་ཡས་པ་ཡོད། ཕྱིས་སུ་འདྲ་
ཁང་རྙིང་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་ཀ་རིང་གཉིས་དང་ཀ་ཐུང་སོ་བཞི་ཡོད། དེ་
ནི་རག་ར་སྐུ་ཕྱེང་གསུམ་པ་སྤྱི་ཆེན་ནས་བཞེངས། དེ་སྐབས་དགོན་གྱི་
སྤྱང་མ་དཔལ་མགོན་བྲམ་གཞུགས་ཡིན་པར་གྲགས། བམ་ཞིག་ཏུ་འདྲ་
ཁང་ཀ་རིང་ཐད་ཀར་ཐོག་འཕར་བཅེགས་ཡོད་པ་དེ་ལོག་གྲབས་བྱེད་
སྐབས་སྤྱ་མ་རག་ར་མཆོག་ནས་ཆོགས་ལམ་སང་གོལ་དགོས་ཞེས་གསུང་
བརྗེ་འབྱོར། དེ་ནས་ཆོགས་གོལ་ནས་གནས་བརྟན་བཀྲས་སོང་ནམས་སྒོ་
འབྱོར་འོག་ཏུ་ཐེབས་མ་ཆར་གོང་དཔལ་མགོན་བྲམ་གཞུགས་ནས་ཕྱག་
གཡས་གཡོན་གཉིས་ནས་ཀ་རིང་གཉིས་བཟུང་བ་དགེ་འདུན་ནམས་ཀྱི་
མཐོང་ཆོས་སུ་གྱུར། དེ་ནས་མི་རིང་བར་ཐོག་འཕར་དེ་ཞིག་པར་གྲགས།
དེ་རྗེས་ཅམ་ནས་བྲམ་གཞུགས་སྤར་ལྟར་བསྟེན་ཐོག་སྟོ་མོ་དམ་ཅན་རྒྱལ་
པོ་མེ་ལོང་གདོང་ཅན་གསུམ་གཙོ་བོར་བྱས། དམ་ཅན་ནི་རྟ་ཆོག་བསྟན་
པའི་མགོན་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཆེད་དུ་གཙོ་བོར་བསྟེན་ཏེ་ཁོང་གིས་བསྐྱང་
གསོ་ཡང་བཅུམས་ཡོད། རྒྱལ་པོ་ནི་སྤར་སྟག་ཤོད་ཅེས་པའི་ཁམས་ལུང་
པ་དེ་ཡི་གཞི་བདག་ཅིག་ཡིན། སྐབས་གཤིག་ཏུ་དཔལ་ཤོད་དགོན་གྱི་སྤྱ་
བ་ཞིག་ལུང་པ་དེ་ཏུ་འབྱོར། སྟག་ཤོད་བྱ་མོ་པད་མ་མཆོ་ཞེས་མཁའ་འགོ་
མ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་གསང་ཆབ་ཀྱིས་བྲིས་པའི་བརྒྱད་སྟོང་པའི་སྟེགས་
བམ་གསེར་བྲིས་མ་ཞིག་སྤྱ་པ་དེས་ཁྱུར་ནས་དཔལ་ཤོད་དགོན་ཏུ་ཐེབས།

རྒྱལ་པོ་ཡང་བརྒྱུད་སྟོང་པའི་སྒྲེགས་བཅ་ལ་ཆགས་ནས་གྲུ་བ་དེའི་རྩེས་
 སུ་འབྲངས་ནས་དཔལ་ཤོད་ལ་འབྱོར་སྐབས་དེ་དུས་དགོན་གྱི་སྲུང་མ་
 བཅ་གཟུགས་ཡིན་ཀྱང་རག་ར་ཁྲི་ཆེན་དགོན་དུ་བཞུགས་ཡོད་སྐབས་
 ཁེལ་ནས་ཁོང་གིས་བཀའ་བསྒྲོས་དམ་བཅུ་མཛད་ནས། དགོན་གྱི་སྲུང་
 མར་བསྒྲོས་ནས་བསྐྱང་གསོ་ཡང་བཅུམས་ཡོད། ལོ་རྒྱུས་དེ་ནི་དཔལ་ཤོད་
 དགོན་གྱི་དགེ་འདུན་བགྲས་སོང་ནམས་ཀྱི་ཞལ་རྒྱན་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་
 བོ།

འདི་ནས་དཔལ་ཤོད་གྲུ་དགོན་གཉིས་ཀྱི་སྐྱོར་རང་གིས་གང་
 དེས་དང་། ཆན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་དཔལ་ལྡན་མདུན་ནས་གང་ཤེས་
 འདིར་ཚུང་ཟད་བཀོད་པ་ནི། རང་ཉིད་བྱིས་པ་ལོ་གཞོན་སྐབས་དཔལ་
 ཤོད་དུ་ལོ་གཉིས་ལ་ཉེ་བར་བསྐྱད་ཀྱང་ལོ་ན་ཕྲ་བས། དཔལ་ཤོད་ལྟ་སྤེམ་
 སྤེའི་སྐྱོར་དང་། མངའ་ཁོངས་ཀྱི་ཡུལ་སྐྱོར་ཞིབ་ཆ་མི་ཤེས་ཀྱང་། དཔལ་
 ཤོད་བསམ་གྲུབ་བདེ་ཆེན་གླིང་གི་སྐྱོར་གོང་དུ་སྤྲོ་རབས་སྤན་བྱ་གསལ་བ་
 ལྟར་དང་། གྲུ་དགོན་གཉིས་ཀྱི་འདོན་ཆོས་སྦྱོང་ཆོ་ག་བྱག་ལེན་དགོན་
 པའི་སྒྲུབ་མཆོད་སོགས་ཀྱི་སྐྱོར་སྤན་བྱ་གསལ་བར་བཀོད་ན་ནི། རང་ཉིད་
 ལོ་ངོ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལ་པ་བཀྲས་མཐོང་ས་དབང་དམ་པ་ལ་གོང་ས་བརྒྱ་
 གསུམ་པ་ཆེན་པོས་མདོ་སྦྱང་གྱི་ཁྱབ་ཏུ་བསྐྱོ་བཞག་མཛད་དེ། ཕྱི་ལོ་༡༩༩༠
 ལོར་རང་ཉིད་དང་། ཆན་དག་དབང་དཔལ་ལྡན། མདུན་གཡོག་གཉིས་
 བཅས་དཔལ་ཤོད་དུ་ཆེད་གཏོང་གནང་སྟེ། རྒྱ་རྒྱུ་བཟུང་དུ་འབྱོར་འཕུལ་
 བས། ཞལ་ལྷ་ནས་ཆན་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱན་པ་ཆོས་གྲགས་ཡོངས་འཛིན་དུ་

བསྟེན་ཏེ། ལ་དོག་དཀར་དམར། ཐལ་མེད་སོགས་སྟོབ་སྟོང་དང་། རྒྱན་
འབྲུག་སྟོ་འཛིན་འགོ་བཙུགས། དེ་དུས་དགོན་པར་མཆན་ཉིད་བཤད་ཟླ་
རྒྱུགས་ནས་རིང་ཐོར་སོང་མི་འདུག་ཅིང་། བར་ཕྱིན་ཡན་གྱི་འཛིན་ཟླ་མི་
འདུག་ དེ་རྗེས་མི་རིང་བར་ཀུན་སྒྲིང་རྩ་སྒྲུག་བསྟན་པ་དབང་ལྷུག་ནས།
འབྲས་སྤྲངས་སྟོ་མང་བསམ་སྟོ་ནས་ཁལ་ཁ་དགེ་བཤེས་ཆོས་གྲགས་
མཆན་ཉིད་དགེ་ཆུན་དུ་གདན་ཁྱེད་བྱས་སོང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཞལ་སྤྱ་
ནས་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་དགོན་པའི་མཁན་པོ་ཡིན་ཞིང་། དེ་རྗེས་སུ་
ཡིན་མ་ངེས། དཔལ་ཤོད་དགོན་པར་མཆན་ཉིད་བཤད་ཟླའི་ཐོག་དུ། བདེ་
གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྤྱབ་མཆོད། ལྷ་མགོན་ཆོས་གསུམ་གྱི་བསྐྱང་
གསོ། སྤྱན་སྒྲའི་མདོ་ཆོག་རྒྱུ་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཐོག་དུ། དཔལ་དགོན་དུ་
ནི་འདུས་མང་ནས་དབུ་མ་རྩ་བཤེས་རབ་སྟོ་འཛིན་བྱེད་དགོས་པའི་སྟེན་
བབ་ཁྱེད་འཕགས་ཐོག་ དབྱར་གནས་གྱི་རིང་ལ་འཆར་ཅན་དགོང་རྩོ་
དགེ་འདུན་རྒྱལ་གསུང་མཐོན་པོས་རྩ་བཤེས་ཞལ་འདོན་མཛད་བཞིན་དུ།
ཞབས་སྐྱོར་མཛད་ཅིང་དགག་དབྱེ་མ་མཛད་གོང་ཅམ་ལ་དགོན་པའི་ཤར་
ཕྱོགས་སུ་ཤེར་སྟོང་བདུད་བསྐྱོག་དང་ཆོས་མཐུན་རྫོགས་སོ་འདེབས་པ་
ཞེས། སྟོབ་དཔོན་སྤྱ་སྤྱབ་ཀྱིས་ཞེས་པ་ནས་རྩ་བཤེས་རབ་རྫོགས་སོ་ཞེས་
གསུང་མཐོན་པོས་རྫོགས་སོའི་སྤྱ་སྟོག་ཅིང་། དགོན་པ་འདིར་གར་འཆམ་
མཛད་སྟེན་མི་འདུག་ཀྱང་། སྤྱ་རྩོ་ཅིག་ལ་ལྷ་སྤྲང་ཆང་མའི་འབག་དང་།
འཆམ་གོས་ཀྱིན་ཏེ་སེར་སྤྲིང་དུ་ཐེབས་སྟེན་འདུག་པ་ནི། དུམས་པ་གདན་
འབྲེན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡིན་མིན་གསལ་བོ་མི་དྲན། དགོན་པའི་དགོར་སྤྲང་

རྒྱལ་པོ་མེ་ལོང་གདོང་ཅན་ཟེར་བ་དེ་ནི་དགོན་པའི་གྲུ་བ་ལ་གཅེས་
 འཛིན་ཆེ་ཞིང་། སློབ་གཉེར་བ་མང་པོ་གྲུ་ས་ནས་ཡ་ལུལ་དུ་འོང་དགོས་
 པའི་རྒྱུད་བསྐྱལ་བྱེད་པ་ཞིག་དང་སྤར་བཅུན་རྒྱུད་འགས་ཆོགས་སུ་ཆེད་
 མོ་ཆེད་ཐལ་ཆེས་ན། ཆོགས་གྲོལ་དུས་ལང་མི་སྤྱབ་པར་གྲུ་པ་བགྲེས་པ་
 ནས་འཕྲིན་བཅོལ་བྱས་ཏེ་རྩོམ་ཆེན་ཞུས་ན་གྲོལ་འགྲོ་བ་ཡོད་ཟེར། རང་ཉིད་
 འབྲས་སྤྲངས་སུ་དགེ་བཤེས་གཏོང་སྟོའི་སྐབས། ཞོགས་པ་ཁ་ཏོན་གྱི་
 སྐབས་གཉིད་ཕྱན་བྱ་ཁྲག་སྟེ་སད་ནས་ཟ་ཟེར་སྐབས། དཔའ་ཤོད་གྱི་མེ་
 ལོང་གདོང་ཅན་གྱི་འབག་སྟེ་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་བ་ཞིག་གྲུ་ཆས་
 མེད་པར་སྟོགས་ཆས་སྟེ་ཕྱ་དམར་པོའི་གོས་གྲོན་པ་མཐུན་གྱི་ཀ་བ་ལ་
 བསྟེས་ནས་གཉིད་ཁྲག་པ་ཞིག་མཐོང་ནས་ང་རང་གཉིད་སངས་དེ་བས་
 དཔའ་ཤོད་གྲུ་ཆང་འགྲོ་ཕན་དར་རྒྱས་གླིང་ནི་ཀུན་གླིང་རྟ་ཆག་རིམ་བྱོན་
 གྱི་གསུང་ཞབས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅིང་ཆོ་ག་ཕྱག་ལེན་གྱི་ཏུ་བཟང་། བདེ་
 གསང་འཛིགས་གསུམ་གྱི་སྒྱུབ་མཆོད་དབྱིད་ཐོག་གནས་བཟན་ཕྱག་
 མཆོད་རྒྱས་པ་རྒྱལ་དབང་ལྷ་བའི་གསུང་ལྟར་དང་། རྒྱ་བ་ལྷ་པའི་ནང་། རྟ་
 ཆག་སྒྱུ་ལྷེང་བཅུ་གཅིག་པ་སྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་སྟོན་མེས། དཔལ་
 འབར་གྲུབ་ཆེན་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ཨོ་རྒྱན་དག་སྟགས་གླིང་བ་ལ་ཞུས་པ་
 ལྟར། རིག་འཛིན་གྱི་སྒྱུབ་མཆོད་གསར་འཛུགས་བསྐྱུངས་ཏེ། དེའི་དབང་
 དང་ཆོ་ག་གར་འཆམ་སོགས་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་ལ་
 བཀའ་འཁྲིད་མཛད་དེ། ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་གྲུ་ཆང་གི་འཆམ་དཔོན་ལོ་བཅོལ་
 མཛད་རིང་ལ་སྒྱུབ་མཆོད་འདིའི་སློབ་དཔོན་དང་གར་དཔོན་མཛད། དེ་

དུས་རང་ལོ་སྤུ་བས་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེ་མེད་ན་སྡོད་མི་ཚུགས་པས། སྤྱབ་
མཆོད་ཀྱི་རིང་ངེད་རང་དང་བཅུན་ཚུང་གཉིས་བཅས་རྟོ་ཆག་རིན་པོ་
ཆེའི་མཛད་སྒོ་གནང་ཡུལ་ཆོས་ཆེན་ཞིག་ཡོད་པ་དེར་ཅེད་མོ་ཅེ་ནས་
སྡོད་ཅིང་། འདྲུ་ཁང་དུ་ཀྱན་རིན་པོ་ཆེས་དབུས་ཆོགས་ཡོངས་ཉིན་གང་
པོའི་རིང་ཞལ་འདོན་དང་སྐབས་སྐབས་སུ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་མཐར་འཆམ་
འབྲེལ་དགོས་པའང་འདུག སྤྱབ་པོའི་རིང་ལ་ཉིན་ལྟར། རྩོམ་གྲོ་ཡོད་དང་
གིང་འཆམ་སོགས་ལའང་ལྟ་མོས་ཡོངས་ཏེ་དེའི་རིང་སྤྱིད་སྤྱང་གིས་
དུས་འདས། བོད་ཁྱ་ལྟ་པོའི་ཆོས་དབྱུང་མ་བཅུ་ལ་ཆོགས་ཡོངས་ནས་གྲ་
ཚང་གི་འདྲུ་ཁང་དབུས་མའི་རྩོམ་གཙལ་དུ་མཆོད་གར་མཛད་ཅིང་། མཐའ་
དབུས་སྤྱབ་མཆོད་མཛལ་མི་སྤྱེ་བོ་མང་པོ་འདུས་ཏེ། སྐབས་འདིར་འབག་
ཀྱོན་པ་སོགས་མེད་པར་དབང་ཆས་དང་། ཇ་རུ་བྱིལ་བུ་བསྐྱམས་ནས་ཞལ་
འདོན་སྒྲགས་མ་ཉིན་གང་རིང་གར་འཆམ་ཡུན་རིང་མཛད་སྒོ་ལ་འདུག
སྤྱབ་མཆོད་ཀྱི་རིང་ལ་སྤྱོད་དཔོན་རིན་པོ་ཆེའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
ཡང་བཅུགས་ཏེ་གསུང་གི་རྟེན་དེ་ནི་སྤོབ་དཔོན་བེ་རོ་ཅ་ནའི་ཐུག་བྱས་
ཡིན་ཟེར་བ་ཤིང་རྒྱ་ལའི་ལོ་མར་བྱིས་པའི་རྒྱ་དཔེ་རྟེང་མ་བྱིན་ཅན་ཞིག་
འདུག ཁྱ་བ་ལྟ་བུའི་ཆོས་བཅུ་བཞི་དང་བཙུ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་ལྟ་
མཛད་སྒོ་ལ་ལྟར། དཔལ་ཤོད་ཐུག་མཛོད་དང་སྤྱབ་ཐང་ཞབས་གས་དགོན་
པོའི་ལས་སྤྱེ་ཆེ་གས། རེད་རང་བཅས་དཔལ་རྒྱལ་གྱི་རི་མགོར་བསང་
གསོལ་ལ་འགྲོ་དགོས་འདུག་པས། རེད་རང་སྤྱང་བ་ཡངས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་
ལས་སྤྱེ་སོགས་དང་མཉམ་དུ་མ་བསྐྱད་པར། རི་བལྟས་ལ་སོང་བས་དཔལ་

རྒྱལ་གྱི་ལྷོ་ཕྱོགས་གྱི་ལྷོ་ངས་ནི་ཤིན་ཏུ་མངོས་ཤིང་། མཆོ་སྤན་ཆུང་བ་མང་
 བོ་དང་དེའི་ནང་མཆོ་གཅིག་ནི་རི་གཏོར་མ་འདྲ་བ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་
 ཡོན་ཆབ་ལྟར་ཤིན་ཏུ་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་འདུག དེ་ལོ་མཆོ་ནག་ཟེར་བ་
 ལྷ་མོའི་སྤྲ་མཆོ་ཏུ་ཅང་བཀའ་གཉན་པོ་ཞིག་ལ་མཆོ་མཇལ་ཡང་སྟོན་ཟེར་
 བ་དེར་འགོ་རྒྱུ་ཡིན་ཡང་། དེ་དུས་སྒྲོམ་འདའ་བུ་སྟོབས་རྒྱལ་གྱིས་གཞུང་
 ལ་ངོ་རྒྱལ་ཞུས་ཟེར་བའི་འཁྲུག་གིས་འགོ་མ་ཐུབ་ཀྱང་། རུབ་ཕྱོགས་སུ་རི་
 མཆོ་ཁ་ཟེར་བར་མཆོ་གཅིག་དང་རྟེན་འགྲུབ་འདྲ་ཁང་ཆེན་གཅིག་ལས་
 གཞན་ནི་འབྲོག་དུས་ཡིན་ཅིང་དེར་གྲུང་སེང་ལྟ་བུ་བྱས། ཞོགས་པ་འབྲོག་
 བྱུག་འགའ་དང་མཉམ་དུ་རི་མགོར་ཆེད་མོ་ཆེ་བར་འགོ་དུས། རི་མགོར་
 ལྷུང་པལ་སྟོན་པོ་ཟེར་བའི་མེ་ཏོག་མང་ཞིང་གོམ་པ་ལྷ་དུག་རེའི་ས་ལ། ཤ་
 མོ་གསེར་ཤ་བྱིས་པའི་ལག་མཐིལ་ཅམ་རུབ་བེར་འདུག་པས། འབྲོག་བྱུག་
 གཅིག་གིས་མེ་ལྷགས་གྱིས་ལྷེ་བའི་མེ་སྤྲར། དེའི་སྤྲེང་དུ་ཤ་མོ་བཞག གང་
 འཆམས་ནས་སེར་ཤ་དེ་བཅོར་ཏེ་རྒྱ་བྱིར་བཏོན། དེའི་སྤྲེང་དུ་མར་མྱ་རྩམ་
 པ་སྤྱགས་ནས་ཏུ་ཅང་ཞིམ་པོ་ཞིག་འདུག གསེར་ཤ་འམ་ཤ་མོ་དེ་རིགས་ནི།
 རི་ཤིན་དང་ཡུ་རོབ་ལ་རིན་གོང་ཤིན་ཏུ་ཆེ། དེ་ནས་སྤྱ་ལྷ་ཟེར་བའི་གནས་
 རི་ཞིག་མཇལ་བར་སྤྱིད་བྱུང་བས། རིའི་འདབས་སུ་འབྱོར་བ་དང་། གངས་
 བཞུར་བའི་རྒྱ་སྤྱ་བབས་ཡོང་འདུག་པས། ཆང་མས་རྟོན་འབྲེལ་བཟང་
 ཟེར། མཆམས་རེ་རྒྱག་བརྩན་ལྷ་བསང་གཏོང་དགོས་པའི་ཁྲལ་ཕྱོག་ནས་
 ཉེན་གང་ཀླན་ནམ་གཉིས་ལྷན་རྒྱས་འདོན་པ་བཏོན་དགོས་པས་ངལ་ཅམ་
 བྱུང་། དེ་རྗེས་སོག་རུག་མའམ་སོ་རུག་མའི་འབྲོག་པས་མི་རྒྱག་ལྷ་བྱའི་

ཆུལ་འགུན་ནས་གཟིགས་མོ་འབུལ། རཀ་རའི་མངའ་ཁོངས་འབྲོག་པ་མོ་
མོ་སྤྲེལ་མཇུག་བར་འོངས་དུས། དང་པོ་ཕྱག་འཆའ། དེ་ནས་མདུན་དེར་
གཞོགས་པའས་ནས་ཉལ་ཏེ་གཏམ་སྒྲིང་། ཆུན་དག་དཔལ་ཐུགས་རྒྱ་ཡངས་
ཤིང་རྒྱས་ཆེ་བས་ཁོང་ཆོ་མཉམ་དུ་བཀའ་མོལ་གྱིས་དུས་འདུག་འབྲོག་མོ་
ཆོས་རང་གི་བྱིས་པ་ལ་དེ་ཉིད་དུ་བྱ་མ་བསྐྱུན་ནས་འོ་མ་སྟེར། མཁས་ཆུལ་
མངོས་ཆོས་གང་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གྱི་གཤིས་ལུགས་བཟང་བ་
ཞིག་མཆིས། སྟོན་མཆམས་ནས་དཔལ་ཤོད་དུ་ཤིང་ཐོག་རིགས་མང་དུ་ཐོན།
དཔལ་ཤོད་དགོན་པའི་ཤར་སྟེའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱ་ཆོད་གཅིག་གཉིས་སོང་ན།
རོང་ཡུལ་ལྷ་བྱར་སྤེལ་ཅིང་། ཡུལ་དེ་སྟེ་ཟིན་ཅམ་ན་མེ་ཏོག་ར་བ་ཟེར་
བའི་རི་ཁྲོད་ཀྱན་སྤྲིང་རིན་པོ་ཆེའི་སྟོ་ཁང་ལྷ་བྱ་ཏ་ཅང་སྦྱིད་པ་ཞིག་
འདུག དེ་ནས་རྩེ་ཟངས་སོང་ན་སྦྱིད་དམ་དབྱིད་ཟེར་བའི་ཡུལ་དེར་
སྤེལས། རྒྱལ་མོ་རྩ་ཁབ་པ་ཡུལ་ས་རོང་ཡིན། དེར་ཤིང་འབྲས་རིགས་ཤིན་
ཏུ་མང་། ལྷག་པར་རྒྱན་འབྲུམ་དམར་མོ་ཏ་ཅང་སྦྱས་ལེགས་ཤིག་ཐོན། སོ་
ནམ་པ་ཆོ་ནས་ལྷ་དགོན་གཉིས་ཀྱི་འདུས་མང་ལ་རྒྱན་འབྲུམ་སེལ་ར་རེ་
འབུལ་སྟོལ་འདུག རྒྱན་འབྲུམ་དེའི་ཕྱི་ཤུན་ལ་ཐལ་བ་བསྒོས་པ་ལྷ་བྱ་མཐེ་
བོང་ལས་རྒྱུང་ཅམ་ཤིན་ཏུ་མངར་བ་ཞིག་འདུག་ཅིང་། ཐོག་མར་ཡུ་རོབ་
ཏུ་མ་སྤེལས་བར་དེ་འདྲ་གར་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། ཁོང་ཡང་ཆེ་ཅམ་འདུག
དེ་ནས་འོ་མེ་ཟེར་བཤིང་ཏོག་དམར་པོ་ཤིན་ཏུ་ཞིམ་པ་ཞིག་དང་སེའུ་ཟེར་
བ་ཞིག་ཀྱང་འདུག དབྱིད་དུས་དེ་འདྲ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་གོ་ཞིབ་ལྟར་
བརྒྱུས་ནས་དགུན་ཁར་ཡང་བཟའ་ཟེར། དེ་འདྲའི་སྐབས་ཤིག་ལ་བར་

སྐབས་གཅིག་དགོན་པའི་ཆོགས་སུ་ཆང་ལན་གཅིག་ངང་བའི་སྒོལ་ཡོད་
 ཟེར། ཞལ་སྤྱོད་ནས་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་ཐེབས་པ་ནས་སྒོལ་དེ་རྒྱན་བཅད་
 པར་མཛད་དེ། དེའི་ལོ་རྒྱུས་ཙམ་དུ་བསྐྱང་གསོ་ཆེན་མོ་དེའི་སྐབས། བདུན་
 ཡ་ཁྱུང་རྒྱལ་པོས་དཔལ་ཤོད་ལྟོ་སྤྲུགས་ཀྱི་རི་མགོ་ནས་དགོན་པ་ལ་བལྟས་
 བས། དགེ་འདུན་གྱི་ཁྲིམས་ཇི་འདྲ་འདུག་ལྟ་དུས་དགོན་པར་ཆང་ངངས་
 པ་མཐོང་ནས་ཁོང་འདོད་པ་ཆོམས་ནས། གནོད་པ་མི་བྱེད་ཟེར། དེ་བཞིན་
 འབྲས་སྤྲངས་ཞོགས་སྟོན་ལ་ལྟ་ས་བས་འབྲས་སྤྲངས་ཞོ་སྟོན་ཟེར། དགོས་
 པ་ནི། དབྱར་གནས་སྐབས་བདུན་ཅིག་གིས་འབྲས་སྤྲངས་རུབ་རི་ནས་ལྟ་
 དུས། དེའི་ཞོགས་པ་ཆོགས་ཆེན་མང་ཇ་ལ་གྲུ་པ་རེར་ཞོ་ངངས། དེའི་སྟེང་
 དུ་ཁག་ཏོག་ཙམ་སྤྲུགས་པ་དེ་མཐོང་ནས་བདུན་དེས། ད་འགྲིགས་ཟེར་
 བས་གནོད་མི་བསྐྱལ་ཟེར་བས། ཞོ་སྟོན་ཟེར་བ་ཡིན་ཞེས་ཡོངས་གྲགས་
 སུ་བརྒྱུད་ཀྱང་། དེའི་ཞོགས་པ་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་ཞོ་ལྟ་ཞོག་མང་ཇ་
 འཕར་མ་ཞིག་ཀྱང་མེད། དེ་ཉིན་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་དང་། ཡིན་རྒྱ་ནི། དེའི་
 ཞོགས་པ་ཆོགས་ཆེན་ཞལ་ངོ་གསར་པའི་ཁྲི་འདོན་གྱི་ཉིན་མོ་ཡིན་ཞིང་།
 དེའི་རྗེས་སུ་གཙང་པ་ཁང་ཆོན། བསམ་སྒོ་ཁང་ཆོན་སོགས་ལ་རྒྱ་མཁར་
 བ་དང་སྦྱར་མོ་ལུང་བས་ཉིན་གང་ལྟ་མོ་འཁྲབ་སྟེ། ཞལ་ངོའི་སྤྱོད་མགོན་
 དང་། གྲུ་པའི་སྦྱིན་བདག་ལ་གསོལ་སྟོན་ཞུ་བའི་ཉིན་ཡིན། ཁོང་གསལ་ཁ་
 རྒྱན་གཉིས་པོ་ནི་བདུན་དང་བསྟན་པ་ལ་ཁ་གཡར་བ་པལ་པའི་ཁ་རྒྱན་
 ཙམ་ཡིན། དཔལ་ཤོད་གྲུ་ཆང་འགོ་པན་དར་རྒྱས་སྤིང་དུ་ནི་བོད་ལྗོངས་ཐ་
 གཅིག་པའི་ཉི་ཤུ་དགུ་ལ་དགུ་གཏོར་གིན་ཏུ་རྒྱས་པ་ཏུ་ཤང་། ཏུ་སྤྲུག་ཨ་ཙ་

ར་གཤིན་རྗེ་པོ་བརྒྱད་མོ་བརྒྱད། ལུ་ནག་གཙོ་འཁོར། ཆོས་རྒྱལ་ཡབ་ཡུམ་
 བཅས་ཀྱི་འཆམ་ཡོད། ལྷག་པར་ལུ་ནག་གི་འཆམ་ཆས་ནག་པོ་གོས་ཆེན་
 ཏ་ཅང་སྤྱུས་ལེགས་གསེར་སྦྱང་གིས་བཏགས་པའི་དོ་རྩེའི་ཕྱང་བ། རྟོད་རྟོ་
 དང་མོད་ཀའི་མཐར་ཡོད་པ། ཀུན་སྤྱིང་སྦྱོ་ཐོག་ཅིག་གི་དུས་རྒྱ་ནག་ལ་
 ཆེད་དུ་བཀའ་མངགས་གནང་བ་ཡིན་ཟེར། སྤྱ་གཞོན་འགའ་ཤས་ཀྱིས་
 རྩམ་པ་འབོ་གསུམ་ལས་འཆམ་གོས་བཞི་དེ་ཆེ་ཞེས་ཁྱུར་ཤོད། ཞལ་འདོན་
 ལྷགས་མཁར་ཡིན་པ་འདྲ། ར་རོལ་དུང་རྒྱ་སྤྱིང་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཟི་བཞིན་
 ཆེ། དེ་ནས་མོད་ཆུ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆོས་ཉི་ཤུ་དབུ་ཉིན་དབུ་གཏོར་ཆེན་
 མོ་ལ། འཆམ་ཤིན་ཏུ་རྒྱས། འཆམ་སྒྲ་གོང་གསལ་ལྟར་ལ། ཨ་ཙ་རའི་རྩེས་སུ་
 དུར་བདག་བཞི། བྱ་རོག་འུག་པ་ལུ་ནག་གཙོ་འཁོར་གྱི་གསེར་སྦྱེམས་
 འབུལ། དེའི་ཉིན་འཆམ་དཔོན་གྱིས་དཔལ་ལྷན་ལྟ་མོའི་འཆམ་གཙོ་པོ་
 བྱེད་དགོས་འདུག ལྟ་མོ་མ་ཐེབས་གོང་དུ་དུས་བཞིའི་ལྟ་མོ་དང་། བསྟན་
 མ་བཅུ་གཉིས། དེ་རྩམས་ཀྱི་རྩེས་སུ་གཞི་བདག་དཔལ་རྒྱལ་གི་སར་གྱི་
 ཆས་ཀྱིས་རྩེས་སུ་འབྲངས། ལྟ་མོ་དང་ལྟན་རྒྱས་གདོང་ཅན་གཉིས་ཐེབས་
 ཏེ། རྟོན་དུ་དུས་བཞིའི་ལྟ་མོ་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱོར་བའི་དབུས་སུ་དཔལ་ལྷན་
 ལྟ་མོ་དང་གདོང་ཅན་གཉིས་ཀྱི་གཡས་གཡོན་དུ་འཆམ་བྱེད་བཞིན་དུ།
 དཀྱིལ་དུ་འབྱོར་མཚམས་འདོན་འཆམ་སྤྱགས་མ་ཞིག་དབུ་ཚྭ་གས། དེ་
 བས་ལྟ་མོ་དང་གདོང་ཅན་གཉིས་རིམ་གྱིས་ལི་རྒྱའི་ཕྱོགས་སུ་ཐེབས་ཏེ། དེ་
 བས་ལི་རྒྱ་དང་ཉེ་བར་ལྟ་མོ་སྦྱར་རྒྱུ་ཏ་ཅང་འབྱིང་སྟབས་ཡིད་དུ་འོང་བ་
 ཞིག་མཛད་བཞིན་དུ་ཐེབས་ཏེ། ཞབས་དུས་བཅུ་གས་ནས་བསྐྱལ་ཆེན་

མཛད། དག་པོའི་ནམ་ཤེས་ལ་འཕོ་བ་མཛད་ཅིང་། ལྷ་མོའི་ཞལ་ནས་མེ་གི་
 སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞིག་བསྒྲགས་ཏེ། ཕྱག་གཡོན་ནམ་མཁར་འཕྱར་ཏེ་སྤྲིང་ཁྲག་
 མཆོད་ཡོན་དུ་འབྱུལ་བའི་སྣངས་ཀ་མཛད། དེ་འདྲ་ཉམས་དང་གཟི་བཟིང་
 ཅན་གྱི་འཆམ་དཔའ་ཤོད་ཅམ་ལས་གཞན་དུ་མ་མཛལ་ཞེས་བསྒྲགས་
 གུང་རྩལ་དུ་འགྲོ་བ་མེད། དེ་མོའི་དགུ་གཏོར་གྱི་འཆམ་དཔོན་ཡང་ཀན་
 ངག་དབང་དཔལ་ལྷན་ནས་མཛད། མཇུག་དུ་ཤུ་བའི་འཆམ་འཁྲུག་པོ་ཞིག་
 བྱེད། དེ་ནི་ལྷེ་དགེ་ནས་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འོངས་པ་ར་མགོ་མེ་འབར་
 ཡིན་ཟེར། གཏོར་རྒྱག་སྐབས་དཔའ་ཤོད་གྲོང་ཆོ་དང་། འབྲོག་པའི་དུད་
 དཔོན་རྣམས་གཟབ་སྦྱོས་འཕྱོར་པོ་གྲོན་ཏེ་འཕྱར་དར་རྣམས་འབྱེད།
 གཟིམ་རྒྱུང་བ་ལྷ་བྱ་དམག་མི་མེ་འདའ་འབྱེད་བས་རྗེས་མེ་འཕེན་པ་
 སོགས། ཆེ་པོ་རྒྱ་ལའི་དགུ་གཏོར་དང་མཆུངས་པའི་གཟི་བཟིང་ཆེ། དེ་ནས་
 ལོ་གསར་གྱི་མཛད་སྒོ་ལ་ཀུན་སྤྲིང་སྒྲ་བྲང་གཟིམ་རྒྱུང་ཆོམས་ཆེན་དུ།
 དབུས་སུ་ཀུན་སྤྲིང་གི་བཞུགས་ཁྲི་གཡས་ནས་རིམ་པར་རྣམ་དང་།
 དཔའ་ཤོད་ཕྱག་མཛོད། དགོན་པའི་མཁན་པོ། ཕྱག་མཛོད་དགེ་བསྐྱོས། དེ་
 ནས་ཀུན་སྤྲིང་སྒྲ་བྲང་གི་ཞབས་གས་རྣམས་འཁོད་དེ། གར་ཕྱག་པས་གར་
 དང་རྟ་མཁ། སོ་ན་གཏོང་བ་སོགས་གཞུང་གི་མཛད་སྒོ་དང་འདྲ། འདི་
 དག་རིགས་དཔའ་ཤོད་སྲ་དགོན་གཉིས་དང་སྒྲ་བྲང་བཅས་ཀྱི་མཛད་རིམ་
 དངོས་མཐོང་ལྟར་བྲིས།

༄༅། །ཞལ་སྤྱོད་ས་ཆན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་དང་། ཆན་
རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་དཔལ་ལྷན་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཉལ་
བསྟན་སྲུ་བཀོད་པ་བཞུགས་སོ། །

ན་མོ་གྲུ་བྱ། བསྟན་པ་རིན་ཆེན་ཐར་པའི་སྤྱིང་ཆེན་པོར། །ཞུགས་
ཆེ་དམ་ཆོས་སྟན་པའི་དབྱངས་དང་བཅས། །གཞལ་དཀའི་ཆོས་སྤྱོད་
གྲུ་ཆར་འཕེབས་མཛད་པ། །གྲགས་པའི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པའི་ཞབས་
ལ་འདུད། །མགོན་དེ་བཟང་བྱ་ཉི་ཤུ་བཀལ་གྱི་བར། །བྱིས་པའི་བརྟུལ་
ཞུགས་བཟུང་ཡང་འོད་སྤང་ལྟར། །བྱིས་ནས་བྱིས་མེད་པར་ནི་མཛོན་བྱང་
ནས། །བསྐབ་གསུམ་སྡེ་སྟོད་འཛིན་པའི་བདག་པོར་གྱུར། །མདོ་སྤགས་
མཛོད་འཛིན་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་དང་། །གསེར་གོང་རྩོམ་འཆང་སོགས་
གྲུབ་པ་ཡི། །ས་ལ་དབང་བསྐྱར་ཞབས་ལས་རིམ་གཉིས་ཀྱི། །གདམས་པའི་
གཏེར་དུ་གྱུར་པ་བྱིད་ཀྱིས་སྦྱངས། །

ཉེ་སྟོན་མཁན་ཁྱི་རིན་པོ་ཆེའི་ཉེ་གནས་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་
སངས་རྒྱས་ནས། །སྟོ་མང་མཁན་པོ་སྐལ་བཟང་ལེགས་ལྷན་དང་། མཁན་
པོ་དག་དབང་ཉི་མ། མཁན་བྱར་ཞལ་སྤྱོད་ས་ཆན་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་བཅས་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་རེ་དགོས་ཚུལ་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། །ཁོང་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་ལོ་
རྒྱུས་ལྷ་རྒྱ་མེད་མོད། །ཞལ་སྤྱོད་ས་ཆན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་
ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཞལ་ནས་དངོས་ཐོས་ཕྱན་བྱ་དང་། ཆན་དག་དབང་དཔལ་

ལྷན་ནས་རི་ཐོས་ལྷར་ལྷང་ཙམ་འགོད་པ་ནི། དེ་ལ་བདག་གི་དྲིན་ཅན་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་དཔལ་བཟང་པོ་ནི། དཔལ་
 ཤོད་ཚྭ་གས་སུ་འབྲུངས་ཀྱང་། ཡབ་ཡུམ་གྱི་མཆན་དང་། ས་ཡུལ་གང་
 ཡིན་དེ་དུས་རང་ཉིད་ལོ་ན་ཏུ་ཅང་སྤྲ་བས་བཀའ་འདི་ཞུ་རྒྱུ་མ་བྱུང་བར་
 ལུས་མོད་ཀྱང་། དྲན་པ་མ་ཉམས་ཙམ་ནས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་
 བྱུང་བ་ཡི་གེར་འབྲི་བའི་སྐལ་བ་རྟེན་དེ། བརྗོད་པར་བྱ་བ་ནི། ཆན་རིན་
 པོ་ཆེ་དག་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཞལ་ནས། ཆན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ཆོས་
 གྲགས་དགྲུང་ལོ་ཉི་ཤུ་ལྷག་གི་བར་ཁྱིམ་པའི་བརྒྱལ་ཞུགས་ལ་གནས་ཤིང་
 དེ་ནས་དཔལ་ཤོད་དགོན་དང་། དབུས་སུ་ཐེབས་ཏེ་འབྲས་སྤངས་སུ་
 ཆོས་ཞུགས་མཛད། གྲུང་རུ་མཁན་ཆེན་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་མདུན་
 ནས་དགེ་ཚུལ་སློང་གི་སྟོན་པ་བཞེས། མཆན་ཡང་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་
 སུ་ཐོགས། སྤྱ་སར་སློབ་གཉེར་གྱི་ཡོངས་འཛིན་སུ་ཡིན་མཤེས་ཀྱང་རིམ་
 གྱིས་མཁན་ཆེན་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་། འབུལ་
 སྤྱད་དོན་འཆང་ཆེན་པོ་སོགས་ནས་མདོ་སྟགས་གྱི་ཆོས་མང་དུ་གསན་
 ཏེ་རྗེས་སུ་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེས་སྟགས་གྱིས་ཉེ་བར་བཟུང་ཏེ་སྤྱ་བྱང་དུ་
 བཅུ་འདོད་བཅར་ཆོག་པ་བྱུང་། དེ་ནས་སྟོ་མང་གྲུ་ཆང་གི་ཆོས་གྲུ་འགྲིམ་
 བཞིན་དུ་བཀའ་རམས་སྟག་གི་འཛིན་གྲུར་ཐེབས་ཀྱང་། གཏོང་སྟོན་
 དམིགས་སྟོ་གང་ཡང་མེད་སྟབས། ལན་ཅིག་གྲུ་ཆང་མཁན་པོའི་སྤྱ་བྱང་དུ་
 ཐེབས། དེའི་ཉིན་མཁན་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་གཞན་ཞིག་ཏུ་ཐེབས་རྒྱུའི་ཞབས་
 ཕྱིར་བཅར་ཏེ་མཁན་པོའི་སྤྱ་བྱང་ནས་འདུ་ཁང་རྒྱབ་ནས་ཐེབས་སྐབས།

གྲ་ཆང་གི་མགོན་ཁང་གི་ཆེ་ནས་པོ་རོག་གཅིག་གིས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་སྒྲོགས་
 བཞིན་ལུག་ཤ་རྟོག་གཅིག་ཐོག་ཁ་ནས་གཡུགས་ཏེ། ཆཀ་རིན་པོ་ཆེའི་
 དབུ་ལ་མ་ཐོག་ཅམ་བྱུང་བ་དང་། མཁན་ཆེན་གྱིས་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས།
 འདི་ཁྱེད་རང་ལ་མགོན་པོའི་གསལ་རས་རེད། རྟོ་དགོང་ཤག་ཏུ་ཁྱེད་ནས་
 ཐུག་པ་ཅིག་འཐུངས། ད་ཁྱེད་རང་གི་གཏོང་སྒོ་འགྲིག་འགྲོ་གི་རེད་ཅེས་
 བཀའ་སྤྱུལ་བྱུང་གསུངས། དེ་ནས་ས་དཀར་ཆོས་ཐོགས་ཚུགས་སྐབས་
 ཟུ། གཏོང་སྒོའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་ཀྱང་། ཆོས་གྲ་ཆང་མེད་ཏུ་
 འགྲིམས་གསུངས། གཏོང་སྒོའི་དམིགས་ཡུལ་གང་ཡང་མེད་པའི་སེམས་
 ཁྲལ་ཡོད་བཞིན་པའི་རང་། རུབ་གཅིག་སྐྱུ་རིམ་ལ་སྒྲོལ་མ་གསུངས་སྐབས་
 ཟླ་བཟླ་གྱུང་གིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་འདུག་ལ། སེམས་ཁྲལ་གྱིས་ཏ་ཅང་
 སྒྲོ་ནས་མིག་ཚུ་ལྷུང་བཞིན་ཏུ་སྒྲོལ་མ་འདོན་བཞིན་ཟླ་གམ་འོག་ནས་
 ཆོས་གྲའི་བྱེ་མ་ཐུར་ཐུར་བཏང་བར་གང་འཆམས་ནས་ལག་ཏུ་རྟོ་འཇམ་
 པོ་ཞིག་ལ་འབར་འབྱར་ཕན་བྱ་ཡོད་པ་ཞིག་ཆོར་ཏེ། ཟླ་འོད་ཏུ་དེ་ལ་ཉ་
 ཏུས། ཨ་རང་བྱོན་གསལ་པོ་ཡོད་པ་ཞིག་འདུག་པས། ད་དོན་འབྱུང་སོང་།
 རྟོ་བཅུན་སྒྲོལ་མས་ང་ལ་སེམས་གསོ་དབུགས་དབྱུང་མཛད་པ་ཨ་ཡིག་གི་
 རྩམ་པར་བསྟན་པ་རེད་སྟེ་དགའ་བ་ཆེན་པོ་བྱུང་། དེ་སྐུ་ལའང་མ་བཤད་
 པར་ཤག་ཏུ་ཁྱེད་གསུངས། འོན་ཀྱང་མཁན་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནི་ངས་པར་
 བྱས་གནང་ཡོད་ངེས། དེ་ནས་རྗེས་སུ་རྟོ་ཆཀ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་ཀུན་གླིང་
 ཏྟ་ཆག་སྐལ་བཟང་བསྟན་པའི་སྒྲོན་མའི་འདྲ་སྐྱུ་ཅིག་བཞེངས་ཏེ། དེའི་
 སྐྱུའི་མགྲིན་པའི་ཐད་ཏུ་ཐུལ་ཡོད་ཅེས་གསུངས། འདྲ་སྐྱུ་ཁང་ཆན་ཏུ་

ཀྱན་སྒྲིང་རྟ་ཆག་རིན་པོ་ཆེའི་བཞུགས་ཁྲིའི་གཡོན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞུགས་
 སུ་གསོལ་འདུག དེ་ནས་ཆོས་མཆོམས་ལ་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་འབྲས་སྤྲངས་
 སྒྲིང་སྒྲོར་ཞིག་ལ་མེབས་ཏེ་འདི་སྐད་གསུངས། ང་འབྲས་སྤྲངས་དོ་བཅལ་
 ལ་སྒྲེབས་དུས། གྲུ་བ་གཟུན་ཤམ་ལེགས་ཅམ་གྱོན་པ་རྟ་བྲིད་ནས་འོང་བ་
 ཞིག་གིས། ཀན་བྱེད་རང་ག་ནས་ཡིན་ཟེར་བས། ང་གྲུ་བ་ཞིག་ཡིན།
 སྒྲོར་བ་ལ་འགྲོ་བ་ཡིན་གསུངས་པར། དེས་ང་ཁང་ཆུ་ལ་འགྲོ་དགོས་
 ཡོད། ལྷུ་ཡོད་ཅིག་བྱེད་རོགས་ཟེར་བས། དེ་ཆོག་ཅེས་ངེད་གཉིས་པན་
 ཚུན་གཏམ་སྒྲིང་བཞིན་དུ་འགྲོ་སྐབས། དེས་གྲུ་ཆང་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ཞིག་
 ཀྱང་ཁྱེད་གོས་ཡོད་སོགས་ཟེར། དེ་ནས་གྲུ་བ་ཆོས་མཛད་དེས་བྱེད་རང་
 དགེ་བཤེས་གཏོང་ལྷུ་ཡིན་ན། ད་རེས་ངའི་བསྟེན་བཀྱར་ཁྱེད་གོ་ཉིས་
 ཆོད་བྱུང་སོང་ཟེར་ནས། ཁོང་གི་བསྟེན་བཀྱར་དེ་ངའི་དགེ་བཤེས་གཏོང་
 སྒྲིའི་ལྷན་བདག་བྱས་སོང་བས། ཆོས་མཛད་བཀའ་དྲི་ཆེ་ཞེས་ཡང་ཡང་
 གསུངས། མཁན་ཆེན་གྱི་བཀའ་ལྟར་མཆོན་རྟགས་སྒྲིང་བསྟེན་དཀའ་བཅུ་
 མཛད། ལྷུ་སྟོད་ལ་ཆོས་ཞུགས་མཛད་ཀྱང་ལོ་ཅི་ཅམ་བཞུགས་མཤེས། དེ་
 འདྲའི་སྐབས་སམ་དེའི་སྟོན་དུ་ཡིན་མཤེས་ཀྱང་། གསེར་ཀོང་དོ་རྩེ་འཆང་
 བས་ལྷུ་སྟོད་འདུ་ཁང་དུ་གསང་བདེ་འཛིགས་གསུམ་གྱི་བཀའ་དབང་
 གནང་ལྟར། ཀན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབང་གལ་དུ་ཡོང་ཆོག་པའི་སྟན་གསན་
 ཁྱེད་མེབས་ཏེ་ལྷུ་སྟོད་འདུ་ཁང་གི་མཁན་པོའི་གཟིམ་ཤག་དུ་མཛལ་
 ཁར་མེབས་སྐབས། གསེར་ཀོང་དོ་རྩེ་འཆང་ཐོག་ཡངས་ཀྱི་བྱམས་སུ་སྒྲུ་
 འཆམ་གནང་བཞིན་དུ་འདུག་པ་དང་། ང་གཟིགས་པ་དང་ག་རེ་ཡིན་པ།

དཔེ་ཆ་བ་ཅབ་ལྷལ་འདི་ཚོ། ང་བསུན་པོ་བཟོ་བར་ཡོང་བ་ཡིན་པས་ཞེས་
གསུངས་ཐུགས་ཆེ་ཅམ་གནང་བར། ང་སྐྱལ་ཏེ་སྐྱས་འཛིག་ནས་འབབ་ལ་
ཁད་དུ། ཡང་ཡར་ཤོག་རྒྱུ་ཡོང་གསུངས་པ་དང་། ཕྱག་འཆལ་
ཏེ་དབང་གལ་ལ་བཅར་ཆོག་པ་ཞུས་པ་དང་། འགྲིག་གི་རེད། འགྲིག་གི་
རེད། བྱོར་རང་བསྟན་པ་ཆོས་འཕེལ་གྱི་དགེ་ལྷན་རེད་པ། ཅེས་གསུངས།
རྩི་རྩེ་འཆང་གིས་དབང་བཤད་མཛད་སྐབས་སྐབས་རེ་ང་འདྲ་པོ་རྩེ་སྒྲ་
མའི་བསྟན་པ་ལ་ཞུགས། མདོ་སྐྱེས་ལ་འཆད་ཉན་བྱེད་ལྷལ་བྱས། ཉམས་
རྟོགས་གང་ཡང་མ་སྦྱིས་པར་རིག་མ་སྒྲངས་ནས་ཞེས་གསུངས་ནས་སྦྱོར་
ཆབ་བསིལ། སྐབས་རེ་དབང་གི་སྦྱང་གཞི་སྦྱང་བྱེད་སོགས་གསུང་བཤད་
གནང་བཞིན། སྐར་ཐུགས་ལུར་ཏེ་དེང་སང་དགེ་བཤེས་ཁ་ཤས་ནས་སྡོན་
དབང་ཅམ་མ་ཞུས་གོང་ནས་ང་ལ་བསྐྱེད་རྩིས་དགོས་ཟེར་མཁན་འདུག
དེ་ནས་ཐུགས་རྒྱལ་བཞེངས་ཏེ། འདི་ཆོ་རེད་འདི་ཆོ་རེད་ཅེས་ཐུག་མཛུབ་
བཅུགས་ཏེ། དེ་ཉིན་རྒྱུ་སྒྲ་སྒྲ་མ་དབུ་མཛད་མགོན་དཀར་སྐབས་དང་།
དགེ་བཤེས་ཤིག་ལ་བཀའ་བཀྲོན་མཛད། ཐུགས་ངེས་མེད་དུ་སྒྲི་ཞིང་། དེ་
མ་ཐག་ཏུ་ཞལ་ཤོབ་ཀྱང་མཛད་གསུངས། ཆན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་ཞལ་
ནས་ཐོས་པ་ནི། གསེར་གོང་རྩི་རྩེ་འཆང་། སྐྱལ་ཕུ་རྩི་རྩེ་འཆང་བསྐྱ་བཟོ།
དཔལ་འབར་གྲུབ་ཆེན་བཅས་ལ་རིག་མ་བཞེས་རྒྱ་སྒྲ་ལྷའི་ལུང་བསྟན་
ཡོད་ཅིང་། སྒྲ་མ་གཞན་འགའ་ནས་གསེར་གོང་རྩི་རྩེ་འཆང་ལས་དབང་
གསན་ཏེ། དཀྱིལ་འཁོར་དུ་མ་ཞུགས་གོང་རིགས་འདི་བའི་སྐབས། ཕུ་
བྱོར་སྤྱིན། ཅི་ལ་དགལ། ཞེས་པའི་དྲི་བའི་ལན། སྐལ་བཟང་བདག་ནི་

བདེ་ཆེན་ལཱོ། ཞེས་པའི་སྐབས་སུ་གྲལ་མཆོས་སྒྲ་མ་འགས། སྐལ་བཟང་
 བདག་ནི་བདེ་ཆེན་སྒྲོལ་མ་ལཱོ། ཞེས་སྐྱེ་ཅིང་མཛད་ཅིང་། གསང་ཡུམ་
 དང་པོ་དེའི་མཆན། བདེ་ཆེན་སྒྲོལ་མ། ཞེས་པ་ལམ་རིམ་འབྲིང་བ་ཐུགས་
 ཐོག་ལ་ཡོད་ཅིང་། བྱི་ཆེན་དག་དབང་ལོ་རྩེ་བཀའ་བཞུགས་རིག་མར་
 བཞེས། དཔལ་འབར་གྲུབ་ཆེན་གྱ་སར་བཞུགས་དུས་དབུ་སྒྲ་བཅད་ནས།
 དེ་འབྲལ་མཁའ་འགྲོའི་བཀའ་ཆད་གྱིས་བསྐྱེད་བར་བརྟེན། ཡགོང་ས་
 ཆེན་པོས་དབུ་སྒྲ་མ་བཅད་ཞོན། ཀུན་གླིང་རྟ་ཆག་རིན་པོ་ཆེ་ནས་དབུ་སྒྲ་
 ཐུན་བཅད་རྩེས་དབུ་སྒྲ་གཙོད་ཐུབ་ཅམ་དང་། སྒོ་མང་ཆོས་གྲར་ཡང་
 དབུ་སྒྲ་དབུང་པ་ལ་མ་རེག་ཅམ་ཡོད་ཅིས། གྲུ་པ་བཞེས་པ་མང་པོའི་ཞལ་
 བས་ཐོས། རྒྱུད་སྟོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་བསྐྱེད་རིམ་པ་ཀན་མི་ལ་རས་པ་
 ལྷ་བ། ཉམས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་ཞིག་བྱུང་འདུག་པས། དེས་རྩ་མོ་ཆེ་
 ལ་རྒྱུད་པ་ཆོགས་ཡོངས་མཆན་གཟིམ་མཛད་དུས། ཀན་མི་ལ་རས་པས་
 དགོ་འདུན་པལ་མོ་ཆེ་མནལ་ཁྱུག་མཆོམས་ཀན་གྱི་ལོགས་སུ་འབྱམ་འགྲོ་
 བ་གྲལ་རོགས་དེས་མཐོང་ནས་ཀན་མཆན་ལ་འབྱམ་པ་ག་རེ་ཡིན་ནམ་
 ལྷམ་དོགས་པ་ཐོས་ནས། ཁོ་རང་ཡང་ཀན་གྱི་རྩེས་སུ་སོང་སྟེ་རགས་རྒྱབ་
 དུར་ཁོད་དུ་སྒྲིབས་ནས་ཀན་གྱིས་གཙོད་གསུངས་པ་དང་། གང་འཆོམས་
 བས་སྟོག་ཆགས་གཅན་གཟན་མང་པོ་ཞིག་གིས་ཀན་ཐོས་ནས། ཀན་ཀེང་
 རུས་སུ་གྱུར་པ་དང་གྲལ་རོགས་དེས་རྩོ་ཞིག་སྒྲངས་ཏེ་ཀེང་རུས་གྱི་རྩེབས་
 མའི་ལོག་དུ་བཞག་ནས་ཚུར་ལོངས་ནས་གཟིམ་སྐབས་ཀན་མི་ལ་རས་པ་
 རྩེབས་མ་ན་ནས་འབྱུན་ཏེ་བཞུགས་པས། དེའི་སང་ཉིན་གྲལ་རོགས་དེས་

ཀན་བསྐྱུན་གཞི་ག་བར་འདུག་ཅེས་ངེས་པ་དང་། ཀན་གྱིས་རྩིབས་མའི་
 རྟེན་དུ་མཛུབ་མོ་བཅུགས་པར་གྲལ་རྟགས་དེས་ཁོ་རང་གིས་ལོངས་པ་
 ཤེས་ནས་ཀན་ལ་བཟོད་གསེལ་ཞུས་ཏེ། དོ་རུབ་ངས་དོ་དེ་ཨོ་ཐོན་ལྷ་ཚོག་
 ཞུས་ཏེ། དེ་རུབ་ཁོང་གཉིས་སོང་སྟེ། ཡང་གང་འཆམས་ནས་གཅན་གཟན་
 འདྲ་བ་དེ་ཚོས་ཐོས་རྒྱུ་ཀན་ཀྱང་རུས་སུ་ལྷུང་པ་དང་། གྲལ་རྟགས་དེས་
 ལྷུང་གི་དོ་དེ་ལེན་ཐབས་བྱས་ཏེ་ལག་ཏུ་བྱིར། དེ་ནས་གྲལ་རྟགས་དེ་ཀན་
 ལ་ཤིན་ཏུ་དད་ཅིང་སློབ་མ་ལྷ་བྱར་ལྷུང། དེ་ནས་ཀན་ས་ཡུལ་དུ་ཕེབས་
 དུས་གྲལ་རྟགས་དེས་ཀན་མ་གཤེགས་གོང་ལྷ་སར་ལན་གཅིག་མཇལ་
 རྒྱ་ཡོང་བ་ཞེས་ཞུས་ཏེ། དེ་ནས་ལོ་ཅི་སོང་མ་ཤེས་ཀྱང་ཉིན་གཅིག་གྲལ་
 རྟགས་དེ་རྫོ་ཁང་དུ་འགོ་སྐྱབས། ཁོང་གིས་ཀན་གྱི་བྱུག་ན་མཆོད་མེ་ཞིག་
 བསྐྱམས་ཏེ་ཕེབས་པ་མཇལ། ང་འདིར་སླེབས་ཡོད་གསུངས། དེ་ནས་གྲལ་
 རྟགས་དེ་སེམས་ཡེངས་པ་ལྷ་བྱའི་ངང་ཀན་མི་ལ་རས་པ་གར་སོང་ཆ་
 མེད་དུ་ལྷུང། ལྷས་པར་ཁོ་རེ་མགོ་འཇལ། དམ་པ་མང་པོས་ཁས་འཆེ་མི་
 བྱེད་ལ། ཟེར་བ་འདི་འདྲ་རེད་ཅེས་གསུངས་བྱུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༧ལ་ཀན་རྒྱལ་པ་གཉིས་དང་ངོས་རང་ཆབ་མདོར་
 གཉེན་འཕྲད་དུ་སོང་། ས་དམ་པས་དེ་སྐབས་ལས་བྱ་དང་བཅས་པ་ལ་
 བཀའ་ཤག་ཐུགས་སློ་གཟབ་རྒྱས་ཐོག་ལྷ་མོའི་འཁྲབ་སྟོན་ཉིན་གཉིས་
 བྱས། རྒྱ་ཤས་བསྐྱེད་དེ་དཔའ་ཤོད་དུ་ལྷོག་དེ་ལོ་རྒྱུང་གི་སྤྱིང་གི་ཁྲི་
 ལ་ཕེབས། ས་དམ་པས་ཆབ་མདོ་མཆོད་ཉིད་གྲུ་ཆོང་ཉམས་གསོ་མཛད་
 དེ། ཉིན་གཅིག་ཡགོང་ས་བཅུ་གསུམ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་ཞིག་བཞེངས། ཆབ་

མདོ་འཕགས་པ་ལྷ་ཆབ་མདོའི་ཁྲི་ལ་བསྐྱོ་བའི་ཁྲི་འདོན་རྒྱས་པར་མཛད།
 དེ་སྐབས་ས་དམ་པས། ངས་མཆོན་ཉིད་གྲུ་ཆང་ཉམས་གསོ་བྱས་ཏེ་སྒྲི་
 བ་བྱི་མར་གྲུ་རྒྱུ་དཔེ་ཆ་བ་རྩམ་པ་བཟུང་རྒྱུ་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ལ་སྒྲི་བའི་
 སྒོན་ལམ་བཏབ་ཡོད་ཅམ་གསུངས། དེ་ལོ་རང་ས་དམ་པ་མདོ་སྤང་སྒྲི་
 རྩལ་ནས་དགོངས་ཁྲིའི་སྒྲན་ཁྲི་ལུ་ནས་རིང་མིན་དགོངས་འཁྲོལ་བཀའ་
 ལན་འབྱོར་ཏེ། ཀན་ནམ་པ་གཉིས་དང་ངས་རང་བཅས་འཕྲལ་དུ་དཔའ་
 ཤོད་དུ་འགོ་དགོས། དེ་མིན་དཔའ་ཤོད་དགོན་པ་ཡུལ་འབྲོག་རྣམས་མུང་
 ཅམ་མ་བྱས་ན་མི་འགྲིག་ཅམ་བྱིར་སྒོག་མཛད། ས་དམ་པས་ཀན་ནམ་པ་
 གཉིས་ཀ་ལྷ་སར་ངོས་ཀྱི་སྒོབ་གཉེར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཕེབས་དགོས་ན་ན་
 ཁྲི་མཛད་ཟེར། དེ་གའི་དགུན་ཐོག་ལྷ་བ་བཅུ་གཅིག་པའི་ནང་གུས་ཆོ་
 དང་། ས་བཀའ་མཐོང་བཀའ་སྒོན་དམ་པ་ལ་གོང་སྤྱོད་མདར་འདྲོམས་དུས་
 བྱས་ཏེ། བྱི་ལོ་༡༩༡༥ ལྷ་བ་དང་པོའི་ནང་ལྷ་སར་འབྱོར། སྒོན་ལམ་གོལ་
 འཕྲལ་དུ་གུས་འབྲས་སྤྲངས་སྒོ་མང་དུ་ཆོས་ཁྱེད་ཀྱིས་བྱས། དེ་དུས་ས་དམ་
 པ་བཀའ་སྒོན་ལས་ཐོག་ལ་བཞེན། ཆོས་ཁྱེད་ཉིན་གཞུང་ཞབས་མེར་སྒྲི་
 དང་། དེ་ཆོའི་ཞབས་གས་བཅས་གུང་རུ་ཁང་ཆོན་གྱི་འདུ་ཁང་དུ་རྒྱུད་
 དཀའ་ཅམ་བྱུང་ཟེར། དེ་ནས་ཆོགས་མཆོད་ལ་འགོ་སྐབས་སུར་སྒོལ་ཁྲི་
 སྒྲུལ་རེར་དགེ་གཡོག་རེ་འཁྲིད་རྒྱུ་འདུག་པས། སྒོ་མང་དགེ་གཡོག་བསྟན་
 པ་དབང་ཕྱག་གིས། ཁྲིམ་བརྒྱུད་དེ་ཡར་འབྱོར་ཞིག་ཟེར་བཞིན་སྒྲི་སྤང་
 རྒྱུད་འཕགས་ཡོད་སྟམ་པའི་དགའ་བ་སྒྲིས། དེ་ནས་དབྱིད་ཆོས་རྒྱགས།
 དེའི་ཆོས་མཆོམས་ལ་ཀན་རིན་པོ་ཆེ་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་ལ་ཆབ་ནད་

ཀྱི་བསྟན་པ་ལྟ་བུ་དེ་དུས་ཀན་དག་དཔལ་ལ་འཆི་ཁར་ཆོས་སྡེ་ལ་འབྱོར་བ་
 བསོད་ནམས་ཆེ། འོན་ཀྱང་། ང་མ་ཡུལ་དུ་མ་སོང་གོང་གུང་རུ་བ་གྲོགས་
 བོ་ཞིག་དང་མཉམ་དུ་འབྲས་སྤྲངས་བསྟན་མའི་ལྷ་ཆོས་ལ་སོང་བས། ཁོས་
 ཀན་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་རྗེས་སུ་འདིར་སྤྲར་ཐེབས་སྤྱབ་པའི་འཕྲིན་
 ལས་མཛད་དགོས་ཞེས་ཞུས་སོང་བས། ལྷ་འདི་ཆོས་འབྲས་སྤྲངས་སུ་བྲིད་
 འོངས་པ་འདྲ་ཞེས་གསུངས་འདུག སྐྱེ་མུ་ངན་ལས་འདའ་ཉིན་ཞོགས་
 པ་རྒྱ་ཆོད་བཅུ་ཡོལ་ཅམ་ལ། གཟིམ་སྤྱི་ནས་བཞེངས་ཏེ། ཆབ་གསང་ལ་
 ཐེབས་རྗེས་རྒྱར་ཐེབས་ཡོང་གིན་འདུག་པས། སྤྱོད་སྤང་དང་བཅས་ཁོ་རེ་
 མགོ་འཇུག། ད་ཁྱོད་རང་ཡག་པོ་གྱིས་ཤོག་ཨང་གསུངས་ནས། ཐུགས་
 དམ་གྱི་ཉིན་འབྲལ་སྤང་དེ་གྲས་པར་གནང་སྟེ། མགོ་བོར་བྱིལ་བྱིལ་མཛད་
 དེ། སྤྲར་གཟིམ་སྤྱིར་གཟིམས་པ་དང་ཀན་དག་དཔལ་དང་ལྷན་དུ་ཞུལ་
 འདོན་ཞིག་མཛད་བཞིན་འདུག་པར། དེ་གའི་སྤྲར་ཆོག་མི་གསལ་བའི་
 གདངས་རྗེ་རྒྱུ་དུ་སོང་སྟེ་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གཤེགས། རེད་རང་བྱིས་
 པར་སོང་སྟེ་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་ཀྱང་། ཀན་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་དགའ་ཆོས་འཛིན་
 དུ་ཐེབས་སོང་སྟེ་མ་པའི་དགའ་སྤྱོད་འདྲེས་མའི་སྤང་བ་ཞིག་ཤར། དེ་དུས་
 ཀན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱི་ཆ་བོ་དག་དབང་ཐོས་བསམ་
 རཀ་རའི་ཐུག་མཛོད་ཀྱི་ཆབ་ལྷ་བྱར་གྲས་དང་འབྲལ་མེད་དུ་ཡོད་ལ།
 ཤག་རོགས་ཡིན་བྱས་ཀྱང་ཆོག་པ་ཡིན། ཁོང་དེའི་གོང་ལ་དབྱུ་མ་གསར་
 པ་བར་འབྲས་སྤྲངས་སུ་བཞུགས་སྟེ། དཔལ་ཤོད་དུ་སོང་ནས་སློབ་གཉེར་
 སྤྱ་འཕྱད་བྱས་པ་འདྲ།

ད་སྟེ་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་དག་དབང་དཔལ་ལྷན་གྱི་དངོས་འབྲེལ་
 ལོ་རྒྱུས་ནི། ཀླན་དག་དཔལ་དཔལ་ཤོད་དུ་འཁྱུངས་ཤིང་། ཁོང་གི་ཡབ་
 དེ་སྟོད་ལུང་ནས་ཡིན་པ། ཀྱུན་སྤིང་གི་ལས་བྱུང་དཔལ་ཤོད་དུ་འོངས་པ་
 ཞིག་དཔལ་ཤོད་སྤྲ་བྱང་གི་གཞོགས་གཡོན་དུ་གྲོང་ཆོ་མང་ཙམ་ཡོད་པ་
 དེར་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་འདི་སྤིང་མོ་དང་ཐབས་ཤེས་སུ་ཁྱུར། ཡབ་ཡུམ་གཉིས་
 ཀའི་མཆོན་མི་བྲན། ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་ནི། དགྲུང་ལོ་བདུན་ལ་དཔལ་ཤོད་སྤྲ་
 བྱང་གི་གར་སྐྱག་མཛད་ཅིང་། གར་བའི་སྒོལ་ཡིན་ཞེས་དགྲུན་ལའང་རྒྱ་
 བྱང་གིས་ལུས་འཁྱུང་དགོས་བྱུང་བའི་སྐྱུ་རལ་ཕན་བྱ་བྱུང་རྒྱུ་བདག་ལ་
 གསུངས། དགྲུང་ལོ་བཙེ་ལ་དཔལ་ཤོད་གྲ་ཚང་དུ་ཆོས་ཁྱེད་མཛད།
 དེ་ལོ་ནས་དུར་བདག་གི་འཆམ་ནས་བཟུང་། རིམ་གྱིས་འཆམ་དཔོན་བར་
 མཛད། དུར་བདག་གཞོན་གཞོན་དེ་འདྲའི་འཆམ་ཡིད་འཕྱོག་པ་བོད་
 དུ་གང་དུ་ཡང་མ་མཐོང་། དུར་བདག་བཞི་པོ་སན་རྒྱུད་སྐབས་ཀྱི་
 འཁྱུང་སྐབས་དང་། དེ་ནས་ཕྱིར་གྱེས་སྐབས་རྒྱུང་པ་བརྒྱུངས་པ་ལྟ་མོ་བ་
 དང་ཉེ་བར་ཁྱུར་སྐབས་འཆམ་མཇལ་མཁན་གྱི་ཞབས་ལ་མགོ་བོས་འདུད་
 པ་ལན་གསུམ་ཙམ་བྱེད། རྗེས་སུ་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་ནས། དུར་བདག་འཆམ་
 རྒྱུ་འདིའི་དོན་དངོས་ནི་མི་སྐྱུག་པའི་མཆོན་མ་ཀེང་རུས་ཅན་དུ་སྟོན་པ་
 དང་གར་འཆམ་གྱི་རོ་བོ་ནི་ཕྱོགས་གཅིག་ནས་མཉམ་རྩལ་གྱི་རོ་བོ་སྟོན་
 པ་ཡིན་གསུངས། དེས་དོན་འདི་ནི་ཀླན་དག་དཔལ་གཅིག་ཕུའི་ཞལ་ནས་
 ཐོས། དེ་ནས་ཀླན་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ཤོད་པ་རྣལ་འབྱོར་མའི་རྣལ་འབྱོར་པ་
 ཟུང་པར་ཅན་ཞིག་གི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཤིང་། འཛིགས་བྱེད་བསྟེན་ཆེན་

ཡང་སྤྲུལ་མ་དེ་དང་འབྲལ་མེད་ཀྱི་དང་ནས་མཐར་ཐོན་མཛད། དེ་དྲུས་ནས་
ལམ་རིམ་སློབ་སྦྱོང་། སྦྱོང་འདུག་སོགས་གསན་ཟིན། ཡང་ཆན་གྱི་ཆ་བའི་སྤྲུལ་
མ་རྒྱ་ར་སྤྲུལ་མེད་ལ་དག་དབང་བསྟན་འཛིན་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་འདུག
དེ་དང་ཆབ་མདོ་རྒྱ་ར་སྤྲུལ་མེད་ཞིག་ཆ་བའི་སྤྲུལ་མར་བསྟེན། རྒྱ་ར་གོང་
མ་ནས་བཀའ་འཁྱུར་གྱི་ལུང་དང་རྣལ་འབྱོར་ལ། ཀྱ་རུ་ཀྱལ་འཛིན་སྤྲུལ་ཐབས་
ཡོངས་རྒྱུགས་གསན། སྤྲུལ་ཐབས་ཀྱི་ལུང་ནི་དོས་ཀྱི་པ་དམ་པ་བཀྲས་
མཐོང་འཁྱུར་མེད་རྒྱ་ར་མཆོད་མདུན་ནས་གཞིས་ཅེ་སྒྲེར་གཞིས་སུ་སློབ་
ཁང་གི་ནང་དུ་ཁྱེད་པར་མཛད་ཅིང་། དེ་དྲུས་རང་ཉིད་ལོ་དྲུག་བདུན་ཅུ་མ་
ཡིན། བེའུ་བུམ་གཏོར་དཔེ་དང་བཅས་སྟེ་དགེར་ས་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཞིག་ནས་
གཡར་ཁྱེད་ཀྱིས། པ་དམ་པས་གསར་བཞེངས་གནང་བ་བྲིས་མ་དེ། དོས་
ཀྱི་གཅེན་པོ་དམ་པས་ལགོང་ས་ཆེན་པོར་སྤྲུལ་ཏེ། ད་ལྟ་རྒྱ་སར་གཟིམ་
རྒྱུ་ཕྱག་དཔེད་གས་སུ་ཡོད། དེ་དྲུས་དོས་ཀྱི་སྤྲུལ་མ་བཀྱིན་ཅན་སྤྲུལ་
མ་ཆེ་རིང་ནས་པ་དམ་པ་ལ་སྤྲུལ་རྒྱུ་ལྟེན་རང་བྲིས་པ་ཞིག་གིས་སྤྲུལ་མ་དག་
དབང་དཔལ་ལྷན་ལ་ཀྱ་རུ་ཀྱལ་འཛིན་བེའུ་བུམ་ལུང་གནང་ན་ཨེ་འགྲིག་ཁྱེད་
སྤྲུལ་། ཆན་གྱིས་ལྷན་སྤྲུལ་ཞབས། རྒྱལ་པོ་ཨོན་པོ་སྤྲུལ་པ་ཡིན་
པས་དབང་ལུང་རྣམ་དག་ཞིག་ཁྱེད་ཀྱིས་ལྷན་པ་དབང་དང་། རྒྱལ་
པ་གང་ཡིན་ལ་ཁྱེད་པར་མེད་ཅེས་གསུངས་འདུག སྤྲུལ་མའི་དད་པའི་སྤྲུལ་
རྒྱགས་ལ་ཅེས་མ་དམ་པའི་ཞལ་ནས་ཐོས།

པལ་ཆེར་བྱི་ལོ་༡༩༠༩ ལྷ་ལྷོ་རྒྱ་དམག་གི་འཁྲུགས་རྒྱུ་ཅུ་མ་ལ་
རྒྱ་དམག་དཔལ་ཤོད་ཕྱོགས་སུ་སྤྲུལ་ཏེ། དེ་སྤྲུལ་རིན་པོ་ཆེ་དཔལ་ཤོད་

དུ་བཞུགས་ཡོད་འདུག་པས། རྒྱ་དམག་གིས་སྤྱོད་གཏིས་ཀྱི་གཞི་ལྟར་
 བཞིག་དང་། ལྷག་པར་དཔལ་ཤོད་སྤྱོད་བྱེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་གཙོ་ལི་
 གས། རྟེན་ཆ་སྤྱོད་མེད་པའི་ཕྱི་རྒྱུ་ལྟར་དཔལ་ཤོད་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་གཙོ་
 དུ་དགོངས་པ་རྒྱུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ཤོད་དུ་གྱུར་བྱེད་པ་དེ་
 བཞིགས་ནས། རྒྱ་གཞུང་ལ་བདག་པོ་མེད་པ་སྤྱོད་ཅི། སྤྱོད་སྤྱོད་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་
 ཏེ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་ནས་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་བྱུག་དུལ་
 རི་ཡོད་ཀྱིས་རྒྱ་དཔོན་ལ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེད་སྤྱོད་རྒྱུ་ལོགས་ཞེས་ཐབས་ཤེས་
 ཅི་བྱས་མཛད་དེ་རྒྱའི་དམག་དཔོན་ནས། རྟེན་ཆ་སྤྱོད་གཏིག་ཅམ་
 དགོས་ཚུལ་བཤད་དེ་ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་རང་ལ་རི་ཡོད། ལྷག་མ་གཞན་ནས་
 བུ་ལོན་བཞེས་ཏེ་མཐར་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ཤོད་དུ་ཐོབ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས། མཛོད་
 ལང་དུ་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ཤོད་པོ་སྤྱོད་པོ་ལ་བཞག་པ་མཛད་ཏེ། མིག་ཚུ་དབང་
 མེད་དུ་ཤོར་གསུངས། གང་ལྟར་སྤྱོད་ཀྱི་དཔལ་ཤོད་པོ་ལོན་ཏེ་རྒྱུ་སྤྱོད་པ་
 འབུལ་བར་མཛད། ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ནི་དེ་ལ་བྱས་རྒྱུ་ལྷགས་རེ་གང་
 ཡང་ཡོད་ཆོད་མི་འདུག་ཀྱང་། རྒྱུ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་ཉེན་གཙོ་ལྟར་
 བཟང་བཟུན་པའི་སྤྱོད་མེད་པའི་ཤོད་དུ་ཆིབས་བསྐྱར་སྤྱོད་པས། ལན་ཅིག་
 ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་རྒྱུ་ལོགས་བཅས་གནས་གཞིགས་ལ་ཐོབ་སྤྱོད་སྤྱོད་པས།
 ཆུ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཡུན་རིང་ཅམ་གཞིགས་ཏེ་མཉེས་ཆོར་ལྷ་བྱ་དང་། ཉེན་
 ཤས་རྒྱུ་སྤྱོད་འགག་རྟེན་མངགས་བཏགས་ཅན་སྤྱོད་ལོགས་ཤིག་དང་
 གཞན་ཤས་བཅས་ལོགས་སྤྱོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཅེས་གསུངས། རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྱོད་པ་

བཙུག་ཅིག་པ་ནི་སྐྱུ་ཤ་ཏུ་ཅང་འབྱོར་ཞིང་། རང་དགར་བཀའ་མོལ་ཅི་ཡང་
མི་གནང་བ་ཡོངས་གྲགས་ཤིག་ཡོད་འདུག་ཅིང་། ཀན་དག་དབང་དཔལ་
ལྷན་ནས་གཟིམ་རྒྱུ་གཡས་གཡོན་ལ་མི་ཉུང་ཤས་ལས་མེད་ན། བཞུགས་
སློམ་ནས་ཕྱིར་བཞེངས་ཏེ་ཆོན་ཀོང་དང་པིར་སོགས་བཞེས་ཏེ་ཞལ་ཐང་
བཞེངས་པར་མཛད་ཅིས་གསུང་། ཕྱག་བཟོ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པར་གྲགས།

ཀན་རིན་པོ་ཆེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྔ་ལ་སྦྱངས་པ་ཞིག་
མིན་ཡང་། གཟིགས་རྒྱ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་ཐུགས་བག་ཡངས་པོ། མཛལ་བ་
ཙམ་གྱིས་ཆང་མས་དགའ་པོ་ཁྱུ་ལྟལ་ཞིག་དང་། ཀན་ཉིད་རང་གི་ཡབ་
ལུ་མ་དང་། སླ་མ་ལ་ལྷག་པར་དད་ཅིང་། རྗེས་སུ་རང་གི་ཡབ་ལུ་མ་གཉིས་
དང་། རྒྱ་ར་གོང་མ་ཞིང་ལ་གཤེགས་རྗེས་སུ། ང་སྤྱ་རྒྱུང་ལ་འབྱོར་བ་ཅི་
ཡང་མེད་པས། ས་མ་གཉིས་འདས་པའི་རྗེས་ལ། བཀའ་འཁྱུར་ཆ་ཆང་
རེ་དག་འདོན་བྱས་ཤིང་། རྒྱ་ར་གོང་མའི་དགོངས་རྒྱུ་མཁའ་བཀའ་
འཁྱུར་ཆ་ཆང་དག་སློགས་ཁྱུས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས།

སྐབས་འདིར་རྒྱ་ར་སྐྱུ་ཕྱིང་བཞི་པ་བཤད་སྐབས་རྒྱ་མཆོའི་སྐོར་
ཁུངས་ལྷན་ནས་ཐོས་པ་ཅུང་ཟད་ཙམ་ནི་མཁན་བྱུང་བྱི་རིན་པོ་ཆེས་
མཛད་པ་དེ་ཐོག་ཀན་དག་དཔལ་གྱི་ཞལ་ནས་ཐོས་པ་ནི། སྐྱུ་ཆེའི་དཀྱིལ་
ཙམ་ནས་རིག་པ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་མཛད་ཅིང་། རིག་མ་གཉིས་
ཡོད་ཆོད་ལ། དེ་ལ་དཔལ་ཤོད་པས་རྒྱ་ར་སྐབས་ཆེན་ཞེས་ཞུ་བར་གྲགས།
རྩ་རྒྱུང་ལ་དབང་ཐོབ་པ་ཞིག་ཡིན་འདྲ། སྐབས་ཆེན་དེ་སྤྱད་ཤོན་གཉིས་ཀྱི་

བར་ན་ཡོད་པའི་སྤྱི་བཀའ་ལྟ་བུ་བཞུགས། སྐབས་འདི་སྤྱི་བཀའ་ལྟ་
 ལང་དང་ཉེ་བ་སྐོར་ལམ་གྱི་ཐོད་དུ་ལྟ་ཐོ་ཞིག་དང་། དེ་ལ་དཀོར་བདག་ལྟ་
 བའི་མགོ་ཅན་ཞིག་ཡོད་ཟེར་བས་ཁོང་ལ་ངས་བསངས་ཤིག་གཏོང་དགོས་
 ཞེས། དུ་བ་འཐེན་པར་མཛད་དེ་ཕྱག་བརྒྱངས་ཏེ་ཕྱག་མཛུབ་གྱི་ཅེ་ནས་དུ་
 བ་སྡོ་འཕྱར་རེ་འོང་བ་མང་པོས་མཛུབ་ཞེས་ཟེར། སྐབས་འདི་གསང་ཡུམ་
 ལ། ང་དོ་རྒྱབ་འབྱམ་འགྲོ་གསུངས་ཏེ་དབྱ་བའུམ་ནས་གཟིམ་སྐབས། སྐར་
 མ་གསུམ་བཞི་ནས་དེར་ཡོད་ཚང་མ་གཉིད་ལ་ཤོར་ནས་གྲུབ་ཆེན་གང་
 འདོད་དུ་ཐེབས་ཞེས་ཐོས། དཔལ་ཤོད་དགོན་པའི་དཀོར་སྤང་མེ་ལོང་
 གཏོང་ཅན་ཡང་གྲུབ་ཆེན་གྱི་བཀའ་ལ་གནས་པ་ཞིག་ཡིན་འདུག་ཅིང་།
 དེ་ནི་བར་སྐབས་དཔལ་ཤོད་དུ་ཕག་མཚུ་མས་ཆོ་འཕྱུལ་མང་པོ་བསྟན་ཏེ།
 བར་མི་དགོང་མོ་འདྲེ་སྐབས། དེ་ནས་རྒྱུ་རྟ་ཞན་པ་ཞིག་ལ་ཞུགས་
 ཏེ་རྟགས་ནི་མདུན་གྱི་སྒྲོན་མའི་འོད་ནས་གཡོལ་ཏེ། སྤྱི་བཀའ་ལྟ་
 བཀའ་ཏེ་དེ་ནས་ཟང་ཟང་མང་ཅམ་བྱེད་གྱི་ཡོད་ཆོད། གྲུབ་ཆེན་གྱིས་
 མཐར་དྲོ་རྩེ་ཞིག་མཚུ་སྟེང་དུ་བཞག་ཡོད་པ་དེ་མ་བཞུར་བར་དཔལ་ཤོད་
 གྱི་མདུན་ལྟོ་ཕྱོགས་སུ་རྒྱག་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་བརྒྱལ་ནས་ཡོང་མི་ཆོག་
 པའི་བཀའ་བསྒྲིལ་གྱང་སྐབས་འདི་ཕག་མཚུ་མས་དཔལ་ཤོད་དུ་ཡོང་ཅིས་
 བྱེད་གྱིན་ཡོད་འདྲ་བས། དཔལ་ཤོད་སྟེང་འགམ་གྱི་གོང་ཞིག་ལ་མི་ཁོག་
 ལ་ཞུགས་ནས་དགོན་པའི་ས་སྤྱག་འོག་ཏུ་ངའི་ཁང་པ་ཐོག་སོ་སྡོ་ཡོད་དུ་
 གཅིག་དང་དུ་མོ་བརྩུ་གཉིས་ཡོད་པ་སྤྱག་སར་འགྲོ་བསམ་ཡང་། རྒྱ་ཁ་ན་
 སྤྱ་པ་གཟན་ཤམ་རྩིག་པོ་གྱོན་པ་ཞིག་གིས་ང་ལ་འདིགས་རྩམ་བསྟན་ནས་

འགྲོ་མ་བཅུག ངའི་མཆུ་སྟེང་གི་རྩི་རྩི་དེ་ད་བཅུར་རན་ཡོད་པས་དེ་ནས་
 དཔལ་ཤོད་ལ་འགྲོ། དབྱིད་དུ་ལན་ཁ་གས་འགྲོ་ཆེས་བྱས་ཀྱང་། ཁྱོད་བའི་
 མཐར་མེ་ཞགས་འཁོར་ནས་འགྲོ་ས་མི་རྟེན་ཅེས་དབྱིད་ཟེར་བ་དེར་གྲོང་
 པ་གང་ཡོད་དགོང་མོ་སྟོལ་འདོན་མི་ཆད་པ་བྱེད་སྟོལ་ཡོད་པས། དེའི་
 ཕྱིན་རྒྱབས་ཡིན་ཞེས་གསུང་སྟོལ་འདུག །དེ་ནས་བྱུང་ཆེན་ཤོ་པ་མདོར་
 མ་ཐེབས་གོང་རྒྱ་ར་བདུན་པའི་སྐྱེ་སྤྱིད་བྱས་ནས་འོང་། སྤྱ་བྱང་ངམ།
 བྱ་ཆང་དུ་གུང་ལྗེབས་ཅིག་སྟོང་པར་ཞོག དེར་རི་མོ་འབྲི་དགོས་ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་ར་སྤྱ་བྱང་གི་ཚོམས་ཆེན་གྱི་བྱམས་སྐོར་སྟོང་པར་
 བཞག་འདུག དེ་ནས་ཤོ་པ་མདོའི་བྱ་སྟོམ་སྐྱེ་བྱང་ཞིག་དང་ཉ་ཅང་ཐུགས་
 ཉེ་པོ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ནི་དམིགས་བརྟེན་མའི་ལས་ཚོགས་ནང་རྩི་ཆོ་འཛིན་
 མའི་སྐུ་ཐབས་མཛད་པ་པོ་དེ་ཞེ་ཡིན་སྟེ་ཡང་ཡིག་ཆ་ཁུངས་ལྡན་མ་
 རྟེན། རྩི་སྐྱ་ཞི་བར་གཤེགས་རྩི་སྐྱ་གདུང་དམར་གདུང་ཤོ་པ་མདོར་
 བཞགས་པ་དེ་ལ་དབུ་སྐྱ་སྐྱེས་ཤིང་། མང་པོས་དེ་ནས་ཕྱིན་རྒྱབས་ལྷ་ཞེས་
 ཟེར་བ་ཐོས། ད་ལམ་ཆན་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་འཁྲུལ་བུལ་
 འདིར་བཀོད་པ་ནི་ཆན་ངག་དཔལ་རང་ལོ་ལྷ་ནས་ལྟན་རྒྱས་དང་། དཔལ་
 ཤོད་དུ་ཐེངས་གཉིས་པ་སྟེབས་སྐྱབས་ཞལ་སྤྲོ་ནས་བསྟན་པ་ཚོས་འཕེལ་
 གྱི་ཞབས་ལ་གཏུགས་ཏེ། ཁོང་རྣམ་གཉིས་ནས་ཉེས་རྒྱུ་ཞོག་བཀའ་
 བཀྲོན་རེད་བསམ་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིད་ཀྱི་ཟུར་དུའང་མི་བྱ། དེ་བཞིན་
 སོག་པོའི་ཆན་རྣམ་གཉིས་གོང་མཆུངས་རང་ཡིན། བཀའ་བཀྲོན་ཞེས་བྱ་
 མིང་ཡང་མ་ཐོས་ཤིང་། །ཕྱག་ཕྱིང་མགོ་བོར་རེག་པའང་མི་བྱ་ལ། །དབྱི་

གྲུའི་བཀའ་བསྐྱོད་ཅམ་ཡང་མི་མཛད་པའི་། །བཤེས་གཉེན་ནམ་བཞིའི་
བཀའ་དྲིན་སྦྱང་ནས་དྲན། །སྟོན་པའི་སྦྱེས་རབས་འདུལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་
དང་། །འཕགས་པོད་མཁས་དང་གྲུབ་པའི་སྦྱོད་པའི་མཐའ། །བྱིས་པའི་
སྟོན་དང་འཆོམ་པར་བཅེ་བ་དང་། །བྱམས་པའི་ཐབས་གྱིས་བྱ་ལས་ལྷག་
པར་བསྐྱེད་ཀྱི། །གངས་ཅན་ཞིང་དུ་འཁྱུངས་པའི་དྲིན་ཅན་ཟླ། །ངག་དབང་
དཔལ་ལྷན་བསྟན་པ་ཆོས་གྲགས་ཟླ། །ཁལ་ཁ་སྟོ་བཟང་ཕྱག་དྲོར་སྟོ་རད་
ཟུ། །ལྷུབ་བསྟན་ཉི་མས་བྱང་རྒྱབ་བར་དུ་སྦྱོངས། །

ཞེས་པ་འདི་འང་རྒྱལ་ཁབ་འཕུལ་ཆོས་དར་གྱིས་རང་ལོ་གྲག་གཉིས་པ་
ལ་བྲིས་པའོ། ། མཚུ་ལོ།

པར་བྱང་སྒྲིན་ཆིག

ཕྱི་རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཚོས་ཚུལ་དལ་འབབས་ཁྱུང་།
ཆིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི།
དཔར་དུ་བསྐྱེད་པའི་རྣམ་དཀར་ཐུང་པོའི་མཐུས།
ཡང་དག་ཚོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒྲོང་ཕྱག་བརྒྱ།
གདེངས་ཏེ་རྒྱུད་ལཱའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ།
ངས་ལེགས་འོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག།

ཅས་འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྱོན་ལ་འཛེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འབྲེན་ཤུག་
མེད་ཤེའི་རིང་ལུགས་སྟོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་བ་སོགས་འཕལ་ལུན་ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་
དམིགས་ནས། ཉན་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྱེད་དང་བསྐྱེད་
འཁྱུར་གང་ལའང་སྒྱུར་ཆོག་པའི་དགེ་བཅའི་སྟོན་ཆིག་ཏུ་ཤུག་ཏེ་དགེ་སྦྱོང་ཚོས་སྨྲ་བ་དག་
དབང་སྟོ་བཟང་བསྟན་འདིན་རྒྱ་མཚོས་སྒྱུར་བའོ།